MARA WAGNER

în spatele blocului

NEMIRA

Mara Wagner s-a născut în 1975 la Brașov, unde și-a petrecut copilăria. A absolvit Liceul German Johannes Honterus din Brașov și Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universităţii din București, oraș care a și adoptat-o și unde locuiește în prezent, cu partenerul ei și cei doi copii. Lucrează în presa scrisă ca redactor-șef la o revista pentru femei și uneori scrie pe blogul personal meandmymonkeys.ro.

MARA WAGNER

în spatele blocului

NEMIRA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WAGNER, MARA
În spatele blocului / Mara Wagner. – București: Nemira Publishing House, 2017
ISBN print: 978-606-758-914-6
ISBN epub: 978-606-43-0007-2
ISBN mobi: 978-606-43-0008-9

821.135.1

Mara Wagner
ÎN SPATELE BLOCULUI

© Nemira, 2017
Coperta: Cristian FLORESCU, Ana NICOLAU
Redactor: Laura CÂLȚEA
Lector: Ana-Maria OMER
Tehnoredactor: Stelian BIGAN
Tehnoredactor ebooks: Mihai Eftimescu

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului,
este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

CUPRINS

- Despre autor
- În spatele blocului

– Nu te mai fâțâi atâta! spuse mama și înmuie șomoiogul de vată în lichidul gălbui din castron, apoi îi tamponă fetei scalpul cu grijă, separând șuvițe groase de păr cu degetele.

Maria stătea nemișcată pe un scaun de bucătărie, ușor aplecată, cu părul lung atârnându-i peste față. Mirosul înțepător de gaz lampant se simțea în toată încăperea. Îi era greu să respire prin părul îmbibat cu gaz, își ținea ochii închiși și începuse s-o usture deja pielea capului. Pe fereastra din bucătărie, crăpată și sprijinită cu un borcan mare de murături, fiindcă se deschidea mereu prea tare, pătrundea un firicel anemic de aer, care nu reușea să risipească norul de gaz din interior. În schimb, se auzeau bine glasurile vecinilor din curtea interioară a blocului. Când scoteai capul pe geam, în curtea strâmtă, împrejmuită de ziduri din beton, înalte de patru etaje, cu ferestre dincolo de care locuiau alte familii, aflai cum trăiau vecinii. Glasurile se auzeau bine până la parter, unde locuia Maria, astfel că era mereu la curent cu ce se întâmpla în casele celorlalți. Care dintre copii erau certați seara de mamele lor pentru că nu și-au făcut temele sau care vecin își altoia nevasta după un pahar în plus cu colegii de la fabrică. Era un bloc muncitoresc, majoritatea locatarilor munceau la uzina din apropiere. Familia Mariei, mama profesoară și tatăl inginer, era mai degrabă o excepție a locului.

– Ei, las', cu ocazia asta ți se îndesește și părul, încercă s-o consoleze mama. E foarte sănătos gazul pentru păr, să știi, se dau femeile care au părul rar. Și-l face și mai strălucitor.

Dar pe Maria n-o consola prea mult, căci părul ei era oricum și des, și strălucitor, n-avea nevoie de gaz pentru asta. Însă luase din nou păduchi. Prima oară i se întâmplase când era în clasa a treia. Habar n-avea de existența locatarilor din părul ei când părinții au trimis-o într-o tabără în vacanța de vară. Și-acolo, la primire, când se împărțeau locurile de cazare pentru copii, o asistentă îi lua pe toți la rând și li se uita în păr. Când a ajuns la Maria, a dat-o deoparte și a direcționat-o spre altă asistentă. Iar Maria n-avea să uite pentru tot restul vieții privirile perechilor de ochi din șirul de copii care stăteau cuminți să fie controlați în cap.

– O s-o bat! răbufni Maria de sub claia de păr îmbibată cu gaz. O s-o bat până-i sar toți păduchii din cap!

Mama aruncă vata udă la găleata de gunoi de sub chiuvetă, luă un alt șomoiog din pungă, dar decise că e prea mare și-l înjumătățí. Nu se găsea mereu vată în farmacii, trebuia să fie

atentă să nu consume prea mult. Apoi cufundă din nou șomoiogul în castronul cu gaz și continuă să ungă scalpul fetei.

– Poate că nici nu-i vina ei, poate n-ai luat de la ea, spuse mama.

– Ba da! își ridică Maria capul deodată revoltată. Am văzut cu ochii mei păduchele cum îi umbla prin cap, eram cu Andreea la banca ei și ne uitam pe ceva și…

Mama îi împinse capul înapoi în poziția inițială ca să-și poate continua treaba.

– …am văzut un păduche, se auzi glasul Mariei prin păr.

Aveau o fată în clasă, Sorina, care locuia împreună cu părinții, bunicii și cei trei frați într-o singură cameră. Era o casă veche, săsească, cu încăperi mari, în care stăteau mai multe familii. Bunicii aveau acolo o garsonieră spațioasă, pe care o împărțiseră în trei. O nișă în perete, lată cât un pat dublu, și o perdea delimitau dormitorul părinților, iar după un raft masiv plin de cărți vechi, gotice, locuiau bunicii pe o canapea extensibilă. Cei mici dormeau de-a valma pe două dormeze de-o persoană, fiecare la câte-un capăt. Dacă locurile de dormit au fost împărțite bine, cu apa treaba era mai delicată. Apă caldă venea o dată pe săptămână, sâmbăta, timp de două ore, și tot cartierul făcea baie în același timp, până când se consuma apa caldă și mai curgea doar apă rece pe țeavă. Primul venit, primul servit. Cum ei erau mulți, unii nu mai prindeau apă să facă baie. În condițiile astea le era destul de greu să păstreze o igienă corespunzătoare.

În clasa a cincea Maria fusese invitată la ziua Sorinei și tot cam pe-atunci mama îi găsise din nou păduchi. Începuse să le cunoască mâncărimea specifică, îi depistase din timp și scăpase destul de repede de ei. Dar îi încolțise bănuiala că Sorina ar fi sursa păduchilor. Totuși, neavând nicio dovadă, nu spuse nimănui nimic. La urma urmei, de unde putea ști sigur, poate că și colega ei lua de la cineva, la fel ca Maria. Cum ar fi putut s-o acuze fără să fie sigură?

Acum, în clasa a șaptea, să se afle că ai păduchi sau, mai rău, să fii chiar tu cel care umple clasa de păduchi te putea exclude din viața socială pentru mult timp, te putea distruge. Chiar dacă jumătate din clasă avea, fiecare se rezolva cu gaz acasă și nu spunea mai departe, despre așa ceva pur și simplu nu se vorbea.

Mama lăsă tamponul de vată în castron și-i prinse Mariei părul cu un elastic într-un coc. Deasupra îi legă un batic ca un turban în jurul capului. Apoi se spălă pe mâini, deschise larg fereastra, își aprinse o țigară și spuse:

– Du-te și cheamă-l pe frati-tu!

Una dintre neplăcerile acestei povești cu păduchi era că de fiecare dată trebuia să fie despăducheată toată familia. Nu puteai să dai cu gaz doar unuia dintre copii, pentru că precis avea și celălalt. Așa că mama dădea copiii, apoi urma soțul și, la sfârșit,

își aplica și ei același tratament. Cât timp își făcea gazul efectul sub basmale, mama încălzea apă în oale mari, de ciorbă, pentru toată familia. Apoi le căra la baie și îi spăla pe toți la lighean sau deasupra chiuvetei, turnându-le cu ibricul apă în cap până îi limpezea bine. Toată treaba le lua jumătate de zi.

Maria se ridică și fugi la oglinda din baie cu colțurile ruginite. O față rotundă, parcă prea rotundă de când glumise mama ei într-o zi că arată ca o lună plină. Până atunci nici nu observase că avea fața rotundă. Dar de la o vreme încoace, începuse să se studieze mai cu atenție și descoperise că buza superioară nu era suficient de frumos arcuită, cum o avea, de pildă, Ramona. Și nici ochii nu-i erau destul de migdalați. Își duse mâinile la coada ochilor și trase de ei ușor în părți – acum arăta ca o orientală și-i stătea mult mai bine. Dacă ar fi tras în fiecare zi puțin de pleoape, se gândi, poate că ochii i se vor migdala în timp. La fel ca atunci când era mică și se strâmba și bunica îi spunea: „Nu te mai strâmba atâta, că rămâi așa“, la fel se putea și să-și tot tragă de ochi până când, într-o bună zi, avea să constate că au rămas migdalați. Sau că măcar s-au alungit puțin.

Își aminti că trebuie să-și cheme fratele în casă și își mască baticul cu un prosop mare, apoi se duse în dormitor, scoase capul pe fereastră și văzu că se lăsase seara.

În fața geamului lor, care dădea în spatele blocului, se întindea o grădină cu resturi de buruieni printre peticele de pământ, în care mama ei mai planta primăvara flori. Fuseseră niște discuții între vecini la un moment dat, Maria le auzise la ședința de bloc, care se ținea regulat pe scară, chiar în fața ușii lor. Unii voiau să planteze în grădina din spate legume, alții, printre care și mama ei, susțineau că ar arăta mai bine dacă puneau flori. În cele din urmă nu ajunseseră la nicio concluzie, așa că rămăsese un loc în care se puteau întinde rufe pe sârma dintre cei doi mesteceni subțiri, un loc în care se jucau copiii de-a prinselea vara și-și construiau cazemate din zăpadă iarna sau uneori, seara, se adunau adolescenții. La un moment dat, au apărut o masă din lemn și două băncuțe, construite de niște vecini cu inițiativă ca să joace duminică dimineața table în grădina din spate, la o bere.

– Draaagoooș! strigă Maria și grămada de copii care mișuna prin grădină se opri pentru o secundă din mișcarea ei browniană.

Mai multe capete se întoarseră spre fereastra Mariei, până când unul duse mâinile la gură și strigă mai departe în întuneric: Drag’șeee!

De pe bătătorul de covoare coborî un puști blonziu, îmbrăcat în pantaloni de trening și tricou ponosit. În mână ținea precum un sceptru un băț gros, care avea în vârf o bilă de smoală în care erau înfipte alte bețe mici, chibrituri frânte la jumătate. Era buzduganul lui, pe care îl primise de la un băiat mai mare.

– Încă un pic! se rugă puștiul de soră-sa.

– Nici un pic, în casă! Așa a zis mama.

Cel mic își dădu ochii peste cap, dar se conformă. Oricum, se făcuse deja aproape beznă și se lăsase frig. Nu era încă de stat prea mult afară, zilele nu se lungiseră și serile erau răcoroase.

Câteva zile mai târziu, o ploaie mocănească puse stăpânire pe oraș și îmbrăcă străzile și copacii în nuanțe de gri apos. Umezeala care îți pătrundea până la oase ținea oamenii captivi în locuințele lor, împiedicându-i să se bucure de primăvara care, cu câteva zile în urmă, păruse stăpână peste cartier, înmugurind copacii și ademenind smocurile de iarbă să-și scoată capetele crude din pământul reavăn.

Maria stătea întinsă pe spate, de-a curmezișul patului pe care-l împărțea noaptea cu fratele ei, cu capul atârnând peste margine și ochii larg deschiși. Privea cerul după-amiezii plumburii de jos în sus prin perdeaua înflorată, imaginându-și că florile geometrice din țesătură sunt nori cu colțuri. La picioarele patului, pe covor, fratele ei construia din cărți și cuburi o parcare pentru mașini. Clipa de reverie cu nori în colțuri se risipi când mama băgă capul pe ușă:

– Iar stai cu ochii pe pereți? o întrebă pe Maria. Ți-am zis că nu mai suport să te văd că stai așa și nu faci nimic. Pune și tu mâna pe o carte când mă vezi că intru, prefă-te că faci ceva, numai să nu te mai văd cum pierzi vremea!

Maria se ridică anevoie și căută cu privirea un obiect pe care să pună mâna, să simuleze o activitate. Nu era prima oară când mama se lua de ea că visează cu ochii deschiși. Maria nu o făcea intenționat, dar i se întâmpla tot mai des în ultimul timp. Stătea și se gândea la ceva, apoi brusc îi mai încolțea un gând într-un ungher al minții, i se adăuga primului, apoi apărea altul, poate contradictoriu, veneau peste ea, se înnodau și se ramificau, se înmulțeau și se încâlceau și creierul ei părea prea mic pentru atâtea gânduri, așa că rămânea privind în gol, încercând zadarnic să facă ordine în forfota din cap. Până la urmă nici nu era așa de rău când intra mama peste ea și o făcea să tresară, căci îi întrerupea fluxul de gânduri exasperante.

– Dă tu o fugă până la tanti Cocea și cere-i o cană de făină, continuă mama și închise ușa înainte ca Maria să apuce să mai simuleze ceva.

Fata își luă papucii de casă în picioare și dispăru pe ușa apartamentului. În casa scărilor era răcoare și brațele goale i se zgribuliră de la aerul rece și umed. Se prinse de balustrada din plastic albastru și făcu pași mari, de câte două trepte odată. Dacă urca în felul ăsta, avea senzația că ajunge mai repede și cu efort mai puțin. Și într-adevăr, în câteva secunde, poate mai puține

decât data trecută, era deja la etajul doi, în fața ușii Ramonei. Apăsă butonul și ascultă sunetul de muzicuță care ieșea din sonerie. Ei n-aveau așa ceva, soneria lor era una banală, cum avea toată lumea.

În prag se ivi tanti Cocea, o femeie mică și îndesată, tunsă scurt, cu un capot de casă bine înfășurat în jurul mijlocului rotund ca o bilă.

– Săru'mâna, m-a trimis mama să-mi dați o cană de făină, turui Maria poezia de-atâtea ori spusă. Ramona-i acasă?

Femeia lăsă ușa de la intrare larg deschisă și dispăru în bucătărie, de unde se auzi cum căuta o cană prin dulap. Maria păși în hol și închise ușa în urma ei. Aruncă o privire rapidă spre picioare, era în papuci, era în regulă, tanti Cocea nu permitea să intri cu pantofii de stradă în casă. Copiii ei se descălțau pe preșul din fața ușii când veneau de-afară, apoi își luau frumos pantofii și-i așezau pe o bucată de linoleum într-un colț de hol. Familia Cocea avea traverse cu modele multicolore pe fundal vișiniu, care imitau covoarele persane. Mama Ramonei punea mare preț pe ordine și curățenie. La Maria intrau încălțați.

Din camera de lângă hol apăru Ramona, spălăcită și înaltă, cu strungăreață și buze senzuale. Își depășise deja mama în înălțime, semăna cu tatăl ei.

– Ce faci? întrebă Ramona în șoaptă.

– Bine, tu?

– Trebuie să-ți dau ceva, îi spuse și-i zâmbi misterios, ridicând din sprâncene.

Tanti Cocea se întoarse din bucătărie cu o cană plină cu făină, pe care o înmână Mariei, menționând că vrea cana înapoi. După aceea dispăru din nou și închise ușa în urma ei, lăsându-le pe cele două fete singure.

– Mi-a dat Manu ceva pentru tine, stai că-ți aduc imediat, spuse Ramona și dădu fuga în camera alăturată.

Maria simți cum o cuprinde un val de căldură, care-i încingea obrajii și urechile. Manu era un băiat de la blocurile din vecinătate, cu vreo doi-trei ani mai mare decât ele, mergea deja la liceu. Avea ochii verzi-gălbui ca o pisică, tenul măsliniu, iar vara purta un maiou mulat din care ieșeau la iveală două brațe musculoase. Maria îl găsea foarte masculin, îi plăceau felul plictisit în care privea pe sub ciuf și mersul legănat și stăpân pe el. Poate că Manu o prinsese uitându-se după el sau poate că nu, cert e că și el o remarcase de curând și, de câteva ori, o fluierase când trecuse de-a lungul aleii care ducea prin fața scării lui. De fiecare dată se prefăcuse că nu-l aude și își continuase drumul serioasă și grăbită. O dată, însă, băiatul strigase după ea „Ih libe dih main șaț!“, replică auzită probabil în vreunul din filmele care circulau pe casetele video. Atunci pe Maria o umflase râsul și nu s-a putut abține să nu zâmbească, iar el observase.

Ramona se întoarse din cameră cu o hârtie împăturită. Maria așeză cu băgare de seamă cana pe jos, luă biletul și-l cercetă pe toate părțile. Ar fi preferat să fi fost într-un plic, ferit de ochii Ramonei, cine știe ce scria în el. De parcă i-ar fi citit gândurile, Ramona spuse repede:

– Să știi că nu l-am deschis. Așa mi l-a dat. Dar ți-e clar că te iubește, da?

Maria simți din nou valul de căldură cuprinzând-o, de data asta parcă avea și un gol în stomac. Sunase atât de real acel *te iubește,* că aproape o lua cu amețeală. Decise să deschidă biletul, oricum nu mai conta, probabil că Ramona îl știa deja pe dinafară. Despături hârtia verde și găsi o inimioară din hârtie roșie lipită în mijlocul ei, iar sub ea semnătura MANU, scris cu majuscule și pix albastru. Atât.

– Ia, arată și mie! se prefăcu Ramona interesată și trase cu ochiul la bilețel.

Pe bilet nu era trecut niciun destinatar, nicăieri numele ei, putea fi la fel de bine pentru altcineva, dacă se încurcase Ramona? Parcă nu-i venea să creadă că Manu i-a trimis un bilețel tocmai ei. Manu, care stătea seara cu golanii în fața scării și nu li se vedeau decât capetele roșii ale țigărilor licărind în întuneric. Manu, care privea cu neobrăzare după fete și le fluiera. Manu cel cu ochi verzi și piele ciocolatie.

– Ești sigură că e pentru mine? întrebă Maria.

– Da, tu! M-am întâlnit cu el azi, când veneam de la piață și mi-a dat biletul și mi-a zis *Dă-i-l lu' prietena ta*.

– Și dacă se referea la altă prietenă?

Ramona își dădu ochii peste cap și-și bătu cu arătătorul în tâmplă, consternată de stupizenia Mariei, care rămăsese cu ochii pironiți în bilet. Din bucătărie se auzi zgomot de veselă și târșâit de scaune, tanti Cocea pregătea masa.

– Bine, spuse Maria deodată, mulțumesc!

Împături biletul, îl băgă în buzunar și dispăru pe ușă cu cana de făină.

La etajul unu se opri, scoase biletul din buzunar și-l mai citi o dată. Numele lui mâzgălit cu pix albastru i se părea cel mai frumos cuvânt văzut vreodată scris undeva. Un nou val de căldură o cuprinse și de data asta nu i se mai păru deloc frig pe scară. Ar fi putut rămâne toată după-amiaza acolo, citind și recitind scrisoarea verde.

Împături răvașul, îl puse bine în buzunarul pantalonului și intră în casă veselă.

– A zis că-i trebuie cana! strigă Maria în drum spre camera ei, după ce trecu prin bucătărie.

Apoi culese o carte la întâmplare din raft, se trânti în fotoliu, scoase biletul, îl ascunse în carte și se puse pe citit cu o figură

distrată și veselă. Parcă nici cerul nu mai era așa plumburiu și norii nu mai aveau colțuri, începuseră să ia forme de flori.

Ploaia încetase de câteva zile bune și soarele de primăvară, tot mai puternic pe zi ce trecea, uscase nu doar aleile din jurul blocului, ci și câmpurile de la marginea orașului, pământul din grădini și maidanul din spate unde obișnuiau să se adune copiii din cartier la joacă. Maria scăpase de ghetele grele și uzate, pe care le purta iarna, și încălțase adidașii albi, nou-nouți, din vinilin, pe care-i primise de la mătușa ei din Germania. Erau cu gleznă înaltă, ca niște ghete de baschet, se încheiau cu clapete cu arici și aveau șireturi fosforescente. Nu mai avea nimeni în cartier adidași ca ai ei. Își suflecase blugii până peste ghete ca să se vadă în toată splendoarea și, cu uniforma trasă peste blugi, plecase dimineața spre școală.

La prânz, când ieșeau de la școală, fetele își suflecau sarafanele de uniformă purtate peste pantaloni, rulându-le de la tiv în sus până ajungeau în jurul taliei, unde le ascundeau sub puloverele largi. Toate fetele făceau la fel, în fiecare zi, așa nu mai păreau școlărițe în drum spre casă, erau domnișoare în civil.

Maria traversase deja scuarul larg, mărginit de blocurile lungi și identice, nu mai înalte de patru etaje, cu intrări multe, unde fiecare cunoștea pe toată lumea, ca într-un sat al lor, situat în inima cartierului. Doctorița de la scara C, la care mai apelau mamele când le ardeau copiii de febră și la dispensar era închis. Tanti Maia de la parter, care creștea găini în grădina din spatele scării, într-un țarc improvizat, mascat de gard viu înalt. Ilie pușcăriașul de la scara A, care avea doi băieți și-o fată, și care-și bătea nevasta la intervale regulate, de-o auzea tot cartierul când striga după ajutor. Gică și soția lui, alcoolică, pe care o mai găseau vecinii la intrarea din față a blocului, mai mereu încuiată, zăcând în propria-i urină pentru că nu-și găsea cheia și o urcau până la etajul trei, unde o lăsau pe preș, după ce sunau la ușă. Gemenii de la unu, al căror tată lucrase o vreme în Cuba și știau câteva cuvinte exotice. Femeia de la parter, cea cu fata handicapată la care se strâmbau copiii prin fereastra de care stătea lipită toată ziua. Și Manu, desigur.

Maria se îndrepta spre bloc când, de după un tufiș, îi răsări în față Mircea. Era un băiat înalt și deșirat, cu un păr negru și cârlionțat, față de cal și dinți ieșiți în afară. Un băiat bun și liniștit, care nu striga după fete, nu prea bătea nici mingea cu ceilalți și nu ieșea prin nimic în evidență. Deloc interesant. Reușise însă s-o sperie pe Maria cu apariția lui bruscă.

– Am ceva pentru tine, spuse băiatul și-i întinse o foaie de caiet de matematică, în care se afla ambalat un obiect. Zicea Ramona că-ți place și că n-ai. Am tras-o ieri. Poți s-o păstrezi.

Și dispăru înainte ca ea să-l întrebe ce este, să-i mulțumească sau eventual să-l refuze. Maria privi în urma lui cum se îndepărtează în grabă, apoi se puse în mișcare spre intrarea în bloc, despachetând încet foaia de caiet și întrebându-se dacă o fi săptămâna ei norocoasă de primește tot felul de bilețele și cadouri. Când ajunse în scară, găsi o casetă neagră BASF. Marfă de calitate, mai bună decât Sony sau TDK, cel puțin așa găsea ea. Descuie iute ușa, nerăbdătoare să vadă ce era pe casetă.

Acasă nu era nimeni. Tatăl ieșea abia după ora trei de la serviciu, iar din partea mamei găsi pe masă un bilet: *Am plecat cu Dragoș la Partizanilor, bagă ouă. Hai și tu*. Dar Maria n-avea niciun chef să meargă la alimentara de pe strada Partizanilor, să stea la o coadă lungă și groasă, în eventualitatea că va veni, mai spre după-amiază, mașina cu ouă și poate, cu puțin noroc, dacă mama ei a auzit printre primii din cartier de sosirea mașinii și se afla mai în față, vor prinde un carton de ouă ca să aibă ce vopsi de Paște. Dacă mergea și ea, puteau cumpăra treizeci de ouă, dacă stăteau doar mama și fratele ei, primeau doar douăzeci. Maria își făcu un calcul scurt în minte, decise că e dispusă să renunțe la partea ei de ouă de Paște, își aruncă ghiozdanul într-un colț și dădu fuga la casetofon.

Întâi se auzi un fâșâit, apoi un zgomot de fond ca de petrecere, cu glasuri de oameni discutând, și începu muzica. Niște voci de bărbați, ca un cor, apoi unul singur, din nou împreună, dar fără instrumente. Un pian în sfârșit, apoi din nou vocea tipului singur, înaltă, ca de operă, dar totuși bărbat, cânta ceva despre *Mama, uuuu*. Apoi o chitară pe fundal, zgomot mult, rock, apoi iar vocile, când cor, când canon (de canon știa de la școală), când pian, când încet, când strigat, iar *mama mia* și iar rock cu chitară. La sfârșit vocea tipului, stingându-se în acorduri de pian. Maria ascultase atentă, îi plăcea, dar nu prea înțelegea, nu știa cine cântă și mai cu seamă de ce-i dăduse Mircea așa ceva. Iar pe casetă nu scria decât *Queen*, ceea ce însemna regină în engleză, dar asta nu-i spunea nimic. Opri casetofonul, întoarse caseta și apăsă din nou butonul de *play*.

De data asta din difuzoarele casetofonului se revărsă o piesă cunoscută a lui Michael Jackson. Desigur, îi povestise de curând Ramonei cât de mult îl iubește pe Michael, avea două postere cu el, smulse din niște reviste *Bravo*, primite din străinătate și prinse cu bolduri de tapetul vernil din camera ei. Le privea îndrăgostită dimineața și seara și, de fapt, cam tot timpul, visa să-l cunoască într-o bună zi, să-i scrie o scrisoare și să-i atașeze o fotografie cu ea. Ținea însă morțiș să fie una color, iar asta se putea face doar cu un aparat bun, cum avea mătușa ei din Germania, care îi

vizitase vara trecută. Făcea și tatăl Ramonei poze, le developa în debara, pe întuneric, dar ale lui erau numai alb-negru; Maria nu se putea compromite, trimițându-i lui Michael Jackson o poză alb-negru. Mai ales că știa deja că, pentru poză, avea să îmbrace puloverul albastru în degradé, pe care i-l tricotase mama iarna trecută și care-i venea atât de bine. Părul și-l va ridica, îl va tapa și își va face un palmier în vârful capului, cum avea Madonna. N-avea cum să nu-l impresioneze pe Michael, era sigură că-i va trimite măcar un autograf, dacă nu chiar o scrisoare.

Pe Michael Jackson îl văzuse prima oară pe o casetă video, după ce se terminase filmul. Mereu erau câteva videoclipuri muzicale trase în continuarea filmelor, până se umplea banda. Michael Jackson, Sandra, Sabrina, CC Catch, Madonna. Puteai vedea în clipurile lor cum se îmbracă fetele din străinătate și cum își poartă părul. Maria era fascinată de videoclipuri, urmărea fiecare mișcare a cântăreților. Începuse s-o atragă Michael Jackson cu cârlionții lui pe frunte poate și pentru că îl întâlnea negreșit la sfârșitul fiecărei casete video. Iar videoclipul în care ieșeau morți din morminte și apoi se transforma și el într-unul și dansau împreună i se părea înfricoșător și atrăgător totodată.

Când venise în vară mătușa, îi adusese o casetă cu hituri la modă, dar o singură melodie era cu Michael, așa că era binevenit cadoul de la Mircea. Doar mama ei va avea de comentat, ca de obicei, că se ascultă numai prostii în ziua de azi, că nu mai e muzică de calitate, cum făceau *Beatles*. Maria nu știa cine sau ce erau *Beatles*, căci din discurile vechi ale părinților nu mai rămăseseră decât Rita Pavone, Orietta Berti și niște Tudor Gheorghe, dar era absolut sigură că acei *Beatles* nu aveau cum să fie mai grozavi decât Michael al ei.

Sigur, mai era și muzica de dans cu care crescuse în copilărie, melodii pe care dansau ai ei la chefuri, când fratele ei nu era încă pe lume și Maria era mică, când adormea într-o cameră alăturată în zgomotul vocilor și al muzicii și al râsetelor. Treptat învățase piesele pe dinafară, *Ciquitita*, pe care o cântau niște fete, sau ceva cu *Babylon* ori *Goodbye, my love, goodbye,* cântată de un domn cu voce scremută și tremurată. Cel mai mult îi plăceau chefurile de la un anumit prieten al părinților ei, care avea în sufragerie, în loc de obișnuita lustră din tavan, o bilă mare formată din multe pătrățele mici de oglindă. Când apăsai întrerupătorul, bila începea să se învârtă încet și arunca mii de luminițe în toată sufrageria. Același prieten avea un magnetofon Kashtan și o muzică cu sunete, fără voci, ciudată, dar foarte plăcută, care se chema *Vanghelis*.

Maria aruncă o privire spre ceasul deșteptător din camera părinților, opri casetofonul și decise că ar mânca totuși niște ouă de Paște. Lecțiile puteau să mai aștepte, le termina oricum repede

sau, dacă se lua din nou curentul, le putea copia de la cineva a doua zi, la școală.

Sâmbătă seara se adunaseră ciorchine în jurul băncii din spatele blocului: Maria, Ramona și alte două fete de la scara cealaltă, Gabi și Speranța, plus Soso, fratele mai mic al Ramonei care, de câte ori era posibil, se transforma în umbra ei, împreună cu alți câțiva copii mici, printre care și Dragoș. Cei mici făceau schimb de surprize, hârtiuțe colorate din pachetele de gumă. Le păstrau în cutiile lor de averi personale, le comparau și se mândreau cu ele. Fetele mai mari sporovăiau despre băieți, chicoteau și își dădeau coate. Aerul devenise mai cald de-acum, deși ziua încă nu se lungise, iar pe copii îi prindea repede seara la joacă.

Puțin mai departe de bancă, în dreptul scării vecine de peste aleea principală care despărțea scuarul cel mare dintre blocuri, la masa de ping-pong, se aflau Manu și Mircea, plus încă un băiat, tot din cartier, dar nu de la blocurile lor. Maria îl știa din vedere, locuia lângă magazinul Gospodina și, de câte ori o trimitea mama să cumpere câte ceva, îl vedea pierzând vremea prin zonă. Pesemne îl păzea pe taică-său, care își făcea veacul la birtul de alături.

Băieții jucau ping-pong cu schimbul, cine pierdea își ceda locul celui care aștepta pe margine și, din când în când mai trăgeau cu ochiul la fetele de pe bancă. Printre păcănitul ritmic al mingei de plastic se mai auzeau când și când exclamații și râsete, uneori înjurături.

Așezate cu fundul pe măsuța îngustă din lemn deja scorojit, pe care cineva crestase cu briceagul nume, inimi, săgeți și pe alocuri obscenități, cu picioarele cocoțate pe bancă, Maria și Ramona stăteau cu fața orientată spre băieții pe care se prefăceau că-i ignoră.

– Nu-ți place de Manu? întrebă brusc Ramona.

Mariei i se strânse stomacul. Ar fi preferat să privească mai departe jocul băieților, vorbind banalități, decât să răspundă la întrebările incomode ale Ramonei. Uneori, prietena ei i se părea prea directă, o punea în încurcătură și nu știa ce să răspundă. Mariei nu i-ar fi trecut niciodată prin cap s-o întrebe pe vreo prietenă din senin dacă-i place de un băiat, chiar dacă ar fi ros-o curiozitatea. Poate că fata s-ar fi jenat să răspundă, iar ei nu-i plăcea să pună oamenii în situații stânjenitoare. Ramona însă era directă și nu-i păsa dacă se face de rușine sau că cineva ar putea râde de ea, cu atât mai puțin că ar putea deranja ea pe cineva. Era

o fată vorbăreață și nu ținea niciodată supărările. Celelalte fete o plăceau, îi căutau compania, iar băieților le fugeau ochii după ea. Cu părul auriu, ca o aură creață în jurul capului, spontană și uneori obraznică, Ramona avusese deja un prieten, un băiat de la țară, unde era trimisă în fiecare vacanță de vară de către părinți. Îl cunoscuse anul trecut și spera să-l întâlnească și în vara care urma să vină. Îi povestise Mariei cu lux de amănunte despre jocurile copiilor de pe uliță, despre v-ați ascunselea prin căpițele de fân, despre plimbările la gârlă și despre cum băiatul îi arătase într-o zi ce avea el în pantaloni și o întrebase dacă vrea să pună mâna. Ramona nu pusese, dar nici nu putuse să-și desprindă ochii. Câteva zile mai târziu, prinsă la înghesuială într-un spațiu strâmt din șopron, unde se ascundeau de alți copii, băiatul îi pusese mâna pe sâni.

Maria nu era atât de experimentată ca Ramona. Avusese un prieten în clasa a doua, un băiat cu care o mutase învățătoarea în bancă pentru că vorbise în oră cu colega ei. Maria se arătase lezată, dar în secret murea de bucurie, căci îi plăcea băiatul, era frumos și o făcea să râdă. Avea ochi albaștri și senini, învăța bine, îl chema Cătălin și era fiu de medici. Fusese la el acasă o dată, de ziua lui, aveau o casă imensă, cu o curte și niște camere ciudat împărțite, nici măcar nu-ți dădeai seama câte erau. În colțul unei camere în care își ținuse ziua, Maria văzuse pentru prima oară un pian adevărat. Tot băiatul ăsta îi aduse gumă de mestecat străină la școală și într-o zi chiar o banană. Fericirea a durat însă doar un trimestru, pentru că învățătoarea a mutat-o cu altcineva și idila ei a luat sfârșit. Apoi mai fusese Radu, în clasa a cincea, care era evident că o plăcea, o necăjea mereu și arunca în ea cu ghemotoace de hârtie și cu mine de pix. Stătea în spatele ei și câteodată o trăgea de codițe în ore. Maria îi acceptase acest mod de a o curta, la urma urmei Radu făcea parte din gașca băieților răi, era felul său de a se manifesta. Dar și cu el relația se terminase înainte de a începe cu adevărat, înainte ca el să-i ceară prietenia. La drept vorbind, nici nu-l prea vedea făcând așa ceva.

Maria se întrebase de mai multe ori dacă a avea un prieten chiar implica o cerere de prietenie din partea lui, „Vrei să fii prietena mea?“, sau dacă lucrurile pur și simplu se întâmplau și te prindeai după anumite semne că ai sau încă nu un prieten. Dar care anume erau semnele, Maria n-ar fi știut să spună. Și nici pe altcineva nu voia să întrebe, căci s-ar fi dat de gol.

În clasa în care mergea ea, unele fete umblau deja cu băieți. Se zvonea că după ore sau mai ales atunci când li se dădea drumul mai devreme de la ultima oră din diferite motive, fete și băieți plecau într-o pădurice din apropiere, situată pe deal nu departe de școala lor și făceau ceva acolo. Maria nu știa ce, dar a doua zi le vedea pe fete șușotind secretoase. Din comentariile vulgare ale băieților mai afla uneori indicii asupra activităților de pe deal, însă nu avea de unde să știe niciodată dacă erau adevărate sau nu.

Odată plecaseră cu clasa într-o excursie peste noapte – toți, cu excepția Mariei, avusese ghinionul să se îmbolnăvească chiar atunci –, de unde unii se întorseseră plini de importanță și cu prietenia acordată. Maria se simțise tare exclusă.

– Zi, nu-ți place de Manu? o trezi Ramona din visare, dându-i un ghiont.

Maria ridică din umeri cu indiferență, mimând dezinteresul.

– Nu știu, nu-i genul meu, se eschivă ea de la un răspuns ferm.

Și, pentru că nu-i trecu nimic altceva prin minte, adăugă repede:

– Are ochii verzi și mie îmi plac ochii albaștri.

Deși exact perechea aceea de ochi verzi o fermeca cel mai tare la el. Dar era mai bine ca Ramona să nu știe prea multe, trebuia întâi să se asigure că Manu chiar o plăcea și biletul fusese într-adevăr pentru ea, înainte de a mărturisi că și ea îl place pe el. Că nu fusese totul vreo farsă menită să-i deconspire sentimentele pentru el.

– Dar ție? întrebă Maria dacă tot veni vorba.

Ramona își ridică piciorul pe masă, își sprijini bărbia pe genunchi și oftă teatral.

– Eu ador ochii verzi.

Băieții își terminaseră jocul de ping-pong, își îndesaseră mingile prin buzunare și, cu paletele în mâni, se îndreptau acum cu pas legănat spre banca fetelor. Unul se sprijini istovit cu fundul pe masă, împingând-o pe una dintre fetele de la scara cealaltă, care la rândul ei strigă la el și-i trase una după ceafă. Mircea se proțăpi cu mâinile în buzunare în fața lor. Manu se prinse de bara de bătut covoare din apropiere și făcu două tracțiuni demonstrative, apoi sări pe pământ și veni spre grup.

Înainte să se închege vreo conversație între fete și băieți, la fereastra de la parter se ivi mama Mariei, care-și strigă copiii în casă, la cină. Maria își dădu ochii peste cap, dar se conformă, coborî de pe băncuță și dispăru fără a se uita în urmă. Când ajunse în scară, se opri și trase cu ochiul prin fereastra ușii, ridicând ușor perdeaua decorativă. Îl zări pe Manu privind spre ușa blocului în urma ei și se retrase iute, de teamă că băiatul ar fi putut s-o observe.

– Să știi că nu prea-mi place când stai cu golanii ăia de cartier, spuse mama în timp ce umplea farfuria Mariei cu supă dintr-o oală de pe aragaz.

Lăsă polonicul în oală și-i puse farfuria în față. Dragoș, așezat pe un scaun lângă Maria, cu un dicționar gros sub fund ca să ajungă mai bine la masă, sorbea deja încet din farfuria lui, suflând pe alocuri ca să se răcească mai repede.

– Du-te și cheamă-l pe taică-tău la masă! îi spuse mama lui Dragoș.

Băiatul lăsă lingura în farfurie și dispăru după taică-său.

– Stau cu Ramona și cu fetele. Ramona nu e golancă, se justifică Maria cu nasul în aburul cald al supei.

Era supa ei preferată, din cuburi mici de ceva sărat învelit în staniol, care se dizolva în apă fierbinte. Apoi mama arunca o mână de tăiței în ea și era numai bună de mâncat! Cuburile le primiseră din Germania, nu se găseau la Alimentara.

– Știi foarte bine la ce mă refer. Băieții ăia nu-s de nasul tău. Sunt și mai mari, sunt la profesională, n-ai ce învăța de la ei.

Toți copiii din zonă mergeau la școala de cartier, numai pe Maria o înscriseseră la o școală bună, în centru. Pentru asta era nevoită să meargă în fiecare dimineață douăzeci de minute pe jos până ajungea în stație. De-acolo lua un troleibuz care trecea rar, burdușit de oameni, până în centru. De multe ori venea atât de plin, încât oamenii care voiau să urce nu mai aveau loc și rămâneau pe scări, ținându-se de bare și agățându-se unii de alții să nu cadă – arătau ca niște ciorchini. Autobuzul încerca de câteva ori zadarnic să închidă ușile, apoi pornea cu ușile deschise, încet, să nu-și piardă oamenii pe drum. La stația următoare oamenii se mai rearanjau și șoferul avea poate mai mult noroc să închidă ușile. Maria nu se urca niciodată când era atât de plin, îi era frică și, de altfel, mama o sfătuise ca în asemenea cazuri să aștepte troleibuzul următor. Doar că următorul se lăsa așteptat și mai mult, or iarna era deosebit de neplăcut, căci îi înghețau picioarele în stație tot uitându-se după autobuz. Oricum, profesorii nu spuneau niciodată nimic când întârziau copiii, uneori ajungeau chiar și ei mai târziu.

Dragoș reveni în bucătărie singur, explicând că tata mai are un pic și vine, apoi se cățără înapoi pe scaunul lui cu dicționar și continuă să mănânce.

– Iar se răcește mâncarea până vine, bombăni mama și se așeză la masă fără să-și mai aștepte soțul.

Pe mama Mariei o enerva cumplit să pună masa și să tot aștepte. Willi, soțul ei și tatăl Mariei, primise de curând un calculator de la sora sa din Germania, iar acum îi lua tot timpul să-i descifreze misterul. Lucra la o instituție unde, de câte ori trecea Maria să-l viziteze, îl găsea fumând pe coridor cu colegii la o scrumieră înaltă, cu picior. Vorbeau lucruri pe care ea nu le înțelegea și nu păreau să facă altceva. Mult timp Maria crezuse că locul lui de muncă era pe hol, lângă scrumieră. Era pasionat de tehnica de calcul și lucra, împreună cu colegii săi, la tot felul de invenții și tehnologii din care nu pricepeai nimic. Vorbeau despre programe Basic, Cobalt și sisteme binare. De când primise calculatorul, un Commodore 64, nu se mai dezlipea de el. Dimineața, înainte de serviciu, se așeza la calculator cu cafeaua și țigara. După-amiaza, când venea acasă, se instala în același loc și până seara târziu nu-l mai vedeai la față. Cu scrumiera plină și cana de cafea alături, ușor adus de spate, cu mâinile pe tastatură și ochii ațintiți în ecran, puteai jura că e o statuie. Noroc că ocazional întindea mâna după țigara care-i fumega în scrumieră, în felul ăsta îți dădeai seama că nu s-a transformat în stană de piatră, că încă mai mișca. Copiii se obișnuiseră repede cu el așa, căci niciodată nu le dăduse prea multă atenție și începuseră să-l ignore, de parcă ar fi fost un corp de mobilier. Doar Doina, mama Mariei, părea iritată de această schimbare care survenise în viața ei de mai bine de o jumătate de an și cu care nu se putea împăca nicicum.

Copiii terminară de mâncat, mama strânse farfuriile goale și le îngrămădi în chiuvetă. Apoi se așeză pe un scaun, își aprinse o țigară și parcă se puse să vegheze farfuria cu supă care se răcise de mult. Maria și Dragoș se retraseră repede; mama era nervoasă și nu era bine să stai prin zonă în asemenea momente, cine știe ce idei îi mai veneau.

– Drag'șe? făcu Maria, după ce se aruncase pe pat și își proptise ochii în posterul cu Michael Jackson. Ție îți place vreo fată?

Din colțul lui de joacă, Dragoș ridică o privire mirată spre ea.

– Îmi place de Lili.

Lili era o studentă, fiica unei prietene de familie, care de fiecare dată când mergeau în vizită se juca cu el, îl gâdila și-l învârtea prin aer, iar uneori îl lăsa să deseneze cu cariocile ei. Și Maria o plăcea pe Lili, mai ales când îi permitea să umble în caseta ei cu bijuterii, să probeze cercei și mărgele, dar nu la genul acela de plăcut se referise.

– Ești prost, îi aruncă fratelui ei, dezamăgită că nu are un partener de discuții pe măsură.

– De ce sunt prost? ripostă cel mic. Tu ești proastă!

Maria se ridică de pe pat, îi arse fratelui ei o palmă peste ceafă și dispăru în baie.

– Proasto! îi mai strigă Dragoș în urmă, dar Maria era deja plecată.

Începu să se caute prin păr, cercetându-se în oglindă. Capul n-o mai mânca, scăpase de păduchi, dar acum îi era mereu teamă să nu ia din nou și se verifica în fiecare zi. Se gândi la Manu, nu apucase să schimbe nicio vorbă cu el, mai bine zis, nicio privire, căci încă nu-și vorbeau. Era invidioasă pe Ramona că mai rămăsese cu el, dar deocamdată ea era și singura ei legătură cu Manu.

Fusese o zi plăcută de duminică, în cursul căreia fiecare își găsise câte o preocupare. Maria răsfoise niște reviste cu artiști străini, pe care le primise de la o colegă de școală, la schimb pentru un afiș cu Sandra. Fratele ei se jucase toată dimineața cu Soso în spatele blocului, iar mama făcuse piața, gătise și încălzise apă ca să spele un rând de haine, pentru că mașina lor de spălat, un Albalux model vechi, nu o încălzea. Tatăl Mariei își ocupase încă de dimineață postul din fața calculatorului. La prânz mâncară pe rând, întâi mama cu copiii, apoi într-un târziu și tatăl. Maria și Dragoș ieșiră după-amiază la joacă pe maidanul din spatele blocului și veniră în casă târziu, când aproape se înserase.

Primul lucru pe care-l remarcă Maria fu că părinții ei afișau o ostilitate fățișă și reciprocă. Se certaseră sau urmau s-o facă. Erau amândoi în bucătărie, tatăl ei fuma, mama clătea niște vase, într-o liniște dușmănoasă care nu prevestea nimic bun. Nu era prima oară când se certau și nu era plăcut să-i auzi.

Maria își luă fratele în brațe și traversă repede bucătăria în direcția camerei lor. De mâncat aveau să mănânce mai târziu, acum era important să rămână o vreme la ei, până când avea să treacă furtuna. În același timp o curiozitate o mâna totuși să tragă cu urechea la ce se petrecea în bucătărie.

– Chiar m-am săturat! își auziră copiii mama spărgând liniștea grea din bucătărie.

Maria căută din ochi o casetă cu povești în raft, o aruncă în casetofon și-l dădu suficient de tare, încât Dragoș să audă mai degrabă povestea decât discuțiile ce aveau să urmeze în bucătărie.

– *...avea o oglindă fermecată, și ori de câte ori se uita într-însa, nu uita s-o întrebe...,* se auzi povestitorul din casetofon.

Dragoș o privi întrebător, povestea nu era de la început, dar Maria îi făcu semn că nici nu discută. De dincolo se auzea glasul mamei explicând ceva pe ton răstit. Maria se apropie de ușa care dădea spre holul bucătăriei și ciuli urechile.

– …și nu mai suport să-l văd!… toată ziua numai la aparatul ăla… noi nu mai existăm… și numai eu să le fac pe toate!…

Părea furioasă cum n-o mai văzuse de mult timp. Avea și de ce și avea dreptate în ce spunea, tatăl lor n-o ajuta deloc, nici cu copiii, nici cu gospodăria. Stătea toată ziua la calculator.

– *...împărăteasa zâmbea fericită, căci știa că oglinda grăiește numai adevărul...*

– …spală tu vasele cu apă rece în fiecare zi! … o dată n-ai duce gunoiul!… de când ți l-a adus, parcă ne-a băgat diavolul în casă… o să ne distrugi căsnicia… că-mi vine să iau un ciocan și să-l fac țăndări!…

Maria și-o imagina pe mama cu mâinile în chiuvetă, strigând spre corpul suspendat al dulapului sau poate că terminase deja de spălat vasele și strângea gunoiul în găleata de sub chiuvetă, în curând va striga după ea să o ducă la container. Chiar așa, tatăl ei nu ducea niciodată găleata, cel mult împingea gunoiul mai adânc cu piciorul când nu avea loc să-și mai deșerte nici scrumiera. „Uite, mai încape“, obișnuia să spună atunci în glumă, dar mama nu râdea niciodată la gluma asta.

– …mai încape… auzi Maria glasul tatălui.

– ...La auzul acestor vorbe, împărăteasa se înspăimântă grozav și de pizmă și ciudă se îngălbeni și se înverzi…

Zgomotul unei farfurii sparte de podea se auzi limpede ca un cristal până la Dragoș, care asculta cu ochii ațintiți în casetofonul de pe jos. Nu schiță niciun gest când auzi farfuria spărgându-se, tresări doar imperceptibil și nu se mișcă. Maria își ținu respirația lângă ușă, aproape că nu îndrăznea nici să mai sufle. Apoi un hohot de râs ascuțit din partea mamei, înspăimântător, Maria nu-și amintea s-o fi auzit vreodată râzând astfel. Târșâit de scaune, masa lovită de perete.

– Să nu-ndrăznești! se auzi cât se poate de limpede glasul strident al mamei.

– ... vânătorule, vânătorule drag, cruță-mi viața…

Maria își părăsi locul de lângă tocul ușii, fugi spre Dragoș, îl luă în brațe, se așeză cu el lângă casetofon și începu să-l mângâie mecanic pe cap, legănându-l înainte și înapoi.

Încă o farfurie se făcu țăndări în bucătărie.

– ... dacă-i așa, fugi de te-ascunde fetiță dragă, unde nu calcă picior de om, iar în sinea lui gândea, biata de tine…

– Eu sparg, eu adun! urlă mama.

O ușă trântită, pași pe hol. Tatăl lor în sufragerie, căutând ceva, probabil țigările. Din nou pași fermi, apoi ușa de la intrare trântită.

În bucătărie se lăsase liniștea.

– ...biata copilă rămăsese singură-singurică în pădurea cea nesfârșită și era atât de înfricoșată…

Maria îl așeză pe Dragoș pe podea și se apropie să tragă cu urechea la colțul ușii. Nu îndrăznea să intre în bucătărie, îi era teamă de ce va găsi acolo și mai cu seama îi era teamă de mama ei. O mai văzuse furioasă, de obicei când țipa la ei, la copii. O mai văzuse certându-se și ridicând tonul și la taică-său. Dar niciodată nu se ajunsese la spart de farfurii sau bătăi, cum știa că se mai obișnuia în bloc. Însă de departe cel mai cumplit i se păruse hohotul acela de râs, părea că o luase razna. Oare mama ei

înnebunea? O înnebunea tatăl lor? Cum era când înnebuneau oamenii, deveneau violenți? Oare ei, copiii, mai erau în siguranță?

– *... dacă te învoiești să vezi de gospodăria noastră... să gătești... să ne faci paturile... să speli... să coși... să împletești și să ții totul în bună rânduială și curățenie... atunci poți rămâne la noi și n-o să duci lipsă de nimic. Spune, te învoiești?*

Cu capul sprijinit de tocul ușii, nemișcată, cu ochii la fratele ei, Maria auzi un suspin adânc și un hohot mic de plâns. Deschise încet ușa și o văzu pe mama ei prăbușită pe un scaun, cu fața ascunsă în palme. Lângă ea, în scrumieră, ardea o țigară. Pe jos era plin de cioburi.

Maria păși în bucătărie. Mama își șterse repede ochii cu mâna, erau umflați și roșii.

– Dragoș unde-i?

Apăru și capul băiatului în cadrul ușii. Mama întinse mâinile, iar el i se cățără în brațe, se ghemui și își lipi capul de pieptul ei.

– V-ați speriat? o întrebă pe Maria privind-o în ochi.

Dragoș dădu din cap că da, Maria nu spuse nimic, înghiți doar în sec. Avea un gust amar și uscat în gură, gustul fricii.

Peste câteva zile Maria apucă de toartă găleata mare și roșie, din plastic, și ieși să ducă gunoiul la container în șosete trei sferturi și tenișii. Se încălzise considerabil în ultima săptămână, oamenii mai dăduseră jos un strat de haine, iar cei mai curajoși, de regulă copiii, apăreau la joacă în pantaloni scurți. În aer mirosea a crud și cald, copacii erau în plină floare, printre crengi zumzăiau gângănii și peste tot domnea o bună dispoziție de început și nou.

Maria trecu pe lângă trei fetițe din vecini care jucau *elastic*. Două dintre ele țineau cu picioarele o bandă circulară din elastic cât mai întinsă, iar a treia sărea printre benzi, atentă să nu calce pe ele. Jucase și ea de multe ori, fusese printre cele mai bune, deși era mică de statură și uneori benzile se ridicau cam sus pentru ea. Însă acum crescuse și își pierduse interesul pentru *elastic*.

Când trecu pe lângă terenul de lângă maidan, își văzu fratele alergând după un alt copil cu buzduganul în mână, țipau și țopăiau ca indienii. Îi făcu semn cu mâna, apoi își continuă drumul de-a lungul șirului de blocuri spre câmp. Acolo era plasat containerul de gunoi, departe, ca să nu vină mirosul spre casele oamenilor. Maria ura să ducă gunoiul.

Se apropie de containerul puturos, din care se prelingea o baltă de lichid închis la culoare. Containerul era cocoțat pe o platformă din beton, și ea plină de pungi, ziare și resturi menajere. N-avea cum să deșerte găleata în container, căci ar fi însemnat să calce peste toate zoaiele din jurul său, așa că o goli alături, peste celelalte resturi. Când dădu să plece, observă că ziarul de pe fundul găleții, îmbibat cu zeama resturilor de mâncare, se lipise de plastic. Izbi găleata de câteva ori de container și, când realiză că nu reușește să desprindă astfel hârtia de pe fundul găleții, prinse cu vârful degetelor un colț rămas uscat și-l extrase strâmbându-se de silă. Doamne, ce mai ura să ducă gunoiul!

Când se întoarse prin spatele blocului dădu nas în nas cu Ramona și fratele ei.

– Hai cu mine la tutungerie, spuse Ramona.

– Ce te-a trimis să iei?

– Snagov. Și trecem și pe la librărie.

– Ai bani?

– Nu, dar vindem niște sticle.

Maria găsi ideea foarte bună și, după ce-și dădu întâlnire cu Ramona, dispăru pe ușă. Lăsă găleata de gunoi în hol și începu să cotrobăie prin cămară după sticle goale. Găsi patru sticle de un litru și două de șampanie, cele din urmă erau mai valoroase, costau trei lei fiecare. Le îndesă într-o pungă și ieși. Ramona strânsese și ea patru sticle de vin, două de bere și niște borcane mici de iaurt. De sticlele de lapte n-aveau voie să se atingă, se dădeau la schimb pentru laptele de dimineață. Fetele făcură un calcul rapid și constatară că împreună ar fi făcut 35 de lei. Porniră sporovăind vesele spre piață.

Când trecură prin fața blocului lui Manu, Ramona îi dădu Mariei un ghiont. După o privire întrebătoare, Maria îl observă și ea pe Manu la etajul trei, urmărindu-le de la fereastra bucătăriei. Își întoarse repede capul, prefăcându-se că nu-l vede, în timp ce Ramona îi trimise băiatului ostentativ o bezea. De data asta fu Maria cea care îi trase un ghiont spontan, zorind-o să lungească pasul. Era adevărat că nu era prietenul ei, cel puțin nu încă, dar până una-alta, ei îi trimisese bilețel, nu Ramonei. Găsi că prietena ei exagera, ca întotdeauna.

În magazinul mic, din gang, bătrânul în halat albastru și bască le luă sticlele, notă cu creionul pe care-l ținea mereu după ureche niște socoteli direct pe tejghea, apoi le dădu banii în monede mici. Fetele luară măruntul și-l îndesară în buzunare.

După ce cumpărară Snagovul de la tutungerie, intrară la librărie. Era un magazin lung de zece metri și lat de vreo cinci, cu vitrinele decorate cu câteva cărți, patru tipuri de caiete și niște rechizite. În spatele încăperii, o vânzătoare între două vârste, cu părul puternic oxigenat și parțial ars, își ridică scurt ochii din tricotajul pe care-l ținea în mâini, apoi continuă să-și vadă de treabă. În spatele vânzătoarei tronau câteva volume de cărți școlare cu autori români. În capătul opus al magazinului, un afiș mare decora aproape tot peretele, înfățișând o fetiță îmbrăcată în rochie roșie, cu o pălărie tot roșie. Avea o expresie tristă.

– Uite, din ăla vreau, zise Ramona arătând spre afiș.

Dar Maria n-o băgă în seamă. Raionul cu jucării, mult mai mic decât cel cu caiete, conținea câțiva indieni mici turnați din plastic, cu sau fără cai, o mașină de pompieri simplă, fără baterii și căreia nu i se deschideau ușile, păpuși rigide cărora nu li se mișcau mâinile și picioarele, jocuri pe care le aveau cu toții acasă, *Nu te supăra, frat*e și *Să țesem frumos*, niște animale din cauciuc pentru bebeluși și două feluri de mingi: din cele mai ieftine, pe care trebuia să le arunci întâi în sus ca să vezi dacă sunt perfect rotunde, și unele mai scumpe, cărora băieții le spuneau Artex.

Cât de mult i-ar fi plăcut să poată cumpăra un Artex! Manu n-avea minge și atunci poate că ar fi venit să-i ceară ei și astfel ar fi intrat în vorbă. L-ar fi lăsat să se joace cu Artexul ei în fiecare zi,

i l-ar fi împrumutat de câte ori avea nevoie, și n-ar fi stat cu ochii pe minge ca alții, de teamă să nu se spargă în gard, și chiar dacă s-ar fi spart, nu i-ar fi purtat pică lui Manu, pentru că ar fi înțeles că el n-a făcut-o intenționat. Atâta doar că atunci n-ar mai fi avut pretext să se întâlnească, să-i dea mingea…

– Iar visezi? o auzi pe Ramona în spatele ei. Ce vrei să luăm?

– Ne-ajung banii de-un Artex?

– Ce-ai înnebunit? Ce să facem cu Artexul? Frate-tu doar are minge.

– Are…

– Păi, atunci? Eu vreau afișul ăla, mi-l pun în cameră.

Maria cercetă din nou marfa expusă, apoi oftă nemulțumită. N-avea ce să-și ia, așa că se hotărî să-i ia ceva fratelui ei:

– Niște indieni.

– N-are?

– Ba da, dar îi plac mult și-i pierde mereu.

Ramona se duse la vânzătoare și îi spuse că s-au decis. Aceasta se ridică vădit deranjată de pe scaun, șchiopătă până la vitrină, mormâind ca pentru sine că i-a amorțit piciorul, luă un afiș făcut sul și întrebă:

– Cu cal sau fără?

– Și cu, și fără, spuse Maria și-i indică indienii și caii pe care și-i dorea.

Cele două fete puseră tot mărunțișul din buzunare pe tejghea și vânzătoarea începu să numere monedele, adunându-le în pumn.

– Vă mai rămân. Ce vă dau de restul?

– Capse, spuse Ramona repede.

Vânzătoarea le puse pe tejghea afișul, indienii cu cai și fără, și niște benzi mici de hârtie cu puncte negre. Erau capse pentru pistoalele cum aveau băieții prin spatele blocului și erau două metode prin care să le pocnești, ori introducându-le în pistol, ori întinzând banda pe asfalt și lovind punctele negre cu un bolovan. Varianta cu pistolul nu funcționa de fiecare dată, cea cu bolovanul era mai sigură și scotea garantat sunetul dorit. Iar ele oricum nu aveau pistoale, voiau să le pocnească pe bordură.

Fetele adunară lucrurile cumpărate de pe tejghea și porniră spre casă. Se opriră la colț, în fața magazinului de reparat aparate electronice, să se strâmbe într-o oglindă veche din vitrină, apoi pierdură vremea holbându-se la pozele micului studio foto de alături, comentând fiecare figură. Vitrina era plină de poze mici, alb-negru, de buletin, chipurile a diverși oameni. Mai sus, sprijinite pe niște stative ca niște scări, erau aranjate fotografii mai mari, de nuntă, cu cupluri zâmbitoare. De fiecare dată când se oprea în fața vitrinei studioului, Maria încerca să identifice vreun chip cunoscut, un vecin de bloc sau poate cineva din cartier. Dar erau atât de multe, că nu reușea niciodată să le verifice pe toate. Oricum, nu-i părea nimeni cunoscut acolo.

– Auzi? făcu Ramona la un moment dat. Eu cred că ție îți place de Manu.

Maria ridică din umeri nepăsătoare și nu spuse nici da, nici nu.

– E cam golan, se auzi spunând.

– Adică de ce? Că fumează?

N-ar fi știut să spună de ce anume era golan. De fumat fuma toată lumea, în definitiv nu era ceva atât de grav, chiar dacă probabil părinții lui n-ar fi fost de acord ca el să înceapă deja de la vârsta asta. Că nu era la un liceu bun, ci la o profesională, iarăși nu i se părea atât de condamnabil. Poate doar că mai departe nu avea să devină student, cum stăruia mama ei de fiecare dată că va fi Maria. Anii studenției sunt cei mai frumoși din viață, obișnuia mama să insiste, parcă pregătind terenul pentru viitorul fiicei ei.

Ajunseră în fața scării din spate unde o droaie de copii, printre care și frații lor, se jucau acum de-a Rambo, legați cu câte o fundă în jurul capului și împușcându-se cu bețe pe post de arme. Fetele le lăsară indienii și capsele și se așezară pe băncuța din grădină.

– Ai, să-nnebunesc! își aminti deodată Maria.

– Ce?

– Mâine am lucrare la mate și am uitat să învăț!

Sări de pe bancă sub privirea mirată a Ramonei și o luă la fugă spre scară. A doua zi o aștepta un test greu la matematică, o simulare a examenului pe care urma să-l dea anul viitor, la sfârșit de clasa a opta și de care uitase complet.

La sfârșit de săptămână se întâmplă să vină niște rude îndepărtate în orașul lor și să înnopteze la ei. Urmau să meargă la o nuntă a doua zi și aveau nevoie de cazare. Așa că Doina își trimise copiii să doarmă în vecini.

Părinții Mariei se înțelegeau bine cu ai Ramonei. Copiii fuseseră cei care se împrieteniseră primii, apoi, treptat, deveniseră și adulții mai apropiați. Făceau revelioane împreună, sărbătoreau diverse ocazii și se întâmpla de multe ori ca cei mici să rămână peste noapte la etajul doi sau la parter, când nu se puteau despărți după prea multă joacă. Când erau mai mici, adulții îi culcau pe toți patru în același pat, câte doi la fiecare capăt. Acum, de când mai crescuseră și nu mai încăpeau într-un singur pat, nopțile comune se întâmplau cu preponderență la etajul doi, căci părinții Ramonei aveau trei camere, cu una mai mult decât ai Mariei. Astfel băieții rămâneau să doarmă în camera copiilor, iar fetele înnoptau în sufragerie, camera bună, nelocuită, păstrată pentru oaspeți.

În afară de dormitul la grămadă, un mare succes avea și cina la comun. Cei patru copii, înghesuiți pe un colțar, mâncau borș de legume din blide metalice. Era un lucru inexplicabil pentru Maria, ei nu-i plăceau defel legumele, în special cele din ciorbă, cu consistența lor moale și blegoasă. Ba încasase în repetate rânduri și pedepse pentru că refuzase să le mănânce, iar odată, în timp ce tatăl ei o forțase să le înghită, îi venise să vomite. Fugise la veceu și dăduse afară tot, iar de-atunci părinții o lăsaseră parcă mai moale. Și totuși, când venea la tanti Cocea, mânca borșul ăla moldovenesc cu tot cu legume. Parcă nu-i mai era silă de ele și reușea să le înghită aproape pe toate cu zeama acră și cu multă pâine. Ciorba din vecini era în mod categoric mai gustoasă.

Terminară de mâncat aproape toți în același timp și clinchetul lingurilor pe blidele metalice fu înlocuit de zgomotul de vase trântite în chiuvetă de patru perechi de mâini de copii și patru „săru'mâna pentru masă“ urmară rostite unul după altul. Apoi copiii dispărură să se pregătească de culcare.

Sufrageria în care dormeau Ramona și Maria avea pe mijloc o masă cu șase scaune. Pe masă, în centru, într-o vază din sticlă colorată erau trei trandafiri din plastic cu care, când nu erau părinții Ramonei acasă, se mai duelau copiii, folosindu-le cozile drept spade. Într-o vitrină înaltă, plină ochi de bibelouri, stăteau balerine, animale și pescari pe mileuri croșetate din macrameu. Aceleași mileuri se regăseau și pe servanta alăturată, în ale cărei

sertare ținea familia Cocea la păstrare pachete de țigări Kent și cafea, în caz că trebuiau să dea la doctor. Deasupra servantei, un raft cu cărți, Biblia și câteva romane. Maria obișnuia să citească titlurile de pe cotoarele cărților, le știa pe din afară, căci nu erau prea multe, spre deosebire de biblioteca ei de-acasă, patru corpuri masive, pline de cărți de sus și până jos, care își mai și schimbau locul din când în când. Mileurile o lăsau rece, dar bibelourile îi plăceau nespus, în special balerinele, căci ea nu avea așa ceva acasă, doar la bunici mai găsea vreo două-trei. Le privea fascinată și s-ar fi și jucat cu ele, dar știa că tanti Cocea nu permitea, se puteau sparge prea ușor.

– Hai, m-ajuți? o întrebă Ramona cu mâinile sub canapea.

Cele două fete traseră canapeaua extensibilă, scoaseră lenjeria din lada de dedesubt și făcură patul. Un alt motiv pentru care îi plăcea să doarmă la Ramona era faptul că pernele pe care le scotea de sub pat aveau întotdeauna un miros pe care Maria îl adora și pe care nu-l mai întâlnise nicăieri. Ramona îi explicase că se numea naftalină. Apoi se spălară pe rând, se îmbrăcară în pijamale, spuseră noapte bună băieților și părinților, stinseră lumina și se băgară în pat chicotind.

Prin ușa cu geam care despărțea sufrageria de hol bătea o lumină slabă care venea din bucătărie. Fetele mai povestiră puțin sub plapumă, din camera băieților se auziră zgomote de picioare pe pereți, apoi se liniștiră cu toții și cineva stinse și ultima lumină din bucătărie. Acum vorbeau în șoaptă, să nu le audă nimeni.

– …și nici n-am spus nimănui, îți dai seama, încheie Ramona încet.

Îi povestise Mariei cum se sărutase cu un băiat zilele trecute. Fusese la ziua unei colege de clasă și jucaseră sticluța. Trebuia să se sărute cu un coleg cu care se simpatiza, dar s-au prefăcut că nu le place și abia și-au atins buzele. Abia mai târziu, când se aflaseră amândoi singuri în balcon, la adăpostul întunericului, se sărutaseră cu adevărat. Maria ascultase fascinată toată destăinuirea.

– Și Costi? întrebă ea. Nu erai prietenă cu el?

Costi era băiatul de vara trecută, cel care-o înghesuise în șopron. Îi pusese mâna pe sâni, îi arătase ce avea în pantaloni, practic, erau prieteni. Mariei nu i se părea corect față de el ca Ramona să-l înșele.

– Ei, na! Și tu acuma!

Ramona tăcu, păru că se gândește, apoi chicoti.

– Mai știi cum mi-a pus mâna pe sâni?

Maria auzise povestea de câteva ori, dar îi plăcea s-o asculte de fiecare dată, pe ea n-o atinsese niciodată vreun băiat. Era ca și cum ar fi trăit senzațiile prin intermediul prietenei ei.

– Vrei să-ți arăt? întrebă Ramona.

– Ce?

Până să-și dea Maria seama ce are de gând, Ramona se descheiase iute la primii nasturi ai cămășii de pijama, o prinse pe Maria de încheietură prin întuneric și-i așeză mâna pe sânul ei stâng.

– Uite-așa! Chiar așa.

Maria încremeni cu palma făcută căuș pe sânul Ramonei. Era moale și cald ca un animal mic, fin și rotund. Avea sânii deja dezvoltați, din acest punct de vedere o moștenise pe mama ei. În palmă îi simțea sfârcul tare. Un val de căldură o trecu din cap până-n picioare și senzația că face un lucru complet interzis, dar atât de dulce și de ispititor că nu se putea opune, puse stăpânire pe ea. Strânse ușor degetele în jurul sânului, aproape instinctiv, îi simți carnea fragedă și un alt val de căldură îi cuprinse corpul, amețind-o, derutând-o.

Cineva aprinse becul de la baie și pătratul de lumină din cadrul ușii apăru din nou pe covorul din sufragerie. Maria își retrase mâna brusc și se îndepărtă puțin. Ramona chicoti înfundat și se întoarse cu spatele.

După ce se făcură fiecare covrig și-și șoptiră „noapte bună“, Maria rămase mult timp cu ochii deschiși și privirea în perete, gândindu-se la ceea ce tocmai făcuseră. Simțea încă în palma dreaptă moliciunea sânului Ramonei. Făcuseră un lucru interzis, pe care-l făceau doar adulții. Închise ochii și rememoră în gând ce tocmai se întâmplase, mișcare cu mișcare, senzație cu senzație, până când căzu într-un somn adânc și vinovat.

Troleibuzul opri în stație și Maria coborî cu ghiozdanul în spate. Era sâmbătă, ultima zi de școală din săptămână. Traversă strada și pe partea cealaltă găsi o bucată de polistiren în formă de cub. Începu s-o împingă cu piciorul în fața ei, dându-i câte-un șut la fiecare câțiva pași. Era îngândurată și n-o apucă pe drumul ei preferat către casă, strada cu magazine și piață, ci pe un paralelă, doar cu case, unde nu prea avea ce să vadă, dar pe care ajungea mai repede.

Nu făcuse deloc bine la testul de matematică. Din opt exerciții, rezolvase doar patru și nici pe alea prea bine. Primiseră testele înapoi și, când i-l înmânase profesoara, Maria descoperise pe foaie un cinci cât ea de mare. Nu luase niciodată o notă atât de mică la matematică, o materie foarte importantă pentru examenul de treapta întâi. Dar în ultima vreme matematica se complicase, n-o mai înțelegea aproape deloc și constatase că, de fapt, nici nu-i plăcea. Sigur că încercase să facă niște exerciții cu o seară înainte de test, însă vestitul Petrică, o culegere de probleme cu coperte albastre, mai mult îi arătase că nu stă deloc bine cu materia. Iar acum nu știa cum să se prezinte în fața părinților cu cinciul.

Pierdută în gânduri, trecu încet pe lângă șirul de case, tot lovind cu tenișii în bucata de polistiren, trecu și de gardul negru, acolo unde ea și Liana, colega ei de clasă care locuia în același cartier, se despărțeau când veneau de la ore seara. Uneori învățau dimineața, alteori mergeau după-amiaza. Sălile de clasă nu erau suficiente și copiii făceau prin rotație, când termina o clasă la prânz, începea alta în aceeași sală. Să învețe dimineața era neplăcut pentru că trebuia să se trezească devreme, dar apoi avea toată după-amiaza la dispoziție pentru lecții și joacă. Să învețe după-amiaza însemna să doarmă bine dimineața, dar nu prea mai avea timp de lecții și apoi seara, când ieșea de la școală, trebuia să străbată cartierul în beznă, căci uneori se lua curentul. Ca mai toți copiii, nici Maria nu se simțea în largul ei când era prea întuneric. Avea o înțelegere tacită cu Liana: când ieșeau seara de la ore, se așteptau una pe alta, luau același troleibuz și străbăteau împreună drumul de la stație până la gardul negru. Apoi fiecare își vedea de drum cu pas grăbit, sperând să ajungă repede și în siguranță acasă.

În mod normal, dacă de exemplu ar fi fost la altă materie, ar fi trecut nota sub tăcere și și-ar fi săltat media la un moment dat cu o notă mai mare, căci în general nu învăța rău și profesorii aveau grijă să nu le strice mediile. Dar testul era la matematică și era

unul important, trebuia semnat de un părinte și nu prea vedea cum ar fi putut s-o determine pe mama să semneze fără să se uite la notă.

În spatele blocului, Dragoș sufla cornete prin țevi lungi de plastic alb, legate iscusit unele de altele, cu benzi de leucoplast, astfel încât instalația să arate ca pușca lui Rambo. Era evident lucrarea unui băiat mai mare, fratele ei nici cornete din hârtie nu era în stare să ruleze prea bine, mereu se ruga de ea.

– De unde ai țeava? îl întrebă ea când ajunse aproape de bloc.

– De la Mircea, răspunse țâncul și arătă spre blocul vecin, unde locuia băiatul care-i dăduse caseta.

– Și cum, ți-a dat-o așa, pe gratis?

– Da.

Mircea continua să o curteze, deci, în timp ce Manu, după acel bilet, o lăsa să fiarbă la foc mic, fără să mai dea vreun semn. Maria intră indispusă în scară.

Mama era acasă, tatăl încă nu venise. Dădu drumul la televizor, mai erau zece minute până începeau desenele animate. Mama încercă s-o convingă să dea o fugă până la Alimentara, să ia pâine, căci pusese deja mâncarea la încălzit. Maria însă nu voia sub nicio formă să rateze desenele animate și îi promise că se duce după – oricum emisiunea nu dura mai mult de zece minute. Între timp își strigase și fratele să vină în casă și se instalară amândoi confortabil pe canapea.

Sigur că astfel de emisiuni nu se puteau rata, desenele animate se dădeau rar la televizor, doar sâmbăta și duminica. În restul zilelor era program TV doar seara, două-trei ore, se numea Telejurnal. N-aveai ce vedea, numai oameni și vorbărie, imagini cu Tovarășul, fabrici și câmpuri. Nimic interesant, foarte rar câte-un film american vechi. Când era mică, la televizor se dădea în fiecare seară câte un episod de desen animat pentru copii, se numea *Mihaela*. Dar între timp pesemne că se sfârșise, căci nu mai apărea deloc. Sâmbăta însă aveau zece minute cu *Tom și Jerry* sau *Popeye Marinarul* de la ora 13.00, „rubrică realizată de Viorica Bucur“ scria la sfârșitul emisiunii. Maria o admira și o invidia în același timp pe această doamnă, Viorica Bucur, imaginându-și-o o regină a desenelor animate, care se poate uita oricând la ele. Duminică dimineața aveau *Lumea copiilor* de la ora 11.00.

În mare parte la emisiunea pentru copii arătau pionieri oferind flori Tovarășei sau recitând cu patos poezii care se sfârșeau toate cu „Tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, din inimi de copii vă mulțumim!“. Sau ceva similar. Însă mai erau și cântecele, care, chiar dacă erau tot despre tovarăși și partid, aveau melodii drăguțe și ușor de reținut. Cel mai mult îi plăceau „Anii luminoși ce ne vor fi cutezători“ și „Cele mai frumoase flori“. După *Lumea copiilor* începea *Album duminical*,

o emisiune pentru întreaga familie, un caleidoscop de muzică ușoară și populară, anecdote, desene animate, fragmente umoristice din comedii americane vechi reunite sub denumirea „Cascadorii râsului“ și, uneori, circ. Totul alb-negru, căci așa era televizorul lor, mic, alb-negru și scria *Sport* pe el. Dar chiar și puținii oameni care aveau televizoare color, tot alb-negru vedeau, căci majoritatea emisiunilor așa erau notate în ziar, *emisiune alb-negru* sau *parțial color*, Maria nu văzuse niciodată scris doar *color*. În tot cazul, părinții ei n-aveau de gând să ia vreun televizor color sau măcar unul mai mare, susțineau că nu au ce vedea la el.

După ce se terminară desenele, Maria se pregăti să meargă după pâine. Deschise sertarul bufetului în care țineau cartela pentru pâine și o privi nedumerită. Cartela era un carton cu căsuțe mici, care corespundeau fiecărei zile a lunii și care, când cumpărai pâine, erau bifate de vânzătoare cu pixul. Două franzele pe zi aveau voie să cumpere ei, câte o jumătate de pâine pentru fiecare persoană. Însă cartela pe care o scosese Maria din sertar, deși era încă valabilă și mai erau câteva zile până la sfârșitul lunii, avea toate căsuțele bifate.

– Mama? o întrebă Maria pe mama care tocmai punea masa, arătându-i cartela bifată în întregime.

Mama luă cartela în mână, neînțelegând despre ce e vorba, apoi zări căsuțele bifate cu pix într-un scris nesigur, tremurat, ca de copil.

– Dragoș!!! strigă ea de răsună curtea interioară a blocului până la ultimul etaj. Treci imediat încoace!

Câteva zile mai târziu au mers în vizită la bunici. Bunicul Mariei stătea în fotoliul său larg, care aproape că-i preluase pe interior forma corpului de atâta vreme, cu cotul sprijinit pe noptiera scundă. Era un bărbat mai degrabă mic de statură și supraponderal, dar surprinzător de activ pentru gabaritul său. Învârtea încet și răbdător butoanele unui aparat de radio vechi, prindea câte-un post, ciulea urechile, apoi trecea mai departe. Maria stătea tolănită pe canapea și răsfoia un almanah, Dragoș se juca cu franjurii covorului pe care bunica Mariei îi aranjase, ca de obicei, cu o greblă mică, de copii, ca să stea frumos aliniați. La masa din sufragerie, pe un scaun, mama Mariei fuma gânditoare.

Bunica băgă capul pe ușă și îi întrerupse șirul gândurilor:

– Bei un nes?

Doina își ridică privirea obosită spre ea, apoi dădu din cap că da, urmărind-o cum dispare în bucătărie. Nes se găsea rar la magazine, oamenii obișnuiau să bea dimineața o băutură similară cu cafeaua, din cereale, de care făceau haz de necaz, poreclind-o *Nechezol*. Când primeau o cafea adevărată, „de dincolo“, o țineau la păstrare mult timp și o scoteau numai la ocazii speciale, chit că aroma i se ducea și cafeaua expira după o vreme. Dar chiar și așa, cu termenul de valabilitate trecut, tot era mai bună decât Nechezolul. Iar asta era o ocazie specială, căci Doina își vizita rar părinții, în ciuda faptului că locuiau în același oraș, la o jumătate de oră distanță. Vorbeau, în schimb, destul de des la telefon.

– Mă gândeam să-i las o vreme la voi, spuse Doina către tatăl său, care găsise între timp postul căutat și acum era mulțumit.

– Lasă-i, tăticule, că ne descurcăm.

– Maria merge singură la școală, n-ai treabă cu ea, atâta doar că n-are voie să iasă la joacă dacă nu și-a făcut întâi lecțiile. Dragoș e cuminte și el.

– Stai liniștită, că am mai crescut noi copii, râse bunicul și îi prinse nasul între degete băiatului care grebla franjurii la picioarele lui.

Maria mai locuise la bunici când era mică. Mama ei se întorsese la serviciu după trei luni de la naștere, așa era legea. Pruncii tinerelor mame rămâneau cu bunicii sau, dacă nu aveau ori nu se putea altfel, ajungeau în creșe. Maria era cuprinsă de o senzație plăcută de câte ori își rechema în memorie perioada de la bunici, deși mare lucru nu-și mai amintea. Bunica era o femeie

solidă și aprigă, care ținea mult la ordine și disciplină, dar bunicul era un om blând și bun, care nu ridicase niciodată tonul la Maria. Când adulții, prietenii de familie sau vecinii o întrebau pe cine iubește mai mult, pe mama sau pe tata, Maria răspundea invariabil „pe bunicul“, provocând hohote de râs în rândul tuturor. Iar la următoarea întrebare, care investiga motivul acestei iubiri, răspunsul venea prompt: „Pentru că nu m-a bătut niciodată“.

Bunica așeză ceștile cu cafea pe masă și luă loc pe unul dintre scaune, amestecând zahărul în licoarea fierbinte.

– Mai avem tot felul de discuții seara, știi… să nu audă și ei toate prostiile noastre, explică Doina către mama ei, dar care era absorbită de aroma nesului ce urca din ceașca pe care și-o ținea lipită de buze, lipăind când și când, așa că își îndreptă atenția din nou către tatăl ei.

– Fără griji, tăticule, stai fără griji, spuse bătrânul.

Maria terminase almanahul, între timp cerceta cartea de telefon, groasă cât un dicționar, amuzându-se de numele caraghioase pe care le găsea pe alocuri și închipuindu-și cât de rușine i-ar fi dacă s-ar numi în felurile alea. Dragoș se urcase în brațele bunicului.

Bătrâna se ridică cu o mișcare bruscă, dăduse cafeaua pe gât și se grăbea să ducă ceașca la bucătărie, s-o clătească. Toată viața ei fusese o obsesie continuă că a mai rămas un vas neclătit în chiuvetă, un fir de praf neșters pe etajeră, că franjurii covorului nu erau perfect aliniați.

– Atunci, spuse mama, stingând țigara în scrumieră cu un gest grăbit, îi las și ne-auzim la telefon. Sunați-mă dacă nu sunt cuminți.

Și aruncă o privire ca un avertisment către cei doi copii, apoi se ridică și-și netezi fusta.

– Lasă-i în pace, că și tu ai fost la fel, o dojeni bătrânul și râse în felul său calm, apoi se ridică s-o conducă.

Mama își pupă copiii, le aminti încă o dată să fie cuminți și să-i asculte pe bunici și le promise că-i ia duminica viitoare. Dacă totul mergea bine, aveau să locuiască o vreme la bunici și să vină doar duminica acasă. Până se mai limpezeau lucrurile între ea și tata, ca să nu se mai sperie Dragoș.

În hol, Doina își luă rămas bun de la tatăl ei, când apăru și bunica din bucătărie.

– Vai, ai plecat deja? Și nu ți-am făcut și eu un nes…

Doina o privi nedumerită, apoi își aminti că părinții ei au îmbătrânit, era în firea lucrurilor să devină mai uituci. Râse și spuse cu drag:

– Dar mi-ai făcut, mamă.

O sărută, își îmbrățișă tatăl, le mai strigă ceva copiilor din hol și trase ușa în urma ei. În fața blocului se opri, își ridică privirea

spre etajele superioare ale blocului și făcu semn cu mâna celor două siluete micuțe din fereastră. Era mare lucru că avea părinți care mai trăiau și erau în puteri.

În drum spre casă, chiar înainte de a intra pe strada care ducea spre scuarul dintre blocuri, o pisică roșcată, de un galben-portocaliu nefiresc de frumos, ce părea destul de bine hrănită după cât era de dolofană, se luă pe urmele ei până la ușa blocului.

Încuie ușa băii cu zăvorul, în ciuda faptului că era, de fapt, singură. Bunicii plecaseră împreună cu fratele ei până la piața de legume, așa că avea toată casa la dispoziție. Însă Maria se retrase în baie, se cățără pe marginea căzii și deschise ferestruica. Scoase din buzunarul jachetei o țigară și o cutie de chibrituri. Nu era una dintre țigările pe care le fumau părinții ei, ci una cu filtru, lungă și elegantă, cu un inel fin, auriu, ce o înconjura acolo unde erau și niște litere alambicate. O furase din pachetul mătușii cu o vară în urmă, fără intenția de-a o fuma. Fusese pur și simplu atrasă de țigara subțire și delicată, care mirosea a străinătate și pe care o putea lua fără să-i simtă mătușa lipsa. Însă de când îl văzuse pe Manu că fumează, Maria își propusese să încerce și ea.

Vârî țigara între buze cum văzuse că fac adulții, aprinse chibritul și-l duse la capătul țigării. Trase puternic aer prin țigară și, în timp ce fumul fierbinte îi intra până-n plămâni, simți cum îi explodează gâtul. Azvârli chibritul în veceu și din coșul pieptului i se porni un acces de tuse înecăcioasă, care o forță să se așeze pe marginea căzii și să scuipe. După ce-și mai reveni, scoase capul din chiuvetă și se privi în oglindă, avea ochii roșii și înlăcrimați de la tuse și rămăsese cu țigara fumegândă între degete. N-arăta prea bine și nici nu-i venea să mai încerce un fum, se întrebă chiar dacă nu cumva nimerise o țigară otrăvită. Nu putea avea un gust atât de rău, celorlalți părea să le placă.

Maria își învinse dezgustul și teama de otrăvire și mai trase o dată, timid. Tusea nu mai fu la fel de puternică, însă gustul era același. În cele din urmă renunță să se mai admire fumând în oglindă și se așeză din nou pe marginea căzii, cuprinsă de o amețeală ciudată. Dacă era totuși otrăvită?

Mai stătu puțin pe gânduri cu țigara între degete, apoi o stinse sub jetul de apă, o aruncă la gunoi și aerisi baia.

La scurt timp își aminti că-i promisese unei colege de clasă c-o sună. De când locuia la bunici, în lipsa contactului cu Ramona, se apropiase mai tare de Andreea, colega ei de bancă, cu care, mai nou, avea tot felul de secrete. Vorbeau la telefon aproape în fiecare după-amiază, cât bunicul își făcea siesta în fotoliu și bunica deretica prin bucătărie.

Maria formă numărul pe care-l știa deja pe dinafară. Colega ei răspunse prompt, parcă așteptând deja apelul, și părea să fie în culmea fericirii:

– M-a văzut, tu! I-am făcut cu mâna și mi-a făcut înapoi! jubila vocea de la capătul celălalt al firului.

Andreea era îndrăgostită de un vecin de pe strada ei, un băiat mult mai mare, pe care-l vedea trecând zilnic cu motocicleta. Îi povestise Mariei că era mereu îmbrăcat în haină de piele cum purtau motocicliștii și avea o cască roșie. Și că îi zărise ochii verzi prin vizieră. Și că-l urmărea zilnic cum parchează în fața porții lui, cum își dă casca jos, cum își scutură pletele. Iar toate astea o fermecaseră într-atât, încât se îndrăgostise lulea de vecinul cu motor și cască și plete și ochi verzi. Îi auzea motorul încă de când cotea din strada principală și se posta la geam, zâmbind galeș, până când într-o bună zi o remarcase și el. Iar acum îi făcuse cu mâna.

– Poate că s-a îndrăgostit și el de tine, spuse Maria, pentru că nu prea știa ce să spună, dar bănuia că Andreei îi va face plăcere să audă.

– Am vrut să-l întreb, dar mi s-a făcut rușine și am închis repede, spuse Andreea.

– Adică l-ai sunat? Ai numărul lui?

– L-am găsit în cartea de telefon, îl cheamă Auraș. L-am sunat mai devreme, dar am închis. De două ori l-am sunat și am închis.

Maria se gândi că probabil și ea ar fi făcut la fel dacă ar fi știut numărul lui Manu și ar fi vrut să afle dacă o place. Însă cu acest Auraș n-ar fi avut nicio problemă să vorbească, habar n-avea cine era și cum arăta.

– Vrei să-l întreb eu? făcu Maria spontan.

Andreea tăcu o clipă, cântărind posibilitatea.

– Ai curaj?

– De ce nu? spuse Maria nepăsătoare, deși curajul parcă începuse s-o părăsească și-i păru rău că o luase gura pe dinainte.

Își scrise totuși numărul dictat de Andreea pe o foaie din agenda bunicilor, pe care o țineau lângă telefon, apoi puse receptorul în furcă și chibzui ce și cum să-i explice lui Auraș. Dar i se păru prea complicat să-i spună cine este, așa că formă numărul, hotărâtă să se dea drept prietena ei – la urma urmei, el habar n-avea care-i glasul Andreei.

În ciuda emoțiilor că vorbea la telefon cu un bărbat complet necunoscut și-și simțea inima bătând până-n gât, convorbirea decurse destul de ușor.

– Sunt Andreea, spusese Maria.

– Care Andreea? întrebase Auraș.

Și pentru că nu știa cum să se identifice, îi dădu adresa casei la care locuia prietena ei. El se prinse repede despre cine era vorba și glasul îi deveni mai prietenos. După două, trei banalități schimbate, conversația începu să șchiopăteze, așa că Maria îl întrebă direct.

– Îți place de mine?

Tânărul de la telefon făcu o pauză, apoi mărturisi că da, o place. Și-i mai spuse că o observase de mai de mult cum stătea mereu la fereastră, dar că nu știuse dacă pentru el stătea sau dacă acela era locul ei favorit. Și că se bucurase atunci când îi făcuse cu mâna.

– Câți ani ai? o întrebă tipul.

Maria se gândi scurt, apoi minți:

– Paișpe…

Să spună adevărul i se părea că ar fi părut prea copilă în ochii lui, oricum mergea pe treisprezece ani și Andreei i-ai fi putut da cu ușurință paisprezece. Paisprezece era o vârstă bună, cu buletin.

–… aproape cinșpe, se auzi plusând și speră în sinea ei să nu o întrebe ceva din materiile de liceu, ca să vadă dacă spune adevărul.

Dar tipul nu părea interesat de materiile ei școlare, ci îi puse altă întrebare:

– Nu vrei să ne vedem?

Maria simți cum i se pune un nod în gât. Că vorbea cu el la telefon în numele Andreei era una, dar să-și dea întâlnire cu el era cu totul altceva. Totuși spuse:

– Ba da.

– Poți ieși într-o seară? se interesă tipul.

Dar Maria nu știa în ce măsură îi era permis Andreei să iasă seara pe străzi, mai degrabă nu, așa că îi veni ideea salvatoare:

– Mai bine la școală, într-o pauză.

Îi zise apoi numele școlii la care învățau și stabiliră o zi anume. Trecu mental prin orarul pe care-l aveau în ziua respectivă, alese pauza dinaintea unei materii la care-și permiteau să întârzie și fixară și ora. Apoi își luă rămas bun, închise și începu să râdă și să țopăie prin casă. Era prima ei întâlnire cu un băiat. În fine, nu era tocmai întâlnirea ei, dar făcea și ea parte din poveste.

O sună apoi repede pe Andreea și-i dădu vestea:

– Joi la doișpe fără un sfert vine la școală.

– Cine?

– Auraș al tău! Am zis că sunt tu și mi-am dat întâlnire cu el joi în pauza dinainte de istorie.

Andreea era să leșine de bucurie, apoi Maria îi povesti cuvânt cu cuvânt convorbirea cu tipul și, când termină, Andreea îi ceru să i-o repete. O reluară de vreo trei ori de-a fir a păr, mai chicotiră amândouă o vreme la telefon, apoi închiseră și Maria se grăbi să-și facă lecțiile până se întorceau bunicii, dar cu gândul mai mult la cum se va desfășura întâlnirea. Viața la bunici era ca o vacanță.

Din când în când, traiul fără griji de la bunici îi era tulburat la primele ore ale dimineții. Iar acum era iarăși una din zilele acelea.

Maria privi printre gene la bunica ei, care o mișca ușor de umăr. În cameră era semiîntuneric, pe sub jaluzelele pe jumătate ridicate pătrundea lumina movulie a zorilor.

– Trezește-te, mamă, hai, că e târziu!

Maria se ridică într-un cot și se frecă la ochi, amintindu-și că era din nou zi de lapte. Se sculă cu greu și se îndreptă spre baie, în timp ce bunica îl îmbrăca deja pe Dragoș în camera alăturată. Din bucătărie se auzea fluierul ceainicului.

De două ori pe săptămână, când urma să vină mașina cu lapte și produse lactate la Alimentara, bunicii se trezeau cu noaptea în cap. La ora cinci bunicul cobora pe întuneric și răcoare, ajungea în fața magazinului încă închis și așeza plasa cu sticle goale în fața ușii. Uneori era primul, alteori erau deja și alte plase aliniate lângă ușă și atunci și-o așeza pe a sa civilizat, la rând. O sacoșă bleu, din material de fâș, cusută într-o parte de bunica cu ață neagră, cu patru sticle de lapte goale înăuntru. Urca apoi în casă, mai moțăia puțin în fotoliul său și, după vreo oră și ceva, trezea toată familia să coboare împreună să ia lapte. Când ajungeau cu toții la magazin, coada era deja lungă de câțiva metri și groasă de 2-3 persoane, chiar dacă mașina cu lapte încă nu venise și ușa magazinului era ferecată. Însă când sosea camionul, douăzeci de minute mai târziu, bunicii Mariei erau printre primii oameni de la coadă care cumpărau lapte, câte-un litru pentru fiecare membru al familiei. Bunicul obișnuia atunci să râdă fericit și să spună că „Cine se trezește de dimineață departe ajunge“. Existau însă și zile în care câte-un vecin trezit cu fața la cearșaf, enervat că n-a fost printre primii ajunși cu sacoșa la magazin, arunca o parte din plasele cu sticle puse la coadă. Maria știa că puteau avea ghinionul ăsta și, de când locuia din nou la bunici, li se întâmplase deja de două ori.

Dragoș apăru cu ochi mici și umflați de somn în cadrul ușii de la baie, gata îmbrăcat.

– A zis bunica să te faci mai repede, că vine mașina.

Când ajunseră la Alimentara, își căutară plasa printre oamenii care începeau deja să se adune la coadă și constatară că aveau doar opt persoane înaintea lor – bunicul făcuse iarăși treabă bună. Bătrânul dădu mâna cu niște bărbați din cartier, „Hai, noroc,

vecine!“, în timp ce bunica se așeză la palavre cu alte femei de la coadă. Maria simțea cum i se închid ochii de somn, Dragoș se lipise de ea îmbrățișând-o de frig și picotea în picioare. Se luminase de tot, dar era încă la fel de răcoare ca noaptea. Cu ochii închiși și sprijinită de zidul magazinului, Maria auzi frânturi de conversație de la oamenii din jur.

– …două zile ne-au inundat, una-ntruna, până am dat de ei, plecaseră la țară la neamuri…

– …cu prune sunt cele mai bune, așa-i rețeta de fapt, *găluște cu prune* îi zice, dar merge și cu gem de anul trecut, că pân’ la toamnă…

– …îți zic, tu, a primit casă de la ICRAL cu două camere, o nebunie…

– …are o nuntă Vasilica și merg s-o ajut cu porcul, cu cârnații…

Oamenii se treziseră de-a binelea și, în așteptarea mașinii de lapte, își povesteau ce mai era nou, se puneau la curent cu ultimele evenimente din viețile lor, femeile schimbau rețete, se plângeau de bărbați sau își bârfeau vecinele. Oamenii se împrieteneau la cozi, așa se întâmpla întotdeauna.

Maria stătea des la coadă. Când nu erau părinții acasă, responsabili cu statul pe la cozi erau copiii mai mari, dar nici cei mici nu erau scutiți de asemenea neplăceri. De regulă erau lăsați la joacă în împrejurime până când li se apropia rândul, apoi strigați să se alăture cauzei comune. Din acest motiv, în față coada se îngroșa în mod constant și mergea foarte greu. Câteodată, când oamenii stăteau prea mult timp în picioare și deveneau iritați, se lăsa cu scandal. Că de ce cutare s-a băgat în față, că de ce altul și-a adus cinci copii la coadă, deși doar doi erau ai lui. Lucrurile astea se întâmplau mai puțin la coadă la lactate, unde se vindeau lapte, iaurt și niște cutii cu șarlotă, dar destul de des la coadă la mezeluri, de unde puteai cumpăra parizer, un soi de salam de vară destul de prost sau cârnați *Trandafir* cu multe zgârciuri, și de fiecare dată la coadă la ouă, unde înainte de Paște lumea aproape că se călca în picioare pentru câte zece ouă. Așa se întâmplase și anul acesta; după o oră de stat împreună cu mama și fratele ei, când ajunseseră în sfârșit în față, Maria a încasat o umbrelă în stomac. Dar meritase, căci se întorseseră acasă cu treizeci de ouă. De Paște însă nici măcar nu făcuseră mare lucru, căci ai ei erau certați.

La restul alimentelor era mai simplu. Zahărul, făina, uleiul, untul, toate se dădeau pe cartelă și nimeni nu trebuia să se înghesuie, căci oricum, odată bifată căsuța pe luna respectivă, nu primeai nimic în plus. Mariei îi plăceau cartelele, stabileau o oarecare ordine în haosul ăsta alimentar.

La urma urmei, ei erau privilegiați, pentru că aveau rude în Germania. Rudele din partea tatălui, sași de etnie germană,

emigraseră cu ani în urmă în RFG și acum le trimiteau periodic pachete cu alimente, produse de igienă și uneori haine care, găsea Maria, aveau până la prima spălare un miros specific, miros de străinătate. Mariei îi mai plăceau și săpunurile *Fa* și spray-urile *8x4*. Uneori, când mama ei nu era acasă s-o certe că-i consumă spray-urile, își dădea cu puțin spray după ureche. Iar săpunurile oricum le țineau prin dulapuri, deschise, ca să capete și hainele lor miros de Germania.

O parte din alimentele pe care le primeau în pachete erau date la schimb pentru altele: o cutie de cacao *Ovomaltine* pentru niște cârnați de țară, o cutie de margarină *Sonnenblumen* pentru carne de friptură, un pachet de jeleuri *Haribo* pentru o palmă de slăninuță afumată cu boia. Funcționa destul de bine.

Mult timp în mintea Mariei existase o dihotomie. La televizor se preaslăvea partidul comunist și tovarășii săi, însă în discuțiile dintre adulții de acasă și prietenii lor același partid era înjurat cu patimă. Pe postul național se lăudau bogăția țării și bunăstarea poporului, în timp ce la posturile de radio clandestine, cele pe care le asculta bunicul și despre care i se interzisese să spună cuiva, se povestea despre realitatea cozilor la mâncare și lipsa de apă caldă și curent. La școală învățau despre frumusețea țării și mândria de a fi român, dar această mândrie n-o prea simțea la nimeni în jurul ei. Toată lumea era comunistă, dar fiecare făcea bancuri despre asta, bancuri care se spuneau mereu în șoaptă și privind peste umăr să nu te audă careva. Copilă fiind, Maria nu înțelesese dacă era bine sau nu să fii comunist. Adică, dacă într-o bună zi ar fi venit cineva la ea și ar fi întrebat-o: *Tu ești comunistă sau nu?*, ea ce-ar fi răspuns? Apoi, cu timpul, a învățat instinctiv ce ai voie să spui și ce nu. Oricum, ea nu fusese niciodată prea vorbăreață. Cu fratele ei însă era o problemă, căci înregistra tot ce auzea în casă și spunea mai departe. După ce spusese într-un cerc de prieteni un banc cu Ceaușescu, prins din zbor de la adulți, familia a realizat că micuțul poate deveni, la o adică, chiar periculos. De-atunci au început cu toții să se ferească să vorbească în fața lui și, în plus, au trecut la îndoctrinare spre binele tuturor.

– Tu îl iubești pe tovarășul Ceaușescu, Dragoș? îl întreba din când în când bunica.

– Nu, răspundea cel mic.

– Ba da, îl iubești, îl învăța atunci bătrâna. Pentru că ne dă mâncare bună.

– Da, îl iubesc, repeta copilul. Pentru că ne dă mâncare bună.

Și mai lua o lingură din supa instant, cea făcută din cubulețe trimise pachet din Germania, care și lui îi plăcea la fel de mult ca și Mariei. Treptat, cel mic învățase că tovarășul era bun, pentru că îi asigura supa zilnică cu tăiței și gust de Germania.

O rumoare trecu prin grămada de oameni care stăteau la coadă și, ca la comandă, bărbații se îndreptară de spate, bătrânii se ridicară de pe scăunelele pescărești, iar gospodinele care până atunci formaseră bisericuțe se așezară înapoi în rând. Sosise mașina cu lapte și acum prietenii nu mai erau prieteni, vecinii nu mai erau vecini, fiecare era pe cont propriu, încercând să ajungă cât mai repede la ușa deschisă, în pragul căreia trona o tejghea mare, peste care două vânzătoare în halate albe vindeau laptele.

Bunicii Mariei luară lapte și iaurt, apoi se îndreptară spre casă cu plasele pline și de mână cu un copil mic, adormit. Maria urma să plece mai departe la școală, iar ei să se apuce să prepare brânză de vaci din lapte, printr-o metodă originală care implica tifoane dense, pline de lapte prins, agățate deasupra căzii și lăsate la scurs vreo două zile.

Locuiau deja de trei săptămâni la bunici și sâmbătă după-amiază după Maria și fratele ei veni tata. Ca în fiecare weekend, copiii urmau să doarmă acasă. Între timp zilele deveniseră neobișnuit de calde pentru perioada aceea a anului, primăvara părea să se fi transformat brusc, aveai senzația că a venit vara. Noaptea se putea dormi cu ferestrele deschise, sosise anotimpul sandalelor.

Când ajunseră în apropiere de casă, Maria grăbi pasul, luând-o la fugă cu Dragoș pe urmele ei. Era nerăbdătoare să vadă pisicile. La telefon mama îi povestise că, cu câteva zile în urmă, luaseră o pisică în casă și, a doua zi, pisica fătase doi pui pe canapea. Din momentul în care aflase vestea, Maria stătuse ca pe ace până să vină sâmbăta și să ajungă la puii de pisică.

Visul ei cel mare era să aibă într-o bună zi un câine. Maria iubea câinii mai mult decât orice. Îi îndrăgea deopotrivă și pe cei de rasă, dar mai ales pe cei vagabonzi. Când întâlnea câte-o pereche de ochi blânzi de câine, se înmuia toată. Nu-i fusese niciodată frică de ei. Pe toți cățeii cartierului îi îmblânzise și niciunul n-o mușcase vreodată. Dar părinții nu acceptaseră niciodată ideea unui câine în apartament. Locuința era mică, unde să mai încapă și un câine, spunea mama. Un câine face mizerie, lasă păr, trebuie scos și hrănit. La urma urmei, era foarte bună și o pisică, se gândi Maria.

De cum păși în sufragerie, văzu pe masă un morman uriaș de cărți, aruncate de-a valma. Rafturile a două dintre cele patru corpuri de bibliotecă erau goale.

– Ce s-a întâmplat? o întrebă Maria pe mama, arătând spre vraiștea din casă. Și unde-s pisicile?

– Puii sunt în beci și nu-i putem scoate. Mamă-sa umblă creanga pe-afară. Iar asta cu cărțile e poveste lungă, îi spuse mama amuzată. De ce crezi că am luat pisica? Îți mai amintești de bănuiala mea că avem șoareci în cămară?

Și-i povesti cum, cu câteva nopți în urmă, se treziseră în acorduri de pian. Aveau în casă o pianină veche și ușor dezacordată, pe care o foloseau mai mult ca suport de cărți. Șoricelul pe care îl bănuiau că locuiește în cămara lor – căci găsise mama niște pungi roase mai demult și, de altfel, era ceva comun în blocurile din vecinătatea câmpurilor să se rătăcească șoareci prin cămările oamenilor – intrase cel mai probabil în pianină și se plimba pe corzi, de-acolo veneau acordurile în

nocturnă. Și dacă faptul că au în casă un șoricel meloman n-a făcut decât să-i amuze la început, după alte nopți, când rozătoarea deja se familiarizase cu configurația apartamentului, au început să se enerveze când au auzit de după bibliotecă zgomote de parcă cineva ar roade tapetul. Atunci s-au sculat în toiul nopții, au scos repede cărțile din rafturi, le-au aruncat pe masă și au mutat corpul de bibliotecă în speranța că vor prinde șoarecele. După cum era de așteptat, nu l-au prins. A doua zi au decis să ia în casă pisica aia roșcată și grăsună care se aciuase pe lângă bloc și pe care o tot vedeau intrând și ieșind pe ferestruica fără gratii a beciului din apropiere, în speranța că poate va prinde șoarecele. Dar după ce au băgat-o în casă, când s-au întors a doua zi de la serviciu, au găsit nu una, ci trei pisici de un galben-portocaliu nefiresc de frumos. Fătase dolofana doi pui adorabili, căci nu fusese vorba de o pisică grasă, ci de una cu pui în burtă. Așa că îi păstraseră pe toți. Doar că pisica mamă îi cărase, din motive doar de ea știute, în beciul de sub ei, și nu reușeau să-i mai scoată. Și mieunau mâții de-acolo de ți se rupea sufletul. Iar cheia de la beci dispăruse de câteva zile de parcă o înghițise pământul.

Maria știa de șoarecele din cămară și, chiar dacă fusese o vreme în care puseseră capcane, acum îi era de-a dreptul recunoscătoare că nu se lăsase prins. Pentru că îi determinase părinții să accepte în casă un animal de companie. Iar acum aveau nu doar o pisică, ci trei. De fapt, n-aveau niciuna, căci pisica mamă plecase și nu știau dacă și când se va mai întoarce, iar celelalte două erau captive în beci. Maria simți un val de simpatie pentru șoricel, sperând în sinea ei să nu-l fi mâncat totuși pisica. Și ascultându-și mama cum povestea veselă despre pisici, șoareci și cărți, își imagina părinții mutând împreună mobilă noaptea și amuzându-se la vânătoare de șoareci. Poate că nu era totul pierdut.

Toată după-amiaza se chinui împreună cu Dragoș și alți câțiva copii din spatele blocului, să scoată puii plângăcioși prin ferestruica beciului, prea strâmtă ca să încapă un copil prin ea. Băgaseră scânduri pe geam, în speranța că puii se vor cățăra pe ele, ieșind ca pe un pod. Ținuseră atârnat un prosop lung pe geamul beciului în jos, nădăjduind că pisicile se vor prinde cu ghearele și astfel le vor putea trage afară. Dar nicio metodă nu a dat roade și puii au continuat să miaune după mama lor. Abia când au renunțat la misiunile de salvare, spre seară, și-a făcut apariția și pisica-mamă. Cu pași silențioși și elastici, pisica s-a strecurat prin gaura de aerisire a beciului și imediat au încetat și plânsetele stridente ale pisoilor. În seara aceea toată lumea a adormit fericită.

A doua zi dimineață, după ce luară micul dejun, Maria se apucă să pună cărțile înapoi pe rafturi. Era o treabă grea, pentru

că aveau multe cărți, comparativ cu vecinii lor și mai erau și pline de praf. De fapt, părinții ei erau din mai multe privințe altfel decât ceilalți părinți din bloc. La fel cum tatăl ei nu stătea niciodată duminica cu alți vecini pe băncuța din spate, să joace table și să bea bere, nici mama ei nu era ca celelalte mame. Dacă la ceilalți copii acasă era mereu o ordine desăvârșită, în casa lor era tot timpul dezordine, căci mama prefera să tricoteze, să coasă la mașină sau să citească decât să țină casa lună. Maria se apuca uneori din proprie inițiativă să mai facă ordine prin haosul de lucruri depozitate pe dulapuri, în debara sau ca acum, să aranjeze cărțile frumos în bibliotecă.

Lua cărțile una câte una, le citea titlul și autorul, uneori câte-o ilustrație de pe copertă îi mai atrăgea atenția, le ștergea de praf și le punea în rafturi, aliniate după mărime, cele mari pe rafturile de jos, cele mici pe rafturile de sus. Din când în când se mai oprea din treabă să răsfoiască o carte. Pe lângă nenumărate romane, dar și manuale, dicționare și cărți de specialitate, aveau și volume vechi, cu foi îngălbenite de vreme și litere gotice, dar erau și cărți noi, străine, cu foi lucioase și imagini colorate, și mai aveau și multă poezie. Însă cel mai mult îi plăceau Mariei niște cărți subțirele, ca niște broșuri, pline de tablouri ale unor pictori celebri. Cu ele în brațe era în stare să petreacă ore în șir și să viseze la lumi apuse, la peisaje îndepărtate, la portrete fascinante și desene tulburătoare. Era îndrăgostită de colecția aia.

După ce reuși să pună aproape toate cărțile la locul lor, Maria descoperi cheia de la beci pe masă – fusese îngropată sub mormanul de cărți. Fugi într-un suflet la subsol și găsi trei ghemotoace de blană torcând pe o cârpă veche într-un ungher întunecat. Împreună cu Dragoș încropi iute un culcuș călduț dintr-un coș de nuiele, pe care-l acoperi cu o pătură. Cu puii de mâță în coș se întoarseră victorioși din beci și instalară noul cartier general al pisicilor în debara, după ușă.

– Și dacă vor fugi din nou? o întrebă Dragoș pe mama.

– Nu mai fug. Probabil că prima oară s-a simțit prea expusă așa, pe canapea. Și-a luat copiii și le-a căutat un adăpost la întuneric. Acum, că le-am făcut un culcuș adevărat, n-or să mai plece. Și-i umblă și mâncarea pe sub nas, râse mama gândindu-se la șoarecii din cămară.

Maria se putea întoarce fericită la bunici. Chiar dacă nu reușise să-l vadă pe Manu deloc în ultima vreme, și nici cu Ramona nu prea apucase să vorbească, avea trei pisici care urmau să locuiască la ei. Mama declarase că, atâta vreme cât pisicile își fac nevoile în grădină și nu trebuie să curețe după ele, sunt binevenite în casa lor. Și mai avea un motiv de bucurie, tot mama îi spusese că în curând se vor muta înapoi acasă. Se pare că lucrurile se mai așezaseră între părinții ei.

Venise joia cea mare. De la fereastra la care stăteau se vedea toată curtea. Școala la care învăța Maria nu avea o curte propriu-zisă, așa cum aveau alte școli, ci una comună, cu o biserică faimoasă a orașului, pe unde se perindau câteodată turiști. Era un spațiu larg, cât o piațetă dreptunghiulară, mărginită pe de o parte de școala cu clădirile ei de patrimoniu, pe de alta de renumita biserică. Pe jos era pietriș, iar ca decor nu aveau, precum alte școli, porți de fotbal sau coșuri de baschet, ci un castan bătrân la a cărui umbră se refugiau vara, o statuie înaltă cu ctitorul școlii și câteva panseluțe la poalele ei. În pauze curtea se umplea de școlari mici și mari, fiecare generație cu teritoriul ei. Cei mici se adunau de obicei la copac, cei mari la statuie, iar cei rebeli se ascundeau pe o străduță din spatele școlii ca să fumeze.

Școala era compusă din trei corpuri de clădire. În primul corp erau găzduite clasele 1-4, cei mai mici dintre copii. Scările interioare erau din lemn, iar podelele sălilor de clasă la fel. În fiecare vacanță de vară, înainte de începerea școlii, podelele erau frecate cu o soluție care umplea toată clădirea cu un miros specific după care Maria se dădea în vânt și pe care-l asocia mereu cu septembrie, nou și toamnă. Din locul acela datau și cele mai vechi amintiri ale ei ca elevă, ca de exemplu, prima zi de școală, în care se simțise pierdută în marea de copii, și ultima zi a clasei întâi, cu premiu și coroniță. Apoi idila din clasa a doua cu Cătălin, bătaia din clasa a treia între doi colegi care s-au umplut de sânge în fundul clasei și privirea tristă din ochii mamei când, la sfârșit de clasa a patra, Maria nu mai luase premiu, ci doar mențiune.

Al doilea corp de clădire era mai nou și în el învățau clasele 5-8. Tot acolo se aflau și laboratoarele, de chimie, fizică sau biologie, precum și sala festivă, în care se organizau toate serbările de sfârșit de an și montajele literare. Scările din ciment duceau spre etaj prin lateralele clădirii, iar între etaje se afla câte o platformă cu toalete. Aici, între etaje și pe la ferestrele de lângă toalete, se strângeau fete și băieți în grupuri, își făceau în pauze temele uitate sau își trăiau primele idile departe de ochii profesorilor, a căror cancelarie era mai în față, la intrare. Oricum, clădirea avea două intrări, una de profesori, în față și alta de elevi, prin spate. Vai de elevii care erau prinși că intră pe la profesori!

Ultimul corp, cel mai îndepărtat, era rezervat liceenilor și avea o curte interioară cu un mic teren de sport, pe care erau montate

două coșuri de baschet. Liceenii erau mai puțini și nu se prea arătau la față, căci n-aveau vreme de pierdut cu picimea. Ori jucau baschet în curtea interioară, ori fumau pe străduță, ori chiuleau. Pe terenul de baschet al liceenilor cei din clasele mai mici aveau acces numai când se ținea careu de pionieri sau când erau ore de Pregătirea Tineretului pentru Apărarea Patriei. La care, uneori, învățai să tragi cu pușca adevărată.

Se sunase de pauză. Maria și Andreea urmăreau de la fereastră cum se umple curtea de copii, în timp ce un zumzet de glasuri vesele se ridica ușor până la etajul unu. Așteptau încordate să vadă dacă apare Auraș. Dar în afara unui grup de turiști, care fotografiau biserica și statuia de lângă ea, erau numai elevi. La un moment dat, din grupul de turiști păru că se desprinde o jachetă neagră din piele, care se îndreptă spre statuie.

– A venit! strigă Andreea deodată și își duse mâna la gură.

Apoi o prinse pe Maria de mână și, cu răsuflarea tăiată, continuă:

– Trebuie să vii cu mine până jos, mi-e frică de mor. Dar stai mai departe să nu se prindă. Dacă îți fac semn, vii și tu. Vai, tu, ce emoții am, cum arăt?

Maria îi aruncă o privire scrutătoare, încercând să depisteze vreo imperfecțiune pe figura aproape perfectă a prietenei ei, vreo urmă de praf de cretă în păr sau pix pe obraz. N-avea, era în regulă. Apoi alergară amândouă pe scări în jos, ținându-se strâns de mână, spre curtea plină de copii.

Ajunseră la ușa de la intrare, se opriră, își dădură drumul la mâini, iar Andreea luă o mină sobră și păși afectat în afara clădirii. Maria, cu mâinile adânc înfipte în buzunarele sarafanului de uniformă, coborî încet scările și se rezemă de clădirea școlii, urmărindu-și prietena din ochi cum se îndreaptă, printre copii, spre prințul visurilor ei.

Auraș arăta ciudat, găsea Maria. Avea într-adevăr ochii verzi, dar cam apropiați unul de altul și parcă, așa cum vedea ea de la distanța aia, se uita puțin cruciș. Nu erau ca ai lui Manu, adânci și alungiți, ca de motan, de rămâneai vrăjită când te fixau cu privirea. Nici pletele prințului nu erau prea arătoase, niște șuvițe anemice și subțiri, până la umeri, și un breton lipit de frunte, probabil de la casca de motociclist. Când Andreea pomenise de plete, Maria își imaginase că Auraș avea un păr precum Joey Tempest de la *Europe*. De fapt, realiză deodată, Manu al ei chiar semăna cu solistul de la *Europe*, doar că avea părul scurt și la față culoarea lui Michael Jackson. Doamne, ce frumusețe de prieten avea sau urma să aibă ea, pe când Andreea, ei bine, Andreea se pare că măcar de data asta nu trăsese lozul cel mare. Pauza se terminase, iar prietena ei se îndrepta serioasă și cu pas grăbit spre Maria, lăsând în urmă un Auraș cam confuz.

Când ajunse în dreptul ei, îi făcu semn cu capul să o urmeze în clădire. Maria se îndepărtă de zid și urcă iute scările în urma ei. Când dispărură din raza vizuală a tânărului, Andreea răsufla ușurată și se lipi de perete:

– Doamne, tu, ce urât e!

Maria izbucni în râs și nu se mai putu opri. În drum spre clasă, scuturându-se de râs și lovindu-se dramatic de toți pereții, fetele comentară:

– Ai observat ce nas coroiat avea?

– Ca o vrăjitoare!

– Îi mai lipsea un neg mare cu păr pe el!

– Și ce frizură de doi bani!

– Avea părul nespălat.

– Transpirat și lipit de cap.

– Bine că nu te-a omorât vreun miros dubios.

– Bombă chimică!

Ajunseră în fața ușii clasei:

– Auzi? făcu Maria către prietena ei. Dar tu chiar n-ai văzut prin casca aia că se uită cruciș?

Și se prăbușiră amândouă de râs peste ușă.

La ultima oră Mariei îi mai trecu din veselie. Profesoara de matematică îi anunțase chiar la început că va aduna foile de la test, cu semnăturile părinților. Maria tot amânase momentul în care să le prezinte părinților cinciul ăla. Inițial se temuse să nu fie pedepsită că-și strică media, apoi se mutaseră la bunici și discuțiile cu părinții despre lecții și teste se răriseră, după care uitase complet de el. Iar acum trebuia să-l predea.

Înainte de terminarea orei își luă inima în dinți, înșfăcă stiloul și imită stângaci semnătura mamei pe foaia de test. Poate că profa n-avea să se prindă și, chiar dacă o va face, va spune că ai ei n-au avut timp și au rugat-o pe ea să semneze. Ceea ce era o prostie din capul locului, Maria știa, dar pe moment nu avea altă idee mai bună și, oricum, nu era vina ei că îi mutaseră la bunici.

Spre sfârșitul săptămânii o sunase mama și-i dăduse o veste grozavă. Pachetul din Germania, pe care-l așteptau de vreo două săptămâni, sosise în sfârșit la poștă și tatăl își făcuse timp să-l ridice. Petrecuse aproape toată dimineața la un ghișeu, până când reușise să intre în posesia coletului, care fusese înainte verificat cu atenție de către angajații poștei, ca nu cumva să conțină ceva care ar fi putut periclita, Doamne ferește!, socialismul.

Funcționara desfăcuse pachetul deja desfăcut sub ochii lui și extrase rând pe rând obiectele din el: două pungi de făină, două de zahăr, două cu fulgi de ovăz, două cutii de cacao, o tabletă de ciocolată, două pungi de ursuleți gumați, un pachet de cafea boabe, trei periuțe cu trei paste de dinți, patru săpunuri *Fa*, un spray *Rexona*, trei pachete de absorbante intime pentru femei, un pachet sigilat cu cinci dischete, un walkman nesigilat, flacoane mici cu esențe de prăjituri, niște plicuri de zahăr vanilat și praf de copt, un set de carioci, trei pixuri și încă alte câteva mărunțișuri. Nici urmă de lista care conținea inventarul pachetului. Mătușa trimitea întotdeauna și o listă în pachet, pe care era notat cu răbdare contabilicească fiecare lucru aflat în interior. Știa toată lumea că pachetele sunt desfăcute și verificate înainte să fie predate destinatarilor și că, la verificare, mai dispăreau din obiecte. Mătușa însă continua să trimită lista în pachet, deși știa că fratele ei nu o va primi vreodată, însă în același timp o trimitea și în scrisoare separată. Astfel aveau cu toții o idee despre ce și cât se fura la fiecare pachet.

Aceeași metodă cu scrisoarea o aplica și atunci când voia să le trimită mărci germane, cadou cu ocazia zilei de naștere a vreunui membru al familiei. Strecura o bancnotă de douăzeci de mărci între copertele unei felicitări și spera să ajungă. Uneori mărcile ajungeau intacte și atunci destinatarul jubila de fericire, căci își putea cumpăra ceva de la *shop*-ul din foaierul vreunui hotel din centru pentru turiști străini. Maria alegea mereu salamul de Sibiu, ca să aibă pentru pachețelul zilnic de școală. Dar erau și ocazii în care plicul ajungea deja desfăcut, banii nu mai erau și atunci se consolau cu cele câteva rânduri scrise pe felicitare și cu gândul că măcar nu fusese o sumă prea mare.

Surpriza pe care o aveau părinții pentru Maria și care venise odată cu pachetul era walkmanul. Văzuse ea la cineva un asemenea obiect și fusese fascinată de faptul că te poți plimba cu muzica la tine, oriunde, oricând, ascultând ce-ți place, casetele tale, nu vreun post de radio cum făceau bătrânii prin parcuri la

aparate de buzunar. Îți mai trebuiau doar niște baterii. Puneai căștile pe urechi, băgai caseta, apăsai *play* ca la un casetofon mare și erai în altă lume. Sigur că, de cum aflase de existența unor astfel de aparate, își dorise și ea unul în secret, însă nu-și exprimase dorința. La ce folos să spui că-ți dorești ceva când oricum n-aveai de unde să faci rost? Și iată că totuși cineva îi citise gândurile și acum primea un walkman. Era amețită de bucurie și abia aștepta să apară mama, să-i ia acasă.

Însă când Doina își făcu apariția la bunici, expresia feței nu prevestea nimic bun. Bunica o întrebă dacă nu vrea un nes, dar mama refuză, pe motiv că se grăbea, îi înmână tatălui ei niște bani, își luă copiii în grabă, își sărută părinții și plecară spre casă.

Pe drum nu scoase un cuvânt, mergea cu pas grăbit, încruntată, privind țintă înainte. Maria știa că ceva nu era în regulă. Se decise să afle ce anume.

– Tata e acasă? întrebă ea pe un ton prietenos.

– Da, răspunse mama sec.

Mai merseră câțiva pași.

– Pisicile ce mai fac?

– Bine.

Sperând că nu e ea motivul supărării mamei și neștiind cum s-o îmbuneze, Maria încercă o glumă:

– Ascultă muzică la walkmanul meu?

Mama se opri în mijlocul străzii, inspiră adânc, se întoarse spre Maria și o străpunse cu privirea. Fata încremeni.

– Că tot veni vorba, domnișoară! îi spuse mama pe un ton tăios. Poți să-ți pui pofta-n cui cu walkmanul ăla. Sau cumva crezi că e o recompensă pentru faptul că ai încărcat factura de telefon de la bunici?

Maria înghiți în sec, la asta nu se gândise. Sigur, vorbise zilnic cu Andreea, de cele mai multe ori sunase ea.

– Și cine-i Auraș ăsta? Aș vrea să știu! continuă mama, apropiindu-și fața de a Mariei. Îmi spui și mie?

Maria îngheță. Ea n-avea nimic cu urâtul ăla, Doamne, în ce se băgase! Notase numele și numărul lui pe agendă, acum mama sigur credea că…

– Și poate-mi spui și de când fumezi, își puse mama mâinile în șold, așteptând batjocoritor un răspuns din partea Mariei.

Dragoș privea cu ochi mari spectacolul, era ceva ce nu vedea în fiecare zi, dar era totuși un ritual pe care-l cunoștea. Întâi tăcerea posacă a mamei, apoi izbucnirea, furia crescândă cu urlete și strigături, care culminau de regulă cu o palmă ori cu niște tras de păr, în funcție de gravitatea faptelor. Maria simțea deja loviturile care urmau să vină.

– Ca să nu mai pomenesc de faptul că ai falsificat semnătura pe testul ăla la care ai luat cinci!!! Când aveai de gând să-mi spui de el?! zbieră mama, aruncând mâinile în aer.

Maria închise ochii și tresări, convinsă fiind că urmează să o încaseze. Dar lovitura nu veni. Miji ochii și văzu că mama se pusese în mișcare, trăgându-l pe Dragoș în urma ei. O luase înainte spre casă, bombănind:

– No, lasă că mai vorbim noi… Ia să întoarcem noi foaia… Ce, crezi că, dacă mai e puțin până la vacanță, faci ce vrei tu, ești de capul tău?… Te-ai lins pe bot de ieșit la joacă până la vacanță… În fiecare zi îmi faci zece exerciții la matematică și înveți zece cuvinte din dicționar… Auzi la ea, vrea walkman! Vorbește la telefon cu Auraș și fumează, falsifică semnături și vrea walkman!… Ți-arăt eu ție walkman!…

Maria grăbi pasul în urma lor cu capul în pământ. Scăpase ieftin de data asta, n-o bătuse. Nu era sigură dacă va mai primi sau nu walkmanul, căci mama nu se exprimase prea clar, poate că mai erau șanse. Cât despre faptul că nu mai avea voie afară, până la vacanța de vară mai era puțin. Și oricum, îl putea vedea pe Manu de la geam. Perspectiva exercițiilor ălora însă o apăsa mai tare, știa mama care era punctul slab al Mariei, știa exact unde să lovească.

Bine măcar că avea pisică, se gândi. Și nu una, ci trei. Acest lucru, pus în balanță, făcea cât un walkman și mai estompa și din exerciții. Bine că mamei nu-i trecuse prin cap să dea afară pisicile.

Maria îi ajunse din urmă cu privirea tot în pământ, dar în sinea ei zâmbea. Nu doar că scăpase ieftin, ieșise chiar bine.

Era dimineață devreme, Maria dormea cu un picior aruncat peste perna mare, îmbrățișând-o ca pe o iubită mătăsoasă și rece. Dragoș ajunsese la capătul celălalt al patului, lungit de-a curmezișul. Printre ei, trei pisici roșcate, una mare și două mai mici. Ceasul deșteptător nu-i trezise, era duminică și tot cartierul era încă legănat în dulcele somn al dimineții.

Liniștea matinală fu străpunsă de un țipăt puternic și strident, care răsună în tot scuarul de blocuri. Maria clipi în lumina dimineții și, până să-și dea seama ce a fost, sunetul de afară se auzi din nou. Un zbierăt ca după ajutor, înalt dar și gros în același timp, care se tot repeta. Sări din pat și dădu fuga la geam. Lângă maidanul din spate, acolo unde se jucau de obicei băieții fotbal la bara de bătut covoare, trei bărbați țineau pe loc un porc viu. Animalul avea picioarele legate între ele cu sfoară, se zbătea și guița cât îl țineau puterile.

Maria închise repede fereastra, guițatul violent al porcului o înfricoșa. Se asigură că fratele ei încă doarme, apoi încercă să vadă mai bine ce se întâmplă afară, căci din încrengătura de mâini, picioare și copite nu înțelegea ce intenții aveau oamenii cu animalul. Pisica-mamă veni și ea curioasă la geam.

Porcul căzuse pe o parte, țipetele îi deveniră disperate, iar oamenii aproape că-l încălecaseră. Apoi guițatul se auzi din ce în ce mai slab, și unul dintre bărbați, care stătea pe capul porcului, se ridică. Avea un cuțit într-o mână, mare și plin de sânge, iar în cealaltă o cană de tablă, pe care o propti sub gâtul masiv al porcului. Un șuvoi gros de sânge se revărsă bolborosind în cană, în timp ce vaietele animalului se transformau într-un horcăit, pentru a se stinge apoi treptat.

Maria încremenise în fața geamului, fascinată de barbaria ritualului. Nu asistase în viața ei la tăierea unui porc, de fapt, nici nu-și pusese vreodată problema sacrificării animalelor. Pentru ea carnea venea de la tanti Cocea sau de la tanti Zaharia, învelită în hârtie sau în pungă, înainte de sărbători, când vecinii mergeau la țară să dea o mână de ajutor rudelor la tăiatul porcului. Sigur, știa că porcii se taie și se mănâncă, dar nu văzuse niciodată cum anume, iar acum, că asistase la uciderea animalului, i se făcuse milă și simțea un nod în gât. În timp ce-și ștergea ochii umezi, impresionată de soarta bietului animal, își aminti de toți porcii de la linie, în cotețele lor improvizate.

Blocul lor era situat la marginea orașului, acolo unde cartierul se întâlnea cu câmpurile și cu calea ferată care intra în oraș, ducând spre gară. Acolo, „la linie“, n-aveau niciodată voie să se joace, pentru că era periculos. Două șine de tren coteau într-o curbă acoperită parțial de plopi și de un dâmb lung și înalt cât un om și jumătate, un loc în care mulți bețivi își pierduseră viața în încercarea de a traversa seara de la cârciumă. Iarna în special, când șinele erau acoperite de zăpadă și nici printre plopi nu zăreai mai nimic, era foarte dificil să-ți dai seama dacă din curbă venea sau nu un tren. Vara era mai simplu, căci înainte de a trece trenurile șinele începeau să sâsâie, să șuiere și să trosnească și atunci știai că e mai bine să stai și să aștepți. Mariei îi era permis să treacă linia numai vara, numai ziua, numai dacă asculta bine șina înainte și numai dacă era fără fratele ei. Când era cu Dragoș, o lua mereu pe la pasaj, o trecătoare care ducea pe sub șine, dar pentru care trebuia să ocolească.

Acolo, în adâncitura formată între linii și dâmb, unde creșteau diverși boscheți și copăcei anemici printre pietre de cale ferată, locuitorii blocurilor din apropiere, oameni aduși din satele lor și mutați la oraș, la bloc, își improvizaseră mici cocine în care creșteau porci. Îi țineau în țărculețe, acoperite cu tablă și, de câte ori duceau gunoiul, treceau și pe la ei, să-i hrănească. Maria nu se întrebase niciodată care era soarta acelor porci, dar aflase acum, fără să vrea.

Între timp bărbații acoperiseră leșul cu paie multe și îi dădură foc. Pe la ferestre apărură tot felul de capete curioase. Vâlvătaia focului înalt scotea un fum gros și negru. Maria deschise geamul ca să poată vedea mai bine spectacolul și simți miros de paie arse și păr pârlit. Pisica-mamă o zbughi în grădină.

Când se stinse focul, bărbații îndepărtară resturile de cenușă de pe corpul animalului cu un ciot de mătură, apoi aduseră un lighean cu apă și începură să-l frece bine cu o perie. Trecuse mai bine de o oră de când se instalase Maria la geam și se uita la *Povestea porcului*. Între timp se trezise și Dragoș și i se alăturase, cățărându-se cu genunchii pe birou. În jurul animalului sacrificat se strânseseră tot felul de copii curioși care așteptau să primească un petec de șorici, astfel încât Maria nu mai vedea aproape nimic din cauza lor.

Se auzi strigată de tata din bucătărie. Îl găsi cu un pachet de cafea în mână, învârtindu-se prin încăpere în căutarea unei foarfeci, în timp ce pisoii mici i se învârteau printre picioare. Mama pregătea micul dejun: pâine prăjită pe plită cu untură și castraveți murați.

– Avem castraveți murați? întrebă Maria mirată, știind că anotimpul lor era doar iarna.

– Am primit un borcan de la tanti Oltea. Au pus prea mulți pentru iarnă și nu i-au mâncat. Acum îi împarte pe la vecini,

spuse mama.

Maria luă un castravecior și mușcă din el cu poftă.

– Mai bine te-ai duce până la trei, la mama lui Ghiță, și i-ai cere râșnița noastră, zise tata.

Maria sări în papuci și, așa în pijama, o apucă pe scări în sus, să recupereze mașina de măcinat cafea. Pe drum dădu nas în nas cu Ramona, care cobora.

– Te-ai întors? o întrebă prietena ei.

– Oho, de săptămâna trecută, făcu Maria din mers.

– Nu te-am văzut.

– Am stat mai mult prin casă, sunt pedepsită.

– De ce?

– Multe și grave. Un tip, telefoane, țigări… Las' că-ți zic eu.

Se grăbea și n-avea timp de povestit. În plus, îi plăcea să facă pe misterioasa, să-i stârnească prietenei ei curiozitatea. Știa că Ramona o va vâna până afla totul și faptul că avea de povestit lucruri multe îi dădea o oarecare importanță.

Când coborî puțin mai târziu cu aparatul de măcinat și ajunse între etajul unu și parter, aruncă o privire pe geamul mic al scării, care dădea spre curtea din spate, și observă că mulțimea de copii de afară se mărise. Erau și mai mici, și mai mari, unii se țineau mai departe de frica porcului, alții se certau pe câte-o bucată de șorici. Printre ei zări capul blond și cârlionțat al Ramonei și, chiar lângă ea, pe Manu.

Maria simți un gol în stomac. Se lăsă pe vine ca să nu fie zărită de afară și îi urmări. Manu vorbea, îi șoptea ceva Ramonei aproape de ureche și ea râdea cu gura până la urechi, dându-și capul pe spate și bătând din palme. Părea că se distrează de minune, Maria nu înțelegea ce putea fi atât de amuzant.

Auzi cum se deschide o ușă la parter, apoi văzu capul tatălui apărând în capul scărilor. Ținea în continuare pachetul de cafea în mână.

– Ce faci, ai adormit între etaje? râse el.

Maria se ridică iute și coborî spre el.

– Mă uitam la ăia cum taie porcul afară.

– Păi, mâncați și ieșiți și voi. Văd că s-au strâns toți copiii.

– Nah, nu vreau, spuse Maria, intrând în casă. Am văzut cum l-au omorât, mi-a ajuns pe ziua de azi.

Se uită apoi la tatăl ei cum toarnă boabele de cafea în râșniță și ascultă zumzetul ascuțit al motorului în timp ce măcina cafeaua, sunet care semăna perfect cu cel de la dentist. Se gândea la Ramona și la Manu. De când erau atât de prieteni? Se întâmplase ceva cât a stat ea la bunici? Oare Manu o plăcea mai mult pe Ramona? Și-atunci ce-a fost cu biletul ăla? Își bătuseră joc de ea?

Înainte de a se așeza la micul dejun la care, în mod excepțional, participa și tatăl lor, Maria mai aruncă o privire pe fereastră. Manu dispăruse, nu-l mai vedea. Rămăsese doar

Ramona printre ceilalți copii, gură-cască la bărbații care începuseră să despice porcul și să-l decupeze în bucăți pe care le aruncau în diverse ligheane și oale.

Peste cartier se lăsase o seară caldă și parfumată de iunie, în care mirosul dulceag al teilor înfloriți pătrundea în case și îmbia la visat cu ochii deschiși. Maria zăcea pe pat și răsfoia un catalog Neckermann, jinduind la tot soiul de lucruri colorate care-i făceau cu ochiul din revistă. O primise mama ei de la o prietenă, iar acum Maria o citea aproape în fiecare seară, lăsându-se pradă dorințelor de tot felul, de la tricouri cu Mickey Mouse, la elastice de păr fosforescente, de la balerini din lac cu fundiță în vârf, la blugi prespălați. Unul dintre pisoi i se ghemuise în brațe.

Din spatele blocului se auzeau glasuri vesele de copii alergând, precum și râsete mai groase și chicoteli ce veneau dinspre băncuță. Erau ultimele zile de școală și ultimele de pedeapsă. Maria se străduia să nu dea prea mare importanță faptului că toți copiii erau grămadă pe bancă, doar ea stătea captivă în camera ei, ascultându-i pe ceilalți cum pierd vremea împreună în așteptarea vacanței de vară. Din când în când Dragoș intra în cameră, lua câte o jucărie, apoi dispărea din nou.

– Să nu mai stai mult! îi striga mama în urmă de fiecare dată. Trebuie să faci baie!

Dar băiatul n-avea stare, pe măsură ce se apropia ora de culcare, se veselea tot mai mult, ca de altfel toți copiii de-afară. Parcă o făceau în ciuda Mariei.

– Spune-i tu să vină în casă, strigă mama către Maria la un moment dat, în timp ce căra o oală cu apă fierbinte spre baie.

Era zi de spălat, așadar și zi de încălzit apă. O oală mare, plină cu apă, fierbea încet pe foc, pe cealaltă mama o dusese deja în baie și o lăsase pe podeaua din ciment, atenționându-i pe toți să aibă grijă, că e apă fierbinte în baie. Nu trebuia decât să mai mute mașina de spălat.

Înainte să-și cheme fratele în casă, Maria se refugie în baie și trase zăvorul. Făcu un pas mare peste oala cu apă fierbinte și se cocoță pe un scăunel mic, din lemn, pe care-l folosea Dragoș ca să ajungă la chiuvetă. Se privi în oglindă, întâi din față, apoi din profil. Își ridică pletele și le lăsă din nou să cadă pe umeri. Nu era deloc mulțumită de cum îi stătea părul.

Ramona, de exemplu, deși avea un păr aspru și rebel, și-l putea purta în toate felurile și-i stătea bine. Însă ei, Mariei, nu-i stătea nicicum, în primul rând că-i creștea prea greu. Se gândi că poate i-ar sta mai bine cu breton și își aduse câteva șuvițe de păr din spate, le trase peste cap și le aranjă pe frunte în chip de breton. Își

miji ochii privind printre gene până i se estompă imaginea și contururile deveniră neclare. Se concentră intens, dar nu, nu părea să fie mai bine nici cu breton. Se întoarse din profil și se îndreptă de spate. Sânii i se conturau ca două ridicături mici și ascuțite de sub tricou. Se întrebă dacă era ceva anormal la ea, de-i creștea totul atât de încet, pe când toate colegele ei aveau deja sâni mari. Nu putea fi o coincidență că nici părul, nici sânii nu voiau să țină pasul. Ba nici măcar înălțimea nu era prea grozavă, era cea mai scundă din clasă. La aceeași vârstă, Ramona era cu aproape un cap și jumătate mai înaltă decât ea. Nici Andreea, nici Liana nu erau mici. Și ambele intraseră deja în etapa aceea în care, uneori, la ora de sport, nu se schimbau în trening, ci rămâneau în uniformă, motivând cu un foarte important și misterios „sunt indispusă". Maria era nerăbdătoare să devină și ea „indispusă", dar judecând după cum stăteau lucrurile, avea să mai aștepte o vreme.

În ușă se-auziră bătăi precipitate. Era mama:

– Mai stai mult? Hai, că se răcește apa!

Maria sări de pe scăunel și deschise ușa.

– L-ai chemat? întrebă mama.

– Nu.

Mama scoase capul pe fereastra dormitorului:

– Draaagoooș!

Apoi îi spuse fetei în treacăt:

– Pregătește-i tu mașina.

Maria dosi scăunelul sub chiuvetă și trase mașina de spălat în mijlocul băii. Era o cutie înaltă, din tablă albă, destul de ușoară, cu un capac gri detașabil. Înăuntru era o paletă neagră prinsă pe una din laturile argintii ale cutiei, care se învârtea când băgai mașina în priză. Dar înainte de asta trebuia s-o umpli cu apă de la duș și să pui, bineînțeles, hainele, niște Perlan Alb sau, dacă voiai să scoți hainele cu adevărat curate, niște săpun de rufe dat pe răzătoare. La capătul de jos al cutiei, printr-un furtun tot gri, puteai evacua apa manual când paleta se oprea și nu mai învârtea rufele. Apoi le scoteai din apă, le storceai deasupra chiuvetei și le aruncai în cadă pentru a le clăti. O procedură care lua destul de mult timp și la care participau de regulă mai mulți membri ai familiei, căci nu era lucru ușor să storci jeanși, cearșafuri sau alte lucruri mari. Dar nu rufele trebuiau spălate acum, ci copilul.

Ca să nu încălzească prea multe oale cu apă, care să se răcească în cadă până când fierbeau celelalte pe foc, mama îl îmbăia pe Dragoș în mașina de spălat. Observase că apa nu se răcea atât de repede în mașină cum se întâmpla în cadă, așa că în ultima vreme folosea metoda asta. Îndepărta capacul, potrivea apă în jumătate de mașină, băga copilul în ea, îl spăla de-ampicioarelea și, dacă voia, putea să mai spele cu aceeași apă și niște cârpe după ce scotea copilul.

Maria goli oala cu apă fierbinte în mașină, o răci cu dușul și o încercă cu mâna. În cadrul ușii apăru Dragoș, gol pușcă, cu cei doi pisoi în brațe, câte unul sub fiecare braț.

– Pot să fac baie cu pisoii?

Pe Maria o umflă râsul.

– Vrei să-i îneci? Nu știu să înoate, sunt mici.

Dragoș le dădu drumul dezamăgit, apoi întinse brațele spre sora sa să-l ridice în mașină. Între timp veni mama, îl preluă pe Dragoș, iar Maria se duse să tragă draperia și să pregătească patul pentru culcare.

– Pssst!

Sub geam, în întuneric, o aștepta Ramona.

– Ce-i?

– Am un mesaj pentru tine. De la Manu. Vrea să-ți dea întâlnire.

Maria simți cum i se înmoaie genunchii, cuprinsă de o dulce amețeală. Inima începu să-i bată mai tare, un zâmbet tâmp i se desenă pe chip și brusc avu din nou sentimente mai bune la adresa Ramonei. Se aplecă peste geam în întuneric.

– Când? Și unde?

– Duminică seara. Nu duminică ți se termină pedeapsa?

– Ba da. Unde?

– Pe teren.

Închise iute geamul, trase draperia și, pentru că nu-și putea controla zâmbetul de bucurie, își trase scurt câteva palme ușoare peste față. Manu n-o uitase!

Când se sună de ieșire, o masă de copii multicolori se revărsă pe ușile școlii, în același timp împingându-se gălăgioși. Majoritatea țipau de bucurie ca niște animale mici, se terminase școala, venise *vacanța-cu-trenul-din-Franța*.

În ultima zi nu se ținuseră ore și nici nu avură nevoie de uniformă, veniseră îmbrăcați cum voiau ei. Primiseră carnetele de note, temele pentru vacanță, apoi s-a sunat de ieșire pentru ultima oară în acel an școlar și toți au simțit un sentiment puternic de libertate, dublat cu unul de fericire.

După ce-și luă rămas bun de la prietene și colege, după ce-i jură Andreei că se vor suna des, Maria porni alături de Carmen, cu ghiozdanul în spate aproape gol, spre stația de autobuz. Nu erau cele mai bune prietene din clasă, Carmen nu învăța prea bine, iar mama Mariei nu vedea cu ochi buni apropierea de colege slabe la învățătură.

Carmen avea doi frați mai mari și era cam obraznică. Chiar și profesorilor le răspundea câteodată, lucru care-i atrăgea multe antipatii din partea lor și care explica parțial și notele dezastruoase pe care le primea. Despre Carmen, Maria știa că părinții nu o controlează niciodată la lecții și că mama ei are un amant. I se părea tare misterioasă și provocatoare povestea cu amantul, știa că este ceva interzis și, bineînțeles, rezervat doar adulților. Într-o zi fusese la Carmen acasă. Familia ei locuia într-o căsuță mică și amărâtă, primită de la întreprindere de tatăl ei, muncitor la CFR, care era mai mereu pe drumuri. Mama lui Carmen avea o coafură creață, un permanent ars, și o burtă dizgrațioasă. De-atunci povestea cu amantul își mai pierduse din strălucire în ochii Mariei.

Stăteau în stație deja de cinsprezece minute și nu trecea niciun troleibuz. Printre oamenii adunați care așteptau mașina se zvonea că s-a rupt linia și de-aia nu vine nimic. Trecuse chiar și un utilaj de intervenție pe lângă stație. Era clar, ar mai fi durat pe puțin o jumătate de oră până ar fi venit primul troleibuz, așa se întâmpla întotdeauna.

– Hai pe jos, zise Carmen.

– Până acasă?

– Nici gând! Mergem câteva stații și dup-aia luăm ce vine. Oricum, primul o să fie plin, n-o să avem loc.

Avea dreptate Carmen. Așa că porniră împreună pe bulevard în jos, la pas. Era frumos și cald afară, iar școala se terminase.

Maria mergea la pas vesel, sporovăind cu colega ei și zornăind în buzunar niște monede.

– Ce tot zdrăngăni acolo? întrebă Carmen la un moment dat.

– Niște fise, spuse Maria și scoase din buzunar trei fise de douăzeci și cinci de bani.

– Ce faci cu ele?

– Nimic, le aveam în buzunar.

Carmen zâmbi șmecherește și propuse:

– Hai să dăm telefoane.

Mariei îi surâse ideea și se repeziră la primul telefon public, o cutiuță îngustă, argintie, cu receptor negru. Carmen luă receptorul, îi ceru Mariei o fisă, o introduse în fanta îngustă și, când veni tonul, formă un număr la întâmplare și așteptă să răspundă cineva. În curând, o voce de femeie spuse:

– Alo?

Carmen își prefăcu vocea de copil ca fiind mai groasă și rosti ceremonios:

– Nu vă supărați, aș putea să vorbesc cu soțul dumneavoastră?

– Cine-l caută? întrebă vocea.

– Sunt amanta lui, spuse Carmen și trânti receptorul, stricându-se de râs.

Maria se prăpădea și ea de râs. Luă receptorul din mâna lui Carmen, introduse o altă fisă și formă unul din numerele de urgență afișate pe telefon, Pompieri. Dispecera răspunse imediat.

– Alo, pompierii? întrebă Maria.

– Da.

– Sunteți pe fir?

– Da.

– Aveți grijă să nu cădeți!

Din nou râsete și chicoteli, cele două fete erau în vervă. Le apucase un chef nebun să se amuze pe seama bieților oameni, dar nu mai aveau decât o singură fisă, trebuia folosită cu cap.

– Pe cine mai sunăm? întrebă Carmen după ce se potoliră din râs.

– Știu numărul unui tip, Auraș îl cheamă. Sună-l și zi-i că te cheamă Andreea.

Ce se putea întâmpla rău? Oricum Andreea nu-l plăcea. Era urât, puteau să-și bată puțin joc de el. Carmen formă numărul dictat de Maria.

– Da, spuse o voce de bărbat.

– Alooo? făcu Carmen, țuguindu-și buzele și fluturând din gene. Auraaaș?

La capătul celălalt nu se mai auzi nimic.

– Dragul meu Auraș, mă cheamă Andreea și habar nu ai cât de mult te iubesc și te visez noaptea…, turui Carmen și o umflă râsul, așa că-i dădu receptorul Mariei să continue.

– Poate vă dau pe mâna miliției, se auzi glasul lui Auraș.

Maria se sperie și puse iute receptorul în furcă. Apoi o trase pe Carmen de ghiozdan și o luară la fugă pe stradă, în jos, râzând în hohote.

– Cică ne dă pe mâna miliției…

Și buna dispoziție le ținu până într-o stație în care apăru un troleibuz. Când ajunse acasă, Mariei i se mai domoli puțin din entuziasm. Mama o aștepta ca pe pâinea caldă:

– Hai repede la Gostat, bagă pui!

Asta însemna câteva ore de stat la o coadă deja formată înainte să vină mașina și până se vindeau toți puii. Dacă aveau noroc, prindeau și ei niște frații Petreuș. Așa li se spunea celor doi pui mai mititei, înghesuiți într-o singură pungă. Maria nu înțelegea de ce li se zicea așa, îi explicase mama la un moment dat că frații Petreuș erau niște cântăreți de muzică populară, dar Maria nu vedea legătura dintre pui și muzică.

Când ieșiră pe ușa blocului, îl zări pe Manu, juca fotbal cu niște băieți la bara de covoare. Îi aruncă o privire pe furiș și-l văzu cum se oprește din joc și o urmărește din ochi. Maria se prefăcu că aleargă grăbită dupa mama ei, cu Dragoș de mână, dar nu se abținu să nu întoarcă o ultimă oară capul, înainte să dispară din raza vizuală a băiatului. O privire ca o promisiune, mai erau doar două zile până duminică.

Maria pedala încet, pe trotuar, atentă la trecători. Îi plăcea să meargă cu bicicleta, un Pegas Practic, roșu ca focul. Nu-i plăcuse modelul Modern, cu șa lungă și ghidon ca niște coarne, atunci când își alesese bicicleta, deși toți copiii erau înnebuniți după el. Încercase ambele modele în magazin și îl alesese pe cel care, i se părea ei, semăna mai mult cu o bicicletă.

Coborî cu grijă bordura, căci avea două sticle de țuică în săculețul din cârpă, pe care și-l cususe singură la ora de lucru manual și pe care-l purta oblic peste spate. Cele două sticle se loviră scurt una de alta, apoi Maria coti stânga și băgă viteză pe stradă, în jos. De-acolo circulația nu mai era la fel de intensă, putea merge cu bicicleta pe carosabil fără probleme.

Țuica era trimisă de bunicul ei, pentru părinți. Bunicul Mariei avea în debara un cazan mare și portocaliu, cu capac ascuțit. Îl punea pe aragaz și fierbea ceva care mirosea atât de rău, că nici nu puteai sta în bucătărie. Din vârful capacului pornea o țeavă subțire, care se întindea și se răsucea într-o instalație cu formă ciudată, și care, la sfârșit, picura încet într-o căniță metalică. Când era cazanul pe foc, rămânea doar bunicul în bucătărie, restul n-aveau ce căuta acolo. Petrecea ore în șir lângă instalație, adunând picăturile curate și transparente din cană în sticle de jumătate de litru, cu dop negru, din cauciuc. Apoi le făcea cadou pe la prieteni sau le deschidea cu vreo ocazie. Părea să fie ceva deosebit țuica asta, căci toată lumea era încântată și-l felicita pentru rezultat, deși atunci când Maria gustase, i se păruse ceva absolut dezgustător. Însă și mai mult o îngrețoșa ceea ce rămânea în cazan, o zeamă groasă și de un maro închis, cu bucăți de ceva care pluteau în ea. *Ce-i aia*, îl întrebase pe bunicul ei într-o zi, arătând spre scârboșenia pe care el o vărsa încet în closet. *Borhot*, îi spusese.

Maria ajunse în apropierea blocului, descălecă de pe bicicletă și făcu câțiva pași pe lângă ea. Dragoș veni în fugă, fluturându-i un obiect pe sub nas.

– Uite, uite ce am!

Maria îl prinse de mână și privi obiectul. Era o broască țestoasă cam cât palma ei, care mișca disperată din picioare. O broască țestoasă cât se poate de adevărată. Maria nu mai văzuse niciodată una. De gât îi atârna o ață roșie.

– De unde-o ai? întrebă ea, lăsând bicicleta la pământ și luându-i băiatului broasca.

– De la Tavi.
– Tavi de la scara B?
– Da.
– Și el de unde-o are?
Dragoș ridică din umeri.
– Acum e a mea.
– Nu cred că ți-a dat-o gratis, spuse Maria și ridică broasca în aer, cât să nu poată ajunge Dragoș la ea.
– Nu, i-am dat walkmanul.
– Ce-ai făcut?!
– N-am făcut schimb de tot, numai pentru o săptămână.
– Nu mă interesează! Te duci acum și-i ceri walkmanul înapoi! Și-i duci și broasca! strigă Maria la el și-i dădu animalul. Și scoate-i ața aia de la gât, că nu-i câine, poate-o sugrumi.
Își ridică bicicleta și porni spre intrarea din spate plină de nervi că frate-său se atinsese din nou de lucrurile ei.
În casă, mama stătea pe jos, în patru labe. Întinsese niște bucăți mari de material pe covor, pe care le marca cu cretă albă și le înțepa cu bolduri. Cosea des haine pentru familie, după tipare din reviste *Burda*, aduse de cumnata ei din Germania. Tatăl stătea fixat pe scaunul de la calculator, cu o țigară fumegând în scrumiera de lângă el.
– De ce l-ați lăsat pe Dragoș să-mi dea walkmanul pe o broască? întrebă Maria nervoasă, în timp ce scotea din sac cele două sticle de țuică.
Mama alungă cu mâna unul dintre puii de pisoi care se întinsese pe material și ridică ochii spre ea:
– Ce-a făcut?
– L-a dat la schimb pentru o broască țestoasă. Pentru o săptămână, zice, dar tot nu e corect!
Mama se ridică în genunchi, nu părea să priceapă. În același timp intră și Dragoș pe ușă, cu walkmanul într-o mână și cu broasca în cealaltă. Maria se năpusti asupra lui, îi smulse aparatul din mână și fugi la ea în cameră.
– Ce-i cu broasca aia? întrebă mama. E vie? De unde-o ai? și se ridică în picioare.
– De la Tavi. Mi-a dat-o la schimb pentru walkman. Dar i l-am cerut înapoi. Mi-a lăsat și broasca. A zis că pleacă în vacanță și n-are ce să facă cu ea. I-o dau înapoi când se întoarce.
– Și noi ce facem cu ea? își puse mama mâinile în șold. Noi nu plecăm în vacanță săptămâna viitoare? Nici cu pisicile nu știu ce facem, broască ne mai trebuia! Ce-i aici, menajerie?
– Le ducem pe toate la bunici! se auzi vocea Mariei din camera ei.
– S-o crezi tu că primește bunică-ta vreun animal în casă, strigă mama. N-ai să vezi!

Maria apăru în ușa sufrageriei. Nu se gândise niciodată că pisicile ar putea fi o problemă când plecau în vacanță.

– Și-atunci ce facem cu ele?

Mama tăcu.

– Le dăm afară, spuse tatăl ei scurt, de la calculator.

– Nuuu! strigă fata alarmată. Cum să le dăm afară? Dacă mor?

– Maria, cine crezi că-ți ține trei mâțe câteva săptămâni? interveni mama. Lasă, că se descurcă ele. Cum a stat mâța în fața blocului înainte să fete, așa va sta și acum. Le-aduc copiii mâncare, apă… Pisicile sunt mai descurcărețe decât crezi tu!

Maria culese unul dintre puii de pisică de pe jos și-l luă în brațe, apoi îl căută și pe celălalt prin casă. Îl găsi la ea în cameră, dormea pe un colț de pat. Îi luă pe amândoi, se așeză pe pat și începu să-i legene ca pe niște bebeluși. Dar mâții nu stăteau locului, așa că-i eliberă.

Se duse la geam și se sprijini în coate pe pervaz, căutând din ochi un culcuș bun pentru pisoi și imaginându-și cum aveau să zburde prin grădină toată ziua, iar seara să doarmă sub balcon. Nu-i plăcea ideea de a lăsa pisoii afară, dar mama ei avea dreptate. Era cald și copiii hrăneau mereu animalele pripășite pe lângă blocuri. Sigur aveau grijă de mâțe până se întorceau ei de la mare. O să le facă un culcuș moale și cald, poate dintr-o cutie de carton.

Dragoș intră în cameră cu broasca în mână.

– Lasă, Maria, nu fi tristă, că-ți cumpăr eu un cățel când mă fac mare!

Maria zâmbi. Se întoarse spre Dragoș și-l luă în brațe. Fratele ei putea fi o dulceață câteodată.

– Îmi iei tu mie cățel când te faci mare? întrebă ea prefăcut.

– Da, spuse băiatul solemn.

Maria îl pupă zgomotos pe nas, apoi îl trânti în pat și începu să-l gâdile. Nu-și dorise niciodată cu adevărat un frate, dar când a primit unul, s-a bucurat nespus. Iar de când crescuse mai mărișor, devenise o jucărie numai bună pentru gâdilat. Îi plăcea să-i audă râsul limpede și vesel, îi plăcea că era vorbăreț și sâsâit. De fapt, îi trecu prin cap Mariei deodată, își iubea fratele mai mult decât își iubea părinții.

Ziua fusese deosebit de caldă. Umbrele dimineții făcură loc unei arșițe care-i determinase pe toți să se ascundă pe la orele amiezii, în așteptarea aerului răcoros al serii. Copiii se retrăseseră prin case, urmărind plictisiți alături de părinți *Albumul duminical* la televizor, cățeii cartierului se refugiaseră pe sub balcoane, pisicile pe sub mașini. Spre după-amiază Maria începu să freamăte pe interior, cuprinsă de nerăbdare. Sosise ziua cea mare, ziua în care avea întâlnire cu Manu.

Terenul nu era un teren de sport propriu-zis, ci o parcare mai mult goală, construită între blocuri și liberă de mașini. Locuitorii cartierului nu prea aveau mașini, o Dacie costa mult. Dar chiar și având toată suma, nu era simplu să cumperi mașina. Făceai cerere, erai pus pe o lista lungă de așteptare și, când deja îți pierdeai orice speranță, venea și rândul tău. Apoi mai era și problema folosirii mașinii, căci nu aveai voie să te plimbi cu ea când îți doreai. Erau zile fixe în care circulau doar mașinile a căror plăcută de înmatriculare avea numere cu soț, și zile în care le era permis să circule doar acelora fără soț. Părinții Mariei hotărâseră de la bun început că ei n-aveau nevoie de mașină – oricum, plăteau încă rate la apartament – , așa că niciunul nu avea permis auto și nici de gând să-și facă unul. Și cum în situația lor erau mulți, parcarea era relativ goală și devenise teren de joacă pentru copii. Acolo se adunau când se întreceau cu bicicletele, acolo se jucau nestingheriți tenis sau Badminton, acolo aveau loc să-și ia avânt la „Țară, țară vrem ostași“, să sufle cu cornete fără a nimeri vreun trecător, să tragă cu prașia la indicatoarele de parcare sau să deseneze cu cretă. Și tot acolo își mai dădeau și întâlnire cei mari.

Maria îmbrăcă o fustă scurtă cu volane suprapuse și o bluză pe care i-o croise mama și care, găsea ea, îi venea deosebit de bine. Își împletise părul în spic, o coafură care-i lua mult timp și la care îi cam amorțeau mâinile, dar care-i plăcea peste măsură. De când o văzuse și pe Sandra într-un videoclip purtându-și părul în felul ăsta, Maria încerca să se pieptene cât mai des așa, sperând ca lumea să observe asemănarea dintre ea și faimoasa cântăreață.

Se strecură din casă pe înserat, imediat după ce soarele dispăruse după blocuri. Aerul i se părea la fel de înecăcios cum fusese toată ziua. Avea senzația că un cuptor uriaș fusese pornit întreaga zi și cineva uitase să-l oprească. O adiere slabă de seară se străduia zadarnic să răcorească aerul, dar nu făcea decât să agite căldura.

Maria se opri întâi în grădină, pe băncuță, unde primii copii își făcuseră deja apariția și așteptau să se întâmple ceva. Se amestecă printre ei, întrebându-se în sinea ei dacă îi stătea bine părul și dacă bluza aceea nu făcea oare să pară că are sânii și mai mici decât îi avea oricum. Apoi își roti ochii pe la ferestre, să verifice cine ar putea s-o vadă. Dar nu stătea nimeni s-o urmărească pe ea. Se ridică de pe bancuță și mai pierdu puțin vremea pe la bătătorul de covoare, de vorbă cu câteva fete de la un bloc învecinat. În cele din urmă, când nimeni nu mai părea să-i simtă lipsa, dispăru după centrala termică de care aparțineau toate blocurile din împrejurimi.

Pe teren, cu fundul pe bordură și rezemat de un indicator de parcare, aștepta Manu. De cum îl zări, Maria simți un gol în stomac, în timp ce o ceață densă părea să-i învăluie treptat creierul, ca un nor de vată. Ochii lui Manu păreau mai verzi ca niciodată și străluceau ca două smaralde pe tenul creol. Bretonul șaten îi acoperea jumătate din frunte și parțial un ochi, iar arcul buzei superioare i se desena într-un zâmbet pe cât de hoțoman, pe atât de senzual, găsea Maria. Era topită.

Urmărită de privirea lui Manu, fata traversă în fugă jumătate de teren și se opri în fața lui fără să spună nimic. El zâmbi pe sub breton și se ridică de jos cu o săritură agilă. Se scutură neglijent de pietrișul care i se lipise de pantalon și Maria se trezi prinsă de mână. O mână de băiat, mare și aspră, cu unghii tocite, care o trăgea după sine spre ieșirea de pe teren. Cu un gest firesc, de parcă asta ar fi făcut în fiecare zi: ar fi așteptat mâna ei, apoi ar fi prins-o și ar fi dus-o la plimbare. Căldura care iradia de la contactul mâinilor lor părea să urce pe brațul ei în sus, până la creier, și să-l amorțească definitiv. Dacă mergea de mână cu un băiat însemna că avea un prieten?

Gândul acesta seducător i se răspândise în toată ființa, paralizând orice urmă de voință. Știa că l-ar fi urmat oriunde fără ezitare, chiar și la capătul pământului. Nu fu însă nevoie să meargă chiar până acolo, căci Manu se opri imediat după ce ieșiră din rază vizuală a blocurilor și ajunseră lângă câmp. De-acolo erau în siguranță, erau la adăpost de privirile indiscrete ale vecinilor.

Se opri și o măsură pe Maria de sus până jos.

– Ești frumoasă, spuse el și fata nu fu în stare să zică nimic, înghiți doar în sec și zâmbi, simțind că sunt predestinați.

O luară apoi încet, ținându-se de mână, de-a lungul străzii care despărțea blocurile de câmp, o străduță destul de pustie. Manu îi povestea ceva, dar ea nu putea să-l urmărească prea bine, căci toate simțurile ei se concentrau asupra mâinilor împreunate. Energia degajată din mâinile lor, atingerea lui aspră și totodată blândă, fermitatea cu care o ținea, pielea lui pe pielea ei, toate

astea o acaparaseră în asemenea măsură, încât parcă altceva nu mai exista pe lume. Avea prieten?

Maria nu era în stare să spună nimic, mergea mută, condusă de Manu și ascultându-l fascinată. Din când în când mai dădea din cap și zâmbea. Nu scosese aproape niciun cuvânt de când se întâlniseră. Încercase la un moment dat să spună ceva, dar brusc nu-și mai recunoscuse glasul, parcă-i era străin, așa că preferă să tacă. În plus, îi era teamă să nu spună vreo prostie, să nu se bâlbâie din greșeală, făcându-se de râs, sau să-i sară vreun strop de salivă din gură. Și chiar dacă nu i s-ar fi întâmplat vreuna dintre aceste grozăvii, ce i-ar fi putut spune ea lui Manu, care părea să le știe pe toate mult mai bine decât ea? Așa că-l ascultă surâzătoare mai departe, cum îi povestea vesel despre cearta cu niște profi în clasa a noua, despre cum se salvase în ultimul moment de la a repeta clasa a zecea, despre băieții de la bloc și despre tot felul de alte lucruri interesante, de care ea habar nu avea.

– Tu nu prea vorbești mult, îi spuse el la un moment dat.

Maria zâmbi și roși. Nu voia să pară vreo toantă bătută în cap, dar chiar nu știa ce să spună, și acum, că el observase acest lucru, cu atât mai puțin îi venea să vorbească.

– E foarte cald, scoase ea cu greu în cele din urmă, și în secunda următoare îi venea să-și tragă două palme, căci nu sunase nici interesant, nici deștept și între timp chiar se simțea adierea vântului.

– Hai să ne așezăm! spuse Manu și o trase pe o băncuță din lemn, cu vopseaua scorojită, din fața unei scări de bloc. Probabil un alt loc de jucat table și spart semințe duminică dimineață.

Acum însă băncuța era pustie, ca de altfel întreaga stradă. Un foșnet timid trecu printre frunzele copacilor ce mărgineau câmpul. Se stârnise un vânticel, dar aerul părea în continuare încărcat.

Se așezară și Manu se întinse pe jumătate de bancă, cu picioarele larg desfăcute și brațele sprijinite pe speteaza ei. Maria se așezase pe un colț, vag dezamăgită că nu se mai țineau de mână. Îi plăcuse la nebunie să-l urmeze pe Manu, iar acum, neținută de mână, parcă își pierduse direcția. Atunci Manu își întinse brațul în spatele ei.

– Hai mai aproape, că nu mușc! glumi el.

Ea se trase spre el, dar nu îndrăzni să îl atingă sau să-și sprijine capul pe umărul său, cum ar fi vrut. El o cuprinse cu brațul, o lipi de sine și, aplecându-se spre ea, îi prinse privirea. Maria închise ochii și-i simți buzele calde lipite de ale ei. Deschise ușor gura și i se abandonă. Stropi calzi de ploaie începură să cadă timizi asupra lor. Avea prieten.

Ocupaseră toată bancheta din partea dreaptă a compartimentului, patru locuri, de la ușă până la geam. Deși fratele Mariei era prea mic pentru a avea nevoie de bilet de tren, părinții îi cumpăraseră și lui, ca să aibă cu toții mai mult loc de dormit. Drumul spre mare era lung, dura aproape nouă ore și, ca să treacă timpul mai repede, preferau să călătorească noaptea.

De altfel, nici nu erau prea multe trenuri care să-i ducă spre mare, unul de zi și unul de noapte. Plecau imediat după miezul nopții și ajungeau la destinație a doua zi, înainte de prânz. Se chinuiau puțin cu somnul în tren, înghesuiți pe bancheta îngustă, cu mușamaua ei uzată și murdară, dar bucuria de a merge la mare compensa orice neajuns. De fapt, Maria se odihnea de fiecare dată destul de bine, ea era privilegiată.

Deasupra banchetei, aproape de tavanul vagonului, se afla suportul metalic pentru bagaje grele, îngust și ușor înclinat spre interior, ca să nu cadă valizele la vreo frână mai bruscă a mecanicului de tren. Părinții Mariei însă nu-și urcau niciodată bagajele pe suport, ci le depozitau sub bancă, pentru că pe acest suport metalic întindea Doina o saltea din burete și făcea astfel un loc de dormit. Maria, mică și subțire, se cățăra la plecare în acest cotlon de la etaj și dormea până dimineața cel mai confortabil somn dintre toți. Pe Dragoș nu-l puteau cățăra acolo, era prea mic și, în somn, ar fi riscat să se rostogolească din „pat“ și să cadă. Așa că părinții îl întindeau pe banchetă, între ei. Astfel reușeau să ajungă măcar copiii odihniți la mare. Sigur că ceilalți călători priveau unii mirați, alții invidioși modul familiei de a se pregăti pentru dormitul în tren. Însă, în cele din urmă, fiecare era nevoit să recunoască, măcar în sinea sa, că era o metodă foarte bună de a petrece noaptea. Maria era de-a dreptul mândră de găselnița mamei sale.

– Noapte bună, șopti Maria de sus, de la etaj, făcându-i lui Dragoș cu mâna.

– Noapte bună, Maria, șopti băiatul. Noapte bună, pisici. Noapte bună, broscuță…

Cele trei pisici rămăseseră afară, după cum se stabilise deja. Maria le amenajase un culcuș sub fereastră, într-un loc ferit de ploaie, sub balconul de la etajul unu. Copiii de pe la blocuri se mai împuținaseră, majoritatea fuseseră trimiși în vacanțe la bunici, la țară. Dar tot mai rămăseseră câțiva care-i juraseră Mariei că vor avea grijă să hrănească pisoii. Pe țestoasă o

duseseră la bunici. Nu făcea nici gălăgie, nici mizerie. Nu părea genul de animal care să lase păr pe canapea, nici să roadă mobilă și pantofi, așa că bunica se învoi, în mod surprinzător, destul de repede s-o țină până când avea să se întoarcă familia. Ba chiar o mângâiase și o strânsese la piept. Poate că bunica se mai schimbase, poate o apucase dragostea de animale la bătrânețe.

Oricum, fuseseră cât pe ce să nu mai plece la mare nici anul ăsta. Deși obișnuiți să-și petreacă vară de vară măcar două săptămâni pe litoral, dacă nu chiar trei sau patru, anul trecut săriseră peste povestea cu marea. Se zvonise prin primăvară ceva despre o explozie mare undeva la ruși, nu departe de granița cu România. Apoi posturile de radio pe care le asculta bunicul începuseră să vuiască despre reactoare și explozii, despre Cernobîl și radiații, despre pericole pentru populație. Părinții Mariei hotărâseră atunci că e mai înțelept să nu meargă la mare, unde radiațiile ar fi fost mari. În depresiunea în care se afla orașul lor, la adăpostul munților, se simțeau mai în siguranță. Astfel săriseră o vară peste mersul la mare, iar copiii erau acum nerăbdători peste măsură să se bălăcească din nou în valuri.

În timp ce-și pregăteau bagajele însă, cu câteva zile înainte de plecare, tatăl Mariei îi anunțase pe toți că nu are cum să se despartă pentru atâta vreme de calculator, ar fi fost pierdere de timp prețios, în care el ar fi făcut progrese la diversele programe la care tot lucra. Pentru el, „progres“, un cuvânt căruia Maria nu-i pătrunsese încă sensul în întregime, era scris cu literă mare, și tot ce ducea la progres merita sacrificii, chiar și propriul concediu. La fel auzea Maria și la televizor, *progresul* părea ceva foarte important, deși tot ce venea de la televizor era privit cu suspiciune și de regulă criticat. Cele două progrese, cel al tatălui și cel de la televizor, nu păreau a se suprapune. În tot cazul, mama se înfuriase cumplit la primirea veștii cu timpul prețios pierdut în concediu. Se certaseră din nou, dar nu atât de tare, și ajunseseră la un compromis. Tata acceptase în cele din urmă să meargă în concediu, iar mama, încă furioasă, scosese mașina de cusut de după canapea și începu să coasă niște huse matlasate. Una pentru calculator și alta pentru televizorul mic, sport, n-avea decât să și le care cu el, în concediu. Așa că acum dormeau în compartimentul de tren cu calculatorul și televizorul la picioare.

Noaptea trecu fără incidente, iar dimineață, după ce mâncară niște sendvișuri luate la pachet, copiii începură să se zgâiască pe geam, doar-doar zăreau marea în depărtare. Și, într-adevăr, nu trecu mult timp și la orizont se arătă o fâșie îngustă, de un albastru-închis, care le umplu inimile de bucurie.

Soarele se ridicase binișor pe cer când coborâră în gară, la ultima stație. Aerul avea gust sărat și mirosea a șine încinse. De-aici mai departe aveau de luat un autobuz care trecea o dată pe oră și care avea să-i ducă în satul de pescari în care-și petreceau

verile. Dar din cauză că trenul ajunsese cu întârziere la destinație, rataseră autobuzul și acum aveau de așteptat până venea următorul. La auzul acestei vești se dezumflară cu toții, căci erau nerăbdători să-și cufunde picioarele în nisipul cald și în apa mării.

– Oare să încercăm podul nou? îi aruncă Willi o întrebare Doinei.

– Pe jos?!

Fiecare avea câte un rucsac în spate, pe măsura lui, inclusiv Dragoș. Tatăl mai căra, suplimentar, o gentuță de poștaș în care ținea calculatorul, plus televizorul sport într-o mână. Dragoș ducea un băț de bambus pe post de undiță, iar Maria salteaua de burete, pe care dormise în tren, rulată sul.

– Am înțeles că podul are patru kilometri, spuse tatăl. Dacă noi mergem chiar și cu doi kilometri pe oră, îl traversăm înainte să ajungă următorul autobuz în sat. Și gândește-te că mergem mai repede de-atât!

Până de curând, singura modalitate de a ajunge în sat fusese un autobuz care ocolea un golf pe care-l forma marea și trecea astfel prin mai multe sate până ajungea în al lor. Însă de curând se construise un pod nou, care ducea peste apă și lega orașul direct de satul de pescari. Nu se dăduse încă în folosință, mașinile luau în continuare drumul vechi, căci nu apucase Tovarășul să-l inaugureze. Dar pietonii erau liberi să treacă.

Cumva, propunerea soțului ei părea să aibă sens. Decât să stea o oră în stație, să-i bată soarele în cap și copiii să se plictisească, mai bine mergeau și probabil ajungeau la destinație înaintea autobuzului. Rucsacurile erau ușoare, aveau doar haine în ele, iar aparatele le căra oricum capul familiei. Așa că porniră încet, la pas, spre pod, pentru a-l traversa pe jos.

Ceea ce nu luaseră ei în calcul, însă, era faptul că până la pod era destul de mult de mers și că trebuiau să străbată aproape tot orașul. Astfel că, atunci când ajunseră în capul podului, erau deja obosiți. Dar nu mai puteau da înapoi. În plus, îi mâna și curiozitatea de a vedea faimoasa construcție, așa că, dacă tot se aflau acolo, n-avea rost să nu-și continue drumul. Se opriră să-și tragă sufletul, să ia fiecare câte o gură de apă și, cu forțe proaspete, porniră la traversarea podului.

Pe podul lung și pustiu nu era pic de umbră. Soarele se afla sus pe cer și bătea nemilos asupra lor, încingând betonul. În fruntea convoiului se contura silueta tatălui, înaltă și subțire, cărând un rucsac uriaș, o geantă de umăr și un televizor. După el se împleticea Maria, cocoșată de greutatea rucsacului, cu salteaua într-o mână și undița în cealaltă. Mama, cu rucsacul în spate și Dragoș în brațe, transpira lent în urma lor. Podul era nou-nouț, strălucea în soarele orbitor al amiezii, iar pe drum nu se auzea nicio mașină.

Mariei îi era sete, dar băuseră deja toată apa. O dureau picioarele și spatele, simțea că-i pulsează tâmplele de cald, iar ochii o usturau de la lumina puternică. Pășea încet, privind printre gene și încercând să țină pasul cu tatăl ei. Când închidea ochii, vedea steluțe colorate. Dar știa că nu se pot opri acolo, în plin deșert, cu marea la doi pași. Trebuiau să-și continue drumul până la apă.

De la un punct încolo, Mariei începură să-i țiuie urechile, prevestind o stare vecină cu leșinul. Așa că nici măcar nu apucă să se bucure când îi ajunse din urmă o mașină, căci de țiuiturile urechilor nu auzise motorul camionului care tocmai oprise lângă ei. Simți doar cum cineva îi ia rucsacul din spinare și cum este urcată, împreună cu Dragoș și mama, în cabina șoferului. La umbră, cu geamurile deschise, după ce șoferul le dădu să bea niște apă, își mai reveni.

– Ați pornit așa, pe jos, cu copiii după voi… se tot minuna bărbatul, dând din cap a neînțelegere.

– Ziceau că-i scurt.

– Păi, e! Dar de la pod mai e și de-acolo de mers până-n capu' satului. Și pe la soare e și mai lung drumul, he, he, râse șoferul.

Salvatorul lor îi lăsă lângă șantierul naval, nu departe de intrarea în sat. De-acolo mai aveau puțin, pe la umbra copacilor, iar bucuria sosirii, nerăbdarea copiilor și briza sărată a mării făceau ca drumul să fie deja aproape o plăcere.

Gazda la care locuiau se afla chiar pe strada principală. Casa avea în față o curte plină de flori, care te îmbătau cu parfumul lor amețitor și făceau ca din stradă să nu poți vedea prea mult în curte: nalbe de tot soiul, ale căror petale colorate și le lipeau fetele pe unghii, crini înalți cu parfum amețitor, flori mândre de floarea-soarelui, păienjeniș de flori de dovleac sau zorele agățate precum draperiile până la acoperiș. După ce traversai marea de flori, te trezeai în curtea unei case țărănești obișnuite, cu veceu în fundul curții și intrările în camere acoperite cu fâșii de plastic lungi și colorate, menite să descurajeze muștele. Camerele erau modeste, aveau câte două paturi, o măsuță și un cuier, dar erau curate și răcoroase. Și aveau un miros specific, găsea Maria, pe care nu-l întâlnea decât aici.

În vecinătatea camerelor pentru turiști se află un foișor, un chioșc din lemn împletit, în care se adunau seara cu toții la un pahar de vin, să-și povestească aventurile de peste zi și să-și compare bronzul. Nu departe de foișor se afla bucătăria de vară, în care gazda pregătea zilnic prânzul: ciorbe răcoroase de legume, pește proaspăt sau diverse salate de vară. Maria, ca de obicei, nu se dădea în vânt după ciorbele de legume și nici după peștele de ale cărui oase se temea să nu-i rămână înfipte în gât, însă salată de vinete proaspăt culese din grădină și roșiile pe care le putea rupe direct de pe vrej, încălzite de soare, păreau să aibă un gust infinit mai bun decât acasă.

Singurul lucru care nu era pe placul ei și, de altfel, pe placul nimănui, era toaleta. În spatele curții, după ce străbăteai o alee îngustă, nu prea departe de grajdul cu porci și curtea de păsări, era o construcție mică și albastră, din lemn, cu două uși care se închideau cu niște cuie îndoite. În partea de sus ușile aveau decupate câte o gaură, largă cât o minge mică, prin care pătrundea noaptea lumina de la becul din apropiere, agățat de un gard, și prin care puteai, dacă țineai morțiș, să vezi dacă veceul era ocupat sau nu. Sigur că nu trăgea nimeni cu ochiul prin gaură, însă Maria tot nu se simțea confortabil de câte ori folosea toaleta, știind că cineva ar putea, la o adică, să o vadă. În plus, veceurile erau de tip turcesc, adică o gaură în podea și două platforme pe care să-ți așezi tălpile. Așa că, de câte ori vizita acest așezământ învăluit într-o duhoare care-i trăda de la distanță scopul, Mariei îi amorțeau picioarele. Și mai era și problema insectelor. Pe lângă păienjenii care păreau să locuiască acolo permanent, veneau prin decupajul din ușă, atrase ca un magnet, muște uriașe cu pete de-

un verde metalizat, insecte bâzâitoare și tot felul de gângănii suspecte, neidentificate de Maria, plus viespi. De cele din urmă se temea cel mai tare, căci dacă de obicei fugea de rupea pământul când le întâlnea, în momente ca alea nu putea decât să se roage că o vor lăsa în pace.

Exceptând acest mic neajuns, la mare era raiul pe pământ, un rai la care aveau acces o dată pe an. Cum bunici la țară nu aveau, își făcuseră din satul de pescari un soi de „țară", casa gazdei devenea și casa lor, mâncau din grădinile locului, prindeau pești ca pescarii, umblau desculți pe ulițe precum sătenii și uneori mai ajutau, de plăcere, la muncile gospodăriei. Ajunseseră cu timpul să cunoască toate personajele importante ale satului, precum și legile nescrise ale locului.

Ziua și-o petreceau pe plajă, la care ajungeau traversând grădina din spatele casei. În fundul curții, între nesuferitul veceu și casa porcilor, se afla portița spre grădină. După ce treceau de ea, o potecă îngustă ducea printre straturile de ardei și roșii, vinete și bostani, până în capătul celălalt al grădinii, unde o altă portiță deschidea accesul către mare. Dar ca să ajungă pe plajă trebuiau să coboare o râpă abruptă și de multe ori scările săpate de câte un binevoitor în solul fărâmicios se surpau la prima ploaie. Maria trebuia să aibă mereu grijă când plecau singuri la plajă, ca Dragoș să nu se ducă la vale. După ce coborau râpa, chiar pe plajă, dădeau peste o cazemată rămasă din timpul războiului, jumătate îngropată în nisip. Le plăcea să stea pe lângă cazemată, chiar dacă fâșia de plajă era neamenajată, la mal erau bolovani și uneori își zdreleau degetele de la picioare și călcâiele când intrau în apă. Una peste alta, viață la mare era frumoasă și fără griji pentru toată lumea.

Într-o după-amiază, venind de la plajă, Maria observă că la gazdă mai sosiseră niște turiști, curtea se umpluse de oameni și camerele se ocupaseră în totalitate. Trecu nepăsătoare pe lângă două familii cu copii, unii mai mici, alții cam de vârsta ei. În curte era o învălmășeală de valize și genți, printre care fata se strecură, grăbită să scape de prosopul umed în care se înfășurase.

Mai târziu, când seara stătea să se coboare peste sat și mama ei tăia legume pentru salată în foișor, tatăl o luă deoparte și o trimise până la alimentara satului, îi dădu bani și instrucțiuni precise referitoare la vinul alb pe care trebuia să-l cumpere. Părinții Mariei se împrieteniseră deja cu noii sosiți în curte și se prefigura o seară veselă și lungă în foișor. Foarte bine, Mariei îi plăceau sindrofiile.

Luă banii și plasa și părăsi curtea repetând în minte numele vinului că să nu-l uite. Magazinul alimentar, așezat strategic în mijlocul satului, nu era mai bine aprovizionat decât cele pe care le știa din orașul ei. Rafturile erau aproape goale, decorate din loc în loc de piramide formate din borcane cu gem de gutui, conserve

de fasole cu costiță sau castraveți în oțet. Atâta doar că păreau să aibă mai multe soiuri de vin aici.

Se așeză în urma celor trei-patru persoane care stăteau la coadă în fața tejghelei, distrată și cu mintea aiurea. Zărise printre oaspeții nou veniți și un băiat de vârsta ei. Când trecuse pe lângă el, udă și înfășurată în prosop, îi simțise privirea, dar nu îndrăznise să ridice ochii. Cu pletele lipite de cap și plină de nisip, se grăbise să intre în cameră, de unde ieșise mai târziu pieptănată și dichisită. Doar că ceilalți se retrăseseră între timp în camere sau, cine știe, coborâseră până pe plajă.

– Ce-ți dau? o întrerupse din visare glasul vânzătoarei când îi veni rândul.

Luată prin surprindere, Maria încercă să-și amintească numele vinului, căutând în același timp din ochi etichetele sticlelor, în speranța că va zări pe vreuna din ele numele uitat.

– Două sticle de Muscato... Muscato... bâigui ea.

– Muscato Tonel! auzi în spatele ei o voce.

Se întoarse și văzu un băiat ochelarist, cam de vârsta ei, în chiloți de baie albaștri și șlapi galbeni. În timp ce vânzătoarea îi aducea sticlele, Maria continuă să se holbeze la băiatul care o ajutase.

– Suntem vecini de curte, spuse el explicativ. Am auzit mai devreme când îți spunea tatăl tău ce să iei. Mă cheamă Vlad.

Maria luă sticlele și restul din mâna vânzătoarei, apoi spuse:

– Eu sunt Maria.

– Știu, l-am auzit când te-a strigat. Mă aștepți și pe mine să iau biscuiți?

Maria îl așteptă până cumpără două pachete de biscuiți cu miere. Părea un băiat prietenos și, oricum, s-ar fi jenat să nu-l aștepte, mai ales după ce o ajutase cu numele vinului. La urma urmei, mergeau în aceeași direcție și, cine știe, poate că nu era nesuferit.

– Sunt pentru sor-mea mai mică, spuse el, arătând spre biscuiți. Am o soră mai mare, de șaișpe ani, Alina, și una mai mică, de cinci. O cheamă Ilinca. Și-i plac biscuiții cu miere. Tu de unde ești?

Plăcut surprinsă de felul deschis al băiatului, Maria îi răspunse bucuroasă, povestindu-i la rândul ei cu aceeași naturalețe, de când se afla la mare și ce făcuse în ultimele zile. Realizară că amândoi veneau de mult timp la aceeași gazdă, dar nu se întâlniseră niciodată. Se luară apoi la povești despre cimitirul satului în care se zvonea că trăiește o fantomă și râseră pe seama cățelului din curte, achiziție nouă, o piticanie corcită care arăta caraghios și lătra încă și mai caraghios. Ba constatară cu surpriză și faptul că au aceleași spaime de veceul din fundul curții. Drumul de la magazin spre casă trecu repede și, în curând, se treziră la poartă.

Băiatul ținu poarta ca Maria să treacă cu sticlele, apoi o închise, agățând-o cu inelul metalic, după cum era obiceiul. În curte, cei mari se adunaseră deja în foișor, întâmpinând vinul cu bucurie și glume la adresa celor doi, puțin cam nesărate, după părerea Mariei.

– Ia uite-i, că s-au găsit!

– Azi-mâine ne încuscrim!

Bărbații râseră și turnară vin în pahare, femeile tăiau felii subțiri din slăninuța afumată adusă de părinții Mariei. Părinții lui Vlad veniseră cu pastramă de știucă și ghiudem, un soi de salam de culoare închisă și gust ciudat, de care Maria nu mai gustase, dar care nici nu-i plăcea în mod deosebit. Salamul de Sibiu de la shopul lor îi părea de un milion de ori mai bun.

Seara continuă veselă și caldă, scăldată în parfumul dulce al florilor de regina nopții. Povești noi și vechi, râsete și un casetofon din care se auzea glasul gutural al Mariei Tănase. Cei mici se alergau prin curte și se jucau de-a v-ați ascunselea în întuneric, Maria, Vlad și sora lui, Alina, stăteau pe treptele casei și jucau cărți sub un bec spânzurat de cireșul negru din curte. Zeci de fluturi de noapte se izbeau de bec atrași de lumina puternică, țânțari încăpățânați dădeau târcoale brațelor goale, iar uneori câte-un gândac zburător le cădea copiilor printre cărțile de joc întinse pe jos. Viața la mare era într-adevăr veselă și lipsită de griji pentru toată lumea.

De-a lungul străzii principale, din loc în loc, în fața câte unei curți, se vindeau pepeni. Găseai grămezi de pepeni roșii, dulci și grei, sau pepeni galbeni, parfumați și mici. Tot pe drumul satului se mai găseau de cumpărat garizi, mici crustacee fierte și vândute la lingură în cornete din hârtie, ori castraveți murați sau porumb fiert ori copt. Nu departe de magazinul alimentar se afla și o terasă spațioasă, un birt cu bere la halbă și mici, în care veneau seara uneori formații de folclor orășenesc, să încânte auzul mesenilor cu șlagăre la modă. Turiștii își mai petreceau uneori câte-o după-amiază la umbra grădinii de vară, pârliți de soare și nevoiți să caute relaxarea altundeva decât pe plajă. Mariei îi plăcea localul cu pereți văruiți în alb și gard bleu, mirosul de mici la grătar și veselia adulților în fața halbelor cu bere. Iar melodiile cântate de formații o fascinau, căci nu erau dintre cele pe care le știai de la televizor sau de la radio. Dintre toate șlagărele, cel mai mult îi plăceau „Se mărită Mona mea” și „În nisipul de la mare”, pe care, de altfel, le și învățase pe dinafară.

Însă până să ajungi la grădina de vară, treceai pe lângă căminul cultural, o clădire din beton, mică, scundă și gri, unde nu se întâmpla aproape nimic niciodată, cu excepția proiecției câte unui film, o dată pe săptămână. Desculți sau nu, atunci se adunau toți copiii satului în fața căminului, își cumpărau bilet și se bucurau de singura distracție pe care le-o oferea locul în care se născuseră.

Lanțul amintirilor, un film indian care rulase cu o săptămână în urmă, Maria îl văzuse deja de câteva ori la cinematograful din orașul ei, la fel și *Iubire fără soare*, al cărui afiș atârna acum pe jumătate rupt pe ușa căminului cultural. Însă de curând se anunțase proiecția filmului *Piedone în Egipt*, iar Maria se dădea în vânt după filmele cu Piedone și amicul său blond, cu care împărțea pumni și palme răsunătoare unei întregi armate de răufăcători și alături de care ieșea mereu victorios din fiecare luptă. Cum deja începuseră să se plictisească de atâta plajă și mare zi de zi, copiii mari din curte hotărâseră să meargă la film.

Maria își pieptănă părul, și-l prinse în coadă și legă în jurul ei o fundă mare, galbenă, ale cărei capete le lăsă să atârne liber pe umeri. Îmbrăcă fusta lungă cu volan la tiv, roșu cu alb, cusută de mama ei, și porni mândră spre camera în care locuiau noii prieteni. Se apropie de fereastra lor și încercă să zărească prin plasa de țânțari dacă erau gata. La geam apăru un cap brunet, cu zulufi.

– Nu vin, șopti Alina. M-a durut burta toată ziua.

– De la porumbul de aseară? Ai mâncat prea mult? întrebă Maria neîncrezătoare.

De mici li se spunea întruna să nu mănânce fructe necoapte ori prea mult porumb sau să nu bea apă după măr, căci se pot deranja la stomac. Dar niciun copil nu lua asemenea avertismente în serios, cel puțin Maria nu cunoștea pe niciunul care să se fi deranjat la stomac din cauzele astea.

– Nu, spuse Alina.

– Și nu mai vii? Ai diaree? insistă Maria.

Aștepta o explicație a fenomenului digestiv al Alinei sau măcar niște detalii, dar prietena ei nu-i satisfăcu deloc curiozitatea, ci spuse sec:

– Ei, și tu! Mă doare și pe mine burta, ca fetele.

Maria nu fu foarte sigură că înțelegea la ce se referea prietena ei și nici n-o mai întrebă, căci din antreu își făcu apariția Vlad, gata îmbrăcat pentru film.

– Păcat! mai strigă Maria, îndepărtându-se, și porni cu Vlad spre poartă. Las' că-ți povestim noi când ne întoarcem.

Când să iasă din curte, se auzi strigată. Era Dragoș, care alerga cu pași mărunți în urma lor, dornic să-i însoțească. Avea pe cap o pălărie de paie stâlcită, găsită prin te miri ce colț al curții și era murdar de funingine pe la nas.

– Pe Dragoș nu-l luați? o auzi pe mama ei strigând din foișor.

Grozav se pricepeau să-i mai taie cheful când ieșea și ea cu prieteni de vârsta ei. De parcă nu era suficient că-l suportau de câte ori jucau Kems sau Macao și că Maria îl accepta mereu codiță după ea. Acum voia să vadă și filme cu Piedone. Murdar și cu pălăria aia ridicolă pe cap.

– De ce nu rămâi tu să te joci cu Ilinca? mârâi Maria printre dinți către fratele ei.

– Pentru că e fată și eu nu mă joc cu fetele, veni răspunsul prompt. Vreau cu voi.

Maria își dădu ochii peste cap și-i făcu semn lui Vlad cu maturitate vădită: copii! Vlad râse și, pentru că nu avură încotro, îl luară cu ei.

Cinematograful era o sală mică cu ecran improvizat, fixat pe unul dintre pereți, iar în loc de scaunele cu care era obișnuită la cinematografele din orașul ei, erau aliniate câteva bănci, cum aveau și în sala de sport de la școală. O bancă în față, iar în spatele ei două bănci suprapuse, astfel încât cei din spate să stea puțin mai sus și să vadă pe deasupra capetelor celor de pe banca întâi. Pe banca din față se așezaseră deja vreo trei copii din sat și țineau locul altora, care încă nu sosiseră. Maria, Vlad și Dragoș ocupară trei locuri pe rândul doi și așteptară cuminți filmul.

Nici nu începuse prea bine Bud Spencer, actorul care-l interpreta pe celebrul comisar Piedone, să se încălzească, izbind

între ele câteva capete de traficanți, că Dragoș se mută mai aproape de ecran, pe rândul din față. Vlad alunecă mai aproape de Maria, căci în fața lui stătea un băiat înalt, care se tot foia pe bancă. Și sprijinindu-se cu mâna pe lemnul aspru al băncii, Vlad atinse ca din greșeală mâna Mariei. Fata se prefăcu că nu observă și nu se retrase. Dar nici nu se mai putu concentra prea bine la film.

Încet, treptat, la adăpostul întunericului din sala, centimetru după centimetru, Vlad își așeză mâna peste a ei. Maria îi simțea degetele moi și calde acoperindu-le pe ale ei, învelindu-le cu blândețe. Dacă la început atingerea ar fi putut fi interpretată că fiind întâmplătoare, acum nu mai încăpea nicio îndoială că, într-un fel, Vlad o luase de mână. Să se fi retras acum era cam târziu, chibzui Maria, ridicol să creadă cineva că până acum nu observase că este ținută de mână. Să îi răspundă la atingere era exclus, ea doar avea deja un prieten, pe Manu. Cum ar fi putut oare să se țină de mâna întâi cu unul, apoi cu altul? Desigur, era și categoria aceea de fete despre care avea cunoștință, care umblau cu mai mulți băieți în același timp, dar ea era departe de a fi așa. În plus, Vlad îi era amic. Îl plăcea, sigur că da, dar nu se gândea la el ca la un iubit. Era scund, purta ochelari și când îl vedea nu simțea deloc c-ar apuca-o amețeala, ca în cazul lui Manu. Așa că Maria se prefăcu foarte prinsă de film și nu spuse nici da, nici ba. Chiar dacă mâna îi transpirase ușor, se bucură de gestul de simpatie din partea lui Vlad, însă fără a-i răspunde.

De pe rândul din față simți capul fratelui ei sprijinindu-i-se cald de genunchi. Întinse mâna cealaltă spre fruntea lui Dragoș și-l găsi fierbinte și cu broboane de sudoare. Îl mai palpă puțin pe la urechi și bărbie să se asigure că într-adevăr frigea, apoi se aplecă spre Vlad și-i șopti.

– Cred că frate-meu are febră. Trebuie să plec.

Era pentru prima oară când îl privea de când își așezase mâna peste a ei și, cum stăteau așa, cu mâinile împreunate și uitându-se unul la altul, păreau ca niște îndrăgostiți. Maria făcu un gest discret de a-și retrage mâna și Vlad i-o eliberă. Apoi fata îl luă pe Dragoș în brațe și ieși din sală. Constată cu plăcută surprindere că Vlad renunțase și el la cea mai bună parte a acțiunii filmului și îi urmase. Într-un fel, Maria sperase la asta, dar nu îndrăznise să i-o ceară.

Cu un Dragoș fierbinte și moale în brațe, Maria porni, urmată îndeaproape de Vlad, de-a lungul străzii, ocolind grămezile de pepeni, spre casa în care locuiau. Pe drum, greutatea fratelui său bolnav începu s-o obosească, iar Vlad se oferi să-l preia el. Făcură cu schimbul până acasă, cărând copilul bolnav și, de fiecare dată când și-l predară, brațele lor goale se atingeau. Iar atingerile astea pe care Maria nici nu le observase înainte, acum le simțea mai vii decât ar fi fost dispusă să recunoască.

În ciuda faptului că fratele ei avea febră și părinții roiau în jurul său îngrijorați, că muzica se dădu mai încet și că oamenii vorbiră în șoaptă tot restul serii ca să se odihnească băiețelul bolnav, Maria adormi învăluită într-un soi de sentiment de fericire.

Trecuse o săptămână de la febra lui Dragoș, care se dovedi a fi un ușor guturai de vară, și le mai rămăseseră doar câteva zile până la plecarea spre casă. Era o zi deosebit de fierbinte, aerul devenise înăbușitor încă de dimineață și se anunța o zi de caniculă până spre seară. Curtea încremenise pustie sub apăsarea căldurii, toți oamenii de la gazdă fugiseră să se răcorească în apă marii și pe plajă, unde briza mai adia când și când.

Maria nu se simțise prea grozav încă de când se trezise dimineață și oricum, erau de aproape o lună la mare și plaja n-o mai atrăgea deloc. Preferă să rămână în răcoarea camerei. Dragoș se dusese la scăldat cu ceilalți copii, iar tatăl lor se instalase cu calculatorul în foișor, să lucreze la progresul omenirii. Mama era plecată prin sat.

Maria se răsuci în patul plasat chiar sub fereastră și-și schimbă poziția. Amorțise citind dintr-o carte pe care o găsise pe un raft în cameră. Se întinse pe spate, închise cartea și ochii, toată dimineață îi fusese somn. Nici nu se trezise bine și ar fi fost în stare să adoarmă la loc. Era una din zilele alea când n-avea chef să se ridice din pat și-i venea să lenevească toată ziua, cu gândurile aiurea. Zăbovise o vreme cu gândul la Manu și la faptul că, deși distanța era de data asta mai mare decât atunci când locuiseră la bunici, în mod surprinzător, dorul de Manu era mai mic. Se mai gândise și la Vlad și la gestul său de la film, care de-atunci nu se mai repetase, dar care schimbase ceva semnificativ între ei. Maria devenise mai atentă la felul în care își vorbeau, la gesturi și priviri. Se apropiase de sora mai mare a lui Vlad și încerca s-o tragă discret de limbă. Alina îi povestea multe lucruri, la care Maria medita seara, înainte de culcare, rostogolindu-le în minte pe toate părțile.

Se ridică din pat și-și căută șlapii prin cameră. Avea nevoie să se ducă în fundul curții, la locul cu multe insecte. Deși, la cât de cald era afară, probabil că se ascunseseră și gângăniile. Cu pași târșâiți se îndreptă spre căsuța albastră, doar pentru a țâșni câteva secunde mai târziu înapoi spre cameră.

Începu să caute febril prin noptiere, prin gențile uitate în colțurile camerei, prin rucsacurile înghesuite sub pat, prin toate pungile, pline sau goale, aruncate de-a valma în fundul dulapului, prin lucrurile mamei. În cele din urmă găsi ceea ce căuta și, ascunzându-l în pumnul strâns, alergă din nou spre veceu. Reveni de-acolo mai liniștită, însă privind cu suspiciune în jur.

Știa ce li se întâmplă fetelor la o anumită vârstă. Multe dintre colegele ei aveau deja zile în care, pe un ton complice, își mărturiseau în șoaptă că sunt „pe stop”. Teoria o cunoștea și știa cum trebuia să procedeze. Un pic de vată rezolva problema, îi vorbise mama ei mai de mult despre asta. Și odihnă. Fără efort fizic.

Maria se lungise pe spate și stătea nemișcată, privind fix în tavan. Era emoționată la gândul că tocmai făcuse acel pas important spre maturitate, poate cel mai importat din viața ei, se transformase în femeie, lucrurile urmau să ia de-acum un alt curs, unul matur, serios și feminin. Era pătrunsă de solemnitatea momentului. E drept că altfel își imaginase ea această trecere, nu știa exact cum, dar orișicât, mai ceremonios. Nu atât de banal și în liniște, când nu era nici măcar mama de față ca să-i spună. Cu tatăl ei nu prea avea ce să discute, el era bărbat, nu avea cum să priceapă asemenea lucruri, poate nici nu știa de ele.

Maria stătea în continuare pe spate, întrebându-se dacă i-o fi trecut deja sau mai dura. În cele din urmă, se ridică din nou și o zbughi spre fundul curții. Reveni destul de îngrijorată, menstruația nu i se oprise. Își luă o nouă încărcătură de vată și porni înapoi. Nu știa exact cât era normal să dureze o menstruație, dar nu aveai cum să sângerezi atâta timp, orice rană se închide la un moment dat. La deget, de exemplu, când te tăiai, țineai puțin apăsată o bucată de pansament sau vată sau hârtie și sângele se oprea. Sângerările prelungite se numeau hemoragie, auzise asta prin șușotelile și frânturile de conversație ale femeilor, iar din hemoragie puteai să și mori.

La un moment dat, după ce Maria reluase traseul cameră-curte de mai multe ori, devenind din ce în ce mai îngrijorată de starea propriei sănătăți, tatăl intră la bănuieli și o întrebă dacă se simte bine sau dacă s-a stricat cumva la stomac. Maria dispăru în cameră fără să-i dea vreun răspuns, cum i-ar fi putut explica? Măcar Alina dacă s-ar fi aflat prin apropiere, cu ea ar fi putut vorbi despre asta, dar și ea, ca toată lumea, era la plajă.

– Ți-e rău? apăru capul tatălui în cadrul ușii.

Maria închise ochii ca un om suferind și spuse stins:

– Cred că am hemoragie.

Tatăl păși îngrijorat în cameră și privi în jur, de parcă soluția ar fi zăcut undeva prin vreun colț de cameră, pe carpeta de pe perete cu Răpirea din Serai sau în faldurile păturii de pe patul în dezordine. În cele din urmă, întrebă neajutorat:

– Maică-ta unde-i?

Maria se holbă la el:

– Păi, n-a zis că pleacă în sat să ia nu-știu-ce?

Tatăl ieși din cameră și Maria îi auzi pașii grăbiți prin curte, umblând de colo-colo, căutând parcă pe cineva. Îl auzi strigând-o pe gazdă, o femeie trecută de cincizeci de ani, ai căror copii erau

deja mari și se mutaseră de mult la casele lor. Poate că femeia știa ce era de făcut în asemenea situații.

– Da' ce-are? se auzi glasul femeii, venind din grădina din spate.

– Hemoragie! îl auzi pe tatăl ei, răspunzându-i din curte.

Maria sări că arsă din pat, năpustindu-se afară, căci, cu toate riscurile care implicau sănătatea ei și cu toate temerile că ar putea muri, nu voia să afle toată strada că are ea hemoragie. Era pur și simplu ceva despre care nu se vorbea așa, în gura mare. Însă când ieși în curte, dădu nas în nas cu toată familia lui Vlad, care tocmai se întorcea de la plajă, venind agale pe cărăruia din grădină, în același timp cu gazda.

– Hemoragie? întrebă aceasta cu glasul ei gros, apropiindu-se de tatăl Mariei. Păi, de la ce?

– Cine are hemoragie, ce s-a întâmplat? intră în vorbă și mama lui Vlad, medic de profesie, lăsând pe jos colace, găletușe și prosoape ude, gata să sară în ajutor.

Maria simți că-i vine să intre în pământ de rușine. Ultimul lucru pe care și l-ar fi dorit era să afle toată curtea că ea avea hemoragie. Și mai ales nu de față cu Vlad, care se oprise în mijlocul curții, cu o saltea gonflabilă la subraț și părul ud, privind scena pe jumătate curios, pe jumătate distrat.

Toți ochii se îndreptară spre Maria, care împietrise în cadrul ușii.

– Cred că e o treabă femeiască, spuse tatăl ei timid, încercând să se scuze că problema îl depășește.

Dacă aleea betonată, străjuită de florile înalte și bogate, s-ar fi putut căsca dintr-o dată ca s-o înghită și s-o ferească de perechile de ochi curioși, care se străduiau, zăpăciți de căldură, să priceapă ce se întâmplase, Maria i-ar fi rămas recunoscătoare toată viața. Dar aleea nu schița niciun gest. Doar dintre florile înalte apăru chipul vesel al mamei, care aducea o plasă de legume și un pepene roșu.

– Ce s-a întâmplat? De ce v-ați strâns toți în curte? întreba ea curioasă.

– Ei, i-a venit fetii ciclu', slobozi gazda un hohot de râs gros și arătă spre Maria.

Cu capul roșu ca sfecla și obrajii în flăcări, Maria intră glonț înapoi în casă, cu mama grăbindu-se pe urmele ei. Vorbele directe ale gazdei căzuseră ca un verdict cumplit și o făcuseră de rușine în fața tuturor. Toată lumea, inclusiv Vlad, aflase acum că ei îi venise ciclul și că avea sau nu hemoragie, asta oricum nu mai conta. Viața ei fusese distrusă și de-acum putea foarte bine să și moară, căci nu-i mai păsa. Poate era mai bine așa, oricum cu Manu nu avea niciun viitor.

Cu gândurile astea în minte, se aruncă pe pat plângând, în timp ce mama o consola mângâind-o ușor în păr, mândră că i-a crescut

fata, dar și ușor amuzată de întreaga situație. Afară toți ceilalți se puseră din nou în mișcare, retrăgându-se pe la răcoarea camerelor și arșița se făcu din nou stăpână peste întreaga curte.

Zilele care urmară fură la fel de fierbinți, dar lungi și plictisitoare, marcate de nerăbdarea Mariei de a pleca acasă. Dimineața își făcea de lucru la adăpostul camerei până nu mai auzea forfotă prin curte, apoi țâșnea spre plajă fără a privi în jur, să adune scoici și pietre. Prânzul din foișor îl lua în fugă, iar după-amiaza se refugia cu o carte sau o revistă pe digul din apropiere sau umbla prin sat. Se poate spune că încerca să-și evite vecinii, să nu dea nas în nas cu vreunul dintre cei care asistaseră la spectacol. Dar toată această strădanie a ei de a trece nevăzută era inutilă, căci nu o urmărea nimeni, toți își vedeau de treaba lor. Iar faptul că nu întreba nimeni de ea era un lucru care, într-o oarecare măsură, o deranja mai tare decât dacă ar fi fost urmărită.

Totuși, înainte să plece cu toții spre casă, fu nevoită să-și ia rămas bun de la gazdă, de la oamenii din curte, de la Vlad și Alina. Mai mult pentru că așa se obișnuia decât din prea multă apropiere, Maria și Alina făcură schimb de adrese, promițând că-și vor scrie negreșit. Cu Vlad nu schimbă niciun cuvânt, lucru care o frământă o vreme pe tren și nu-i dădu pace înainte să adoarmă în culcușul ei de deasupra tuturor.

Canicula se întinsese în toată țara și aerul nu părea să se răcorească nici măcar noaptea în luna lui Cuptor. Pereții vagonului dogoreau căldură și aerul umed care pătrundea prin ferestrele deschise nu reușea să le creeze prea mult confort. Abia când ajunseră spre munte, simțiră că pot în sfârșit să respire. Era miezul nopții când, după multe ore obositoare de mers cu trenul, coborâră în gară și o luară ușor spre casă.

Își lăsară gențile și rucsacurile trântite care pe hol, care în bucătărie și intrară în camere să le simtă mirosul cunoscut și să vadă dacă totul era în regulă. Maria dădu fugă la geam, îl deschise și strigă pisicile în noapte, dar nu-i răspunse niciun mieunat, poate dormeau. Dragoș se așeză în colțul lui să-și pipăie jucăriile, bucuros de revedere. Mama se străduia să încropească ceva de mâncare din niște cartofi găsiți prin cămară, iar tatăl își aprinse o țigară, mulțumit să-și vadă universul tehnic adus în siguranță înapoi acasă.

Însă mulțumirea îi fu curmată de o furnicătura pe picior. Se aplecă să vadă ce l-a pișcat, culese ceva între degete și spuse către soția sa:

– Am prins un purice.

Doina, curățând ultimul cartof pentru un piure făcut pe fugă, îl contrazise:

– De unde purice? E vreo gâză care a intrat acum, atrasă de lumină.

Tatăl se aplecă din nou și, după ce făcu același gest, spuse sec:

– Încă unul.

Mama se opri din activitate și, apropiindu-se cu cartoful într-o mâna și cuțitul în cealaltă, încercă să identifice gângăniile prinse de soțul ei. Păreau, într-adevăr, să fie purici, doar că erau mai mici. Dar de unde și până unde avea Willi purici pe picioare?

Maria apăru și ea în cadrul ușii, holbându-se la puricii prinși de tatăl ei. Îl urmări cum îi strivește între unghiile degetelor mari cu câte un pocnet slab.

– Ăștia nu mor dacă încerci să-i strivești cu degetul, îi explică tatăl. Trebuie să-i strivești între unghii până auzi un zgomot, abia atunci au murit.

Maria privi fascinată puricii storciți pe care tatăl ei îi înșirase cu grijă pe marginea mesei. Dar mama le strică jocul. Să-i arunce, să nu-i lase acolo, căci aveau de gând să mănânce cartofi, nu purici, să-i dea la gunoi. Și totuși, de unde îi aduseseră? Dacă mai erau și alții?

Din camera copiilor se auzi un strigăt speriat, care-i întrerupse din mica lor discuție despre purici.

– Mamaaa!

Prima ajunse Maria care, din trei pași mari, fu lângă Dragoș. În spatele ei Doina, înarmată cu o furculiță și Willi în urma lor. Dragoș stătea nemișcat în colțul lui cu jucării, pe covor, iar pantalonii de trening bej cu care era îmbrăcat arătau ca stropiți cu noroi. Zeci de puncte mici, cât gămălia de ac îi desenau un model în picățele pe pantalon.

– Ce-s astea? întrebă, arătând spre pantaloni.

Câteva secunde se lăsă liniștea, fiecare încercând să priceapă ce se întâmplase. Prima care reacționă fu mama. Aruncă furculița pe pat, se năpusti la Dragoș și îl smulse de pe covor. În același timp strigă către soțul ei:

– Spray-ul de gândaci!

Tatăl, ca scos din transă, dădu fugă la debara, de unde se întoarse cu un tub de spray mare, cu soluție împotriva gângăniilor. Îl primiseră cu ceva vreme în urmă, tot într-un pachet din Germania, după ce se plânseseră într-o scrisoare că e invazie de țânțari, în urma unei inundații în beciul blocului, când se fisurase o țeavă și se acumulase o baltă la subsol. Dar țânțarii, niște exemplare viguroase, nu se lăsaseră intimidați de soluții germane, așa că părinții renunțaseră la a-i combate cu spray și-l aruncaseră într-un colț de debara, acolo unde ajungeau mai devreme sau mai târziu toate lucrurile inutile, dar pe care era păcat să le arunci, căci nu știai niciodată când era nevoie de o

sârmă, o bucată de scândură sau, ca acum, de un spray de gândaci.

Mama îl cocoțase pe Dragoș pe masa din sufragerie, încercând să-i scuture micile insecte de pe picioare, când apăru tatăl, înarmat cu soluția otrăvitoare. Cu dibăcie și determinare, pulveriză de jur împrejurul copilului spray pe pantaloni.

– Ia copiii și ieșiți din casă, spuse apoi pe un ton ferm, iar mama, cu Dragoș în brațe și Maria în urma ei, ieșiră în spatele blocului și se așezară pe băncuță, urmărind pe fereastră silueta uscățivă și cocoșată a tatălui care, aplecându-se din când în când, pulveriza spray în toată casă, pe covoare și mochete, pe paturi și pe draperii.

– Pe ăștia nu i-am adus cu noi, mormăi mama ca pentru sine, n-aveam cum. Sigur au rămas de la pisici.

Maria înghiți în sec, căutând o altă explicație, una care să nu excludă pisicile din viața lor. Era destul de probabil ca pisica adunată din fața blocului împreună cu pisoii ei să fi avut purici, căci se știa că pisicile, în speță cele vagaboande, sunt pline de așa ceva. Însă niciodată nu văzuseră vreunul sau, mai ales, nu se simțise careva mușcat de vreun purice. Desigur, pisicile se mai scărpinau, dar așa se scărpinau toate pisicile pe care le știa.

– Poate totuși sunt de la altceva, spuse Maria. O invazie din beci? Ca atunci cu țânțarii?

Dar glasul îi suna neconvingător, știa și ea foarte bine că lucrurile nu stăteau așa.

În cele din urmă, după ce golise tot conținutul tubului de spray prin toate cotloanele în care bănuia că s-ar putea ascunde pui de purici înfometați, tatăl ieși în spate și li se alătură pe băncuță.

– Singura explicație, spuse el, așezându-se cu fundul pe măsuță și privind spre ferestrele luminate de la parter, este că au rămas niște purici rătăciți de pe la pisici. Cât am fost plecați, au făcut pui. Care acum erau hămesiți și abia așteptau să muște din carne de om.

Din păcate pentru Maria, altă explicație nu se găsise și, la ora aia târzie din noapte, nu-i trecu prin cap niciun argument care să facă lucrurile să pară mai puțin grave, nicio urmă de circumstanțe atenuante. Probabil că pisicile vor primi interdicție de a mai intra vreodată în casă.

– Mai stăm zece minute să se aerisească bine, apoi putem intra, spuse tatăl.

Mama privi încruntată dreptunghiurile luminoase ale ferestrelor, Maria oftă din străfundul sufletului, iar Dragoș adormi lungit pe băncuță, în timp ce piureul n-avea decât să aștepte.

Se dovedi că nici măcar nu ar fi fost nevoie de toată povestea cu puricii, pentru că pisicile plecaseră de bună voie. A doua zi, după sosirea acasă, Maria pornise în căutarea lor, pâsâind de zor prin grădinile din spatele blocului, în fața lui, la scările vecine, pe la geamurile beciurilor și ușile subsolurilor, pe teren, după centrală, ba chiar ajunsese până la câmp. Dar nu reuși să dea nicicum de urma lor. Copiii întrebați declaraseră că, în timp ce fusese Maria plecată, pisicile pur și simplu au dispărut. Poate că le luase vreun suflet milostiv să le crească, se gândi Maria, sau poate că se plictisiseră să stea în același loc și plecaseră în căutare de aventuri. Poate că voiau s-o pedepsească pentru că le-a dat afară din casă sau poate că, cine știe, crescuseră deja și se îndrăgostiseră de alte pisici. Plânse și jeli o zi întreagă după pisicuțele ei dragi, apoi, a doua zi, plecă împreună cu mama până la bunici, să recupereze măcar broasca țestoasă.

De cum le deschise bunicul ușa, Maria observă că nu era în apele lui. Pe chip i se adâncise cuta dintre sprâncenele groase și albe și părea să fi slăbit. Silueta lui mică și îndesată era la fel de rotundă ca întotdeauna, dar părea mai tras la față și se mișca mai lent. Și sufla mai greu, găsi Maria. O umbră de îngrijorare i se cuibări în suflet.

Bunicul ei era bolnav de când se știa ea. Se pensionase pe caz de boală din cauza inimii și rămăsese acasă s-o crească pe Maria, cât fusese foarte mică și părinții ei lucrau. Bunica încă lucra la uzină pe-atunci și nu avea cum să-l ajute. Așa că bătrânul învățase treptat cum să schimbe un bebeluș de scutece, cum să-l adoarmă și să-i prepare lapte praf. Tot bunicul ei fusese cel care o legăna, cântându-i romanțe vechi, *La umbra nucului bătrân* sau *Să-mi cânți cobzar bătrân ceva,* cel care o plimba prin parcuri și care o lua peste tot cu el – chiar și pe stadion. Se dezvoltase între ei o legătură puternică, Maria îl striga *Tata*, chiar dacă îi era bunic. Fusese mai simplu de rostit atunci când învățase să facă primii pași și să pronunțe cele dintâi cuvinte și așa-i rămăsese numele. Iar acum simțea că pe bunicul ei îl apăsa ceva.

– Bei un nes? o întrebă bunica pe Doina, iar ea dădu din cap că da.

Maria se tolănise în fotoliul cel mare al bunicului, în timp ce Dragoș se instalase în balcon, în atelierul de meșterit al bătrânului, încercând să-și facă o sabie din niște stinghii, pe care se străduia, fără prea mult succes, să le lege cu sfoară între ele.

– Uite ce e, intră bătrânul direct în subiect, fără a-și menaja fiica prea mult. Eu va trebui să mă internez zilele astea. Am avut niște crize în ultima vreme și trebuie să văd ce e cu ele. Au început să mi se umfle și picioarele.

În afară de boala de inimă de care suferea, bunicul avea și un început de ciroză, care-l supăra din când în când. În plus, mai avea niște silicoză, căci lucrase o viață întreagă în turnătorie și era și puțin surd de-o ureche. Mariei îi plăcea când îl auzea enumerându-și bolile și avea un sentiment de mândrie, de parcă fiecare boală a bunicului ar fi fost o medalie. De parcă ar fi spus „*Priviți câte are Tata, și nimic nu-l doboară*“. Nici nu aveau cum, bunicul ei luptase pe front, făcuse foamea în munții Tatra, suferise degerături și, în general, trecuse prin multe greutăți la viața lui. Maria îi adora poveștile din război și, cât fusese mică, la sfârșitul poveștilor, îi cerea de fiecare dată să-i arate piciorul la care nu mai avea decât patru degete. El râdea, își scotea piciorul din papuci, dădea jos șoseta, iar ea îi număra degetele: unu, doi, trei, patru. Cel mic nu mai era, înghețase. Maria și-l imaginase mereu mic și înfrigurat, tremurând, apoi rece și tare și, poc, frângându-se cu un zgomot de țurțure ca cei pe care-i desprindea de pe burlanele caselor iarna.

– Va trebui s-o iei pe mamă-ta la voi, continuă bătrânul.

Maria deveni atentă, mama ei avea o privire întrebătoare, nu părea să înțeleagă.

– Vezi tu, spuse bunicul mai departe, a cam îmbătrânit. Nu prea mai poate să țină casa. În ultima vreme, tot eu le-am făcut pe toate, și piață, și curățenie. Eu am făcut și de mâncare. Ea nu mai poate, a îmbătrânit.

Doina îl privea în continuare fără să priceapă. Maria înțelegea încă și mai puțin. Bunica ei era în putere, se mișca agilă în ciuda faptului că era grăsună. N-o durea nimic, cel puțin n-o auzise vreodată să se plângă cum făceau celelalte vecine, toate femei bătrâne. În afară de diabetul pe care îl ducea de ani de zile pe picioare, n-o știa cu vreo afecțiune.

– S-a ramolit, cuprinse bătrânul situația într-un singur cuvânt, fixând cu privirea franjurii aranjați ai covorului din sufragerie.

– Ei, că n-o fi atât de grav, spuse mama. Sigur că a îmbătrânit, e firesc, și matale ai îmbătrânit. Dar stai liniștit, cât ești internat o luăm la noi. Numai spune-mi, internatul ăsta… să-mi fac griji? E ceva în plus față de până acum?

– A, nu! Știi că mie îmi place în spital. Îi duc dorul, râse bunicul.

Era adevărat. Măcar o dată pe an, bunicul se interna pentru o săptămână. Fie că-l supăra ceva, fie că voia doar să-și facă niște analize, bătrânul petrecea periodic câteva zile într-un salon de spital și savura fiecare clipă. Îi plăcuse dintotdeauna să socializeze, iar prin saloane se perindau diverși pensionari cu

care schimba impresii despre vreme și fotbal, făceau schimb de ziare, se contraziceau despre Bölöni și Duckadam, comentau pe marginea articolelor citite în *Magazin Istoric* sau își povesteau aventuri din tinerețe. Era ca o vacanță pentru el. De altfel, Maria nu-și amintea ca bunicii ei să fi plecat vreodată în vacanță, la munte, la mare sau la băi. Acum bunicul glumea că-și făcuse din nou „rezervare“ la „hotel“ și că pleacă o săptămână în vacanță. Prin urmare, bunica avea să locuiască cu ei.

– Broasca! își aminti deodată Maria motivul pentru care veniseră, de fapt. Unde-i broasca țestoasă?

Bunicul tăcu, apoi o privi trist și spuse:

– S-a întâmplat ceva cu broasca voastră cât ați fost plecați.

Maria făcu ochii mari, Dragoș veni și el, împiedicându-se de pe balcon. Așteptau încordați.

– Broasca voastră… începu bunicul, căutând ajutor pe modelul covorului. Broasca voastră a fugit.

– Cum? Și broasca? sări Maria, nevenindu-i să-și creadă urechilor. Nici măcar nu era a noastră!

– Într-o bună zi n-a mai fost, spuse bunicul misterios și se ridică în picioare.

Copiii îl asaltară cu întrebări din toate părțile, cărora el încercă să li se sustragă cu abilitate. Le povesti că a uitat ușa de la intrare deschisă într-o zi și că broasca, așa lentă cum era, probabil că o fi ieșit. Dar că n-avea cum să fi ajuns prea departe, va întreba pe scară la toți vecinii, va lua apartamentele la rând și sigur o va găsi. Adevărul însă, pe care nu i-l spuse decât fiicei sale când nu mai fură copiii de față, era că bunica o aruncase la gunoi și dusese găleata la ghenă. Un motiv în plus să fie supravegheată de cineva cât lipsește el. Așa că broasca nu avea să apară nici zilele următoare, nici altădată, pentru că ajunsese cel mai probabil la groapa de gunoi. Maria și Dragoș se mai interesară de câteva ori de ea, însă uitară destul de repede de micul animal cu carapace, mai ales că viața devenise foarte amuzantă de când o aduseseră pe bunica la ei.

Bunica lor era tot bunica, dar devenise mult mai distractivă. Nu-și mai bătea capul cu treaba prin gospodărie, cum erau ei obișnuiți, ci își pierduse orice urmă de obsesie pentru ordine și curățenie. Suferise o transformare radicală, căci avea acum des momente în care se juca împreună cu copiii, cot la cot, de cele mai multe ori cu jucăriile lui Dragoș, râdeau împreună și, în general, părea să fi întinerit. În asemenea măsură, încât uneori se simțea ca un copil, vorbea despre părinții ei care o așteaptă să vină acasă sau povestea despre verișoara ei – toți morți și îngropați de mult –, iar uneori nu nimerea numele propriilor nepoți. Însă cel mai mult se amuzau pe seama ei când uita unde e bucătăria, când pleca într-o direcție și nu mai știa de ce a plecat sau când căuta minute în șir un lucru, îl găsea, după care se apuca

să-l caute din nou. Într-o zi, mama îi dăduse o pereche de șosete de la ea, niște șosete bleumarin cu buline colorate. Jumătate din zi, bunica se tot aplecase să-și culeagă bulinele de pe șosete, constatând de fiecare dată cu uimire că nu sunt scame. Cealaltă parte și-o petrecuse întrebând pe toată lumea din casă dacă știe ale cui or fi șosetele, căci ale ei nu-s și nu vrea să se creadă că le-a furat. Era tare nostimă bunica, însă mama devenise tristă, tăcută și gânditoare.

Spre sfârșitul săptămânii o programă la un control medical la spitalul de psihiatrie. Bunicii i se puseră câteva întrebări simple, cum ar fi anul în care se aflau, la care însă nu putu să le răspundă. Apoi, după ce-i spuseră trei noțiuni pe care să le repete numaidecât – ceas, lapte, pisică – și ea nu fu în stare, le expedie acasă cu diagnosticul de „demență senilă“. În următorul pachet, rudele din Germania le trimiseră o revistă cu un articol lung și detaliat despre boala Alzheimer.

Trecuseră abia două săptămâni de când se întorseseră de la mare și Maria se gândea deja cu nostalgie la valurile răcoroase, de care cu nu mult timp în urmă se declarase plictisită. Acum stătea împreună cu Andreea și Liana în fund pe bitumul fierbinte și-și țineau deasupra capetelor câte un carton cât un caiet, ca să nu le bată soarele în cap. În jurul lor, o mulțime de fete și băieți, îmbrăcați în uniforme școlare, unii cu cartoane în mâini, alții cu cercuri de gimnastică sau flori din hârtie colorată, așteptau în picioare sau așezați pe jos să înceapă ultima repetiție generală pentru coregrafia dansului pe care urmau să-l prezinte cu ocazia venirii tovarășului Ceaușescu în orașul lor. Se pregătiseră încă dinainte de vacanță, exersaseră mișcările în curtea școlii în orele de educație fizică și nu numai. Și se bucuraseră, căci fusese o ocazie bună să mai scape de orele plictisitoare de la sfârșitul de an școlar.

Acum însă era vacanță, mai erau două zile până la sărbătoarea națională și distracția se transformase în chin. Îi chemaseră pe toți de-acasă, copii de la mai multe școli, pe stadionul orașului și le dăduseră să îmbrace diverse costume. Clasa Mariei primise uniforme de clasele I-IV: rochițe pepit, bleumarin cu bleu, și șorțulețe bleumarin cu buzunare. Plus cordelețe pe cap, la care erau atașate câte două funde mari, albe, ca niște coarne de berbec. Șorțurile erau cam scurte, fustele le ajungeau până sub fund, noroc că fetele veniseră toate în pantaloni scurți de acasă. Trăgeau cu ochiul invidioase la altă clasă, unde primiseră costume albastre de gimnastică, supraelastice și lucioase, mulate, cu mâneci lungi și suple, de arătau toate ca Ecaterina Szabo.

Când veniseră de dimineață, se amuzaseră de costumațiile lor caraghioase, apoi râseră și se jucară în pauzele dintre exerciții. Dar, după trei ore de stat în soare și exersat aceiași cinci pași pe aceeași melodie patriotică, fluturând niște cartoane prin aer, li se făcuse foame, sete, energia le scăzuse de tot și voiau acasă. Zăceau pe jos, ținându-și deasupra capului câte o umbră mică cu cartoanele, și se plângeau una alteia.

– Dacă nu terminăm mai repede, o să mor aici, își dădu Andreea ochii peste cap.

Nimerise cea mai bună uniformă, avea chiar și un volan drăgălaș atașat în partea de jos, iar șorțul și-l încinsese în talie de-i venea chiar bine. Andreea întotdeauna avea noroc, mereu nimerea cel mai bine când era de tras la sorți. Și orice haină și-ar fi pus pe ea, chiar de-ar fi fost un sac oribil, pe ea cădea bine. De

parcă urâțenia hainelor de pe ea nu făcea decât să-i sporească frumusețea cu care o înzestrase natura.

Liana, în schimb, mai solidă decât colegele ei, sportivă și băiețoasă, nimerise o cârpă care aproape crăpa pe ea. De cald ce-i era își desfăcuse șorțul, care-i atârna neglijent de gât, iar de pampoanele bentiței care-i stăteau complet sucite, făcând-o să arate caraghios, părea să nu-i pese. Liana nu era o fată suavă ca Andreea, dar era veselă și bună și toată lumea o plăcea. Probabil că Liana n-ar fi fost prea atrăgătoare nici în haine cum vedea Maria prin videoclipuri, dar Lianei nu-i păsa de cum arată. Maria încercase o vreme să copieze comportamentul de ființa alintată și adorabilă al Andreei, dar nu păruse să dea rezultatele așteptate. Așa că acum se străduia s-o copieze pe Liana, acordând mai puțină importanță aspectului fizic și mai multă bucuriei de viață. Dar nici asta nu-i ieșea.

– Dacă mori, o să te pupe Ceaușescu rece, spuse Liana și sări în picioare. Mă duc să fac rost de niște apă, poate mai are careva.

Niciuna nu se îndoia de faptul că, dacă s-ar fi ales dintre toate fetele pe cineva care să iasă în fața șirurilor de copii ca să înmâneze buchete de flori celor doi conducători, cum se obișnuia la asemenea ocazii și cum vedea Maria în fiecare duminică la *Lumea copiilor,* Andreea ar fi fost aleasa. Era frumușică, avea noroc cu carul și îi stătea bine și uniforma. Chiar dacă probabil că ar fi leșinat de emoție numai la gândul de a păși în fața tovarășilor cu flori, Mariei i-ar fi plăcut grozav să fie aleasă pentru această sarcină. Pentru că, văzuse ea, copiii care înmânau flori erau mereu arătați la televizor. Cum ar fi fost ca, într-o bună zi în care toată lumea, inclusiv Manu, se uita la televizor în așteptarea desenelor animate, să o arate pe Maria, îmbrăcată în pionier, cu bluză albă și cravată roșie, cu codițe și bască, urcând cu zâmbetul pe buze două trepte către un podium pe care stăteau tovarășii Nicolae și Elena Ceaușescu, îmbrăcați mereu în costume, el cu bască, ea cu poșetă. Aplecându-se amândoi cu fețe zâmbitoare spre cei doi pionieri, un băiat și o fată, fată care era chiar Maria, și care înmâna acum buchetul de flori și o săruta pe tovarășă pe amândoi obrajii…

– Visezi la Făt-Frumos? o înghionti Liana pe Maria, balansând prin fața ochilor fetei o sticlă de jumătate de litru, cu dop negru de cauciuc, care mai avea două degete de apă în ea.

– E plecată în altă galaxie, râse Andreea. Cred că se gândește la vreun gagic. Vorbești cu ea și ea nimic.

Maria apucă sticla, desfăcu dopul și luă o gură de apă. Era caldă și avea gust de dop. Dar tot era mai bine decât nimic. Nu-i plăcea că Andreea făcea glume pe seama ei. Maria nu-i spusese despre Manu, nu-i povestise cum se sărutase cu el. Se îndepărtaseră de la povestea cu Auraș și, de când venise vacanța,

nu mai vorbiseră deloc, nici măcar la telefon. Așa că nu era treaba Andreei dacă Maria avea sau nu gagic.

Îi întinse sticla de apă înapoi Lianei, rânji către Andreea și ridică din sprâncene, făcând pe interesanta:

– Tăcerea e de aur…

Discuția le fu întreruptă de un fluier strident și o voce de femeie începu să strige instrucțiuni precise către copiii care se ridicau încet de pe jos și începeau să se încoloneze în dreptunghiuri cât mai egale. Liana trase de Andreea, care se lăsa rugată, iar după ce o puse pe picioare îi ridică fusta cu cartonul. Andreea slobozi un chiot, râse înfundat și privi în jur, aparent rușinată. Maria își dădu ochii peste cap și oftă.

Exercițiul nu mai dură mult. Ultimele zece minute de chin implicară câțiva pași la dreapta și câțiva la stânga, două rotiri cu bătaie în fiecare parte, niște moriști, alte rotiri, cartoanele deasupra capului, sus-jos, schimb cu rândul de alături, alți pași cu bătaie, alte rotiri.

În drum spre casă, Maria și Liana intrară într-o cofetărie. Li se făcuse o foame de lup, se scotociseră prin buzunare și împreună adunaseră trei lei și șaptezeci și cinci de bani. Le-ar fi ajuns de o prăjitură cu trei lei cincizeci și le-ar mai fi rămas și cincizeci de bani, dar la cofetărie nu aveau decât trei feluri de prăjituri și toate trei erau grețos de dulci. Așa că părăsiră cofetăria dezamăgite și intrară într-un mic magazin de pâine, unde pe tejgheaua de lângă casă aveau coșuri cu batoane din ciocolată de casă, covrigi, eugenii, mentosane și gume de mestecat *Gumela*. Fetele cumpărară doi covrigi cam tari și continuară să se holbeze pe la dulciuri, rupându-și dinții în covrigii vechi. Cât se mai învârti vânzătoarea printre rafturi să așeze niște produse la locul lor, Liana întinse deodată mâna spre cutia cu dulciuri, înhăță o cutie rotundă și transparentă cu bomboane Cip, colorate și mici cât gămălia de ac, o trase pe Maria repede de braț și împreună ieșiră din magazin cu inimile bubuindu-le de adrenalină și murind de râs pe marginea isprăvii lor. Maria știa că Liana era o fată îndrăzneață, dar la asemenea act de curaj nu se așteptase nici măcar din partea ei. Furase o cutie de bomboane Cip, iar ea îi fusese complice. Și treaba asta o încânta peste măsură.

Când ajunse în sfârșit acasă, Maria găsi apartamentul gol. Un bilet lăsat în grabă pe masă o anunța că au plecat cu toții la bunici. Se externase bunicul de dimineață și bunica urma să se mute din nou acasă la ea. Când îi aduseseră vestea că soțul ei este bine, bunica îi privise ușor mirată, nu părea să-și amintească a avea vreun soț.

Maria se descălță în drum spre camera ei, se aruncă în pat și adormi buștean.

După-amiază fu trezită de râsul lui Dragoș, se întorsese împreună cu părinții de la bunici. Trecuseră prin piață și mama

scotea niște legume din pungi, în timp ce tata verifica meticulos corespondența luată din cutia poștală. O scrisoare din Germania și o vedere veche, de la Ramona, trimisă de la țară pe numele Mariei. Venită cu o întârziere de două săptămâni, căci Ramona ajunsese acasă înaintea vederii. Plus o scrisoare, tot pe numele Mariei, dar fără expeditor. Ștampila de pe timbru era de București.

Maria o deschise curioasă și constată plăcut surprinsă că era de la Vlad. O întreba ce mai face, îi povestea ce mai făcuse el și încheiase scrisoarea semnând „Cu drag, prietenul tău, Vlad.“ Maria rămase pe gânduri.

Duminica își târa leneșă după-amiaza prin cartier, soarele bătea pieziș de după bloc, mai era puțin până la orele serii. După somnolența care-i cuprinsese pe toți la vremea siestei, începu treptat viermuiala. Cei mici ieșeau la joacă, cei mari suspinau amorezați, cei și mai mari se pregăteau pentru o nouă săptămână de muncă.

Maria stătea la fereastră sprijinită în coate și se uita la un grup de copii care, cocoțați cu fundurile pe măsuța din spate și cu picioarele sprijinite de speteaza băncii, răsfoiau concentrați clasoare mari și făceau schimb de timbre. Fratele ei avea clasorul vișiniu, cel pe care-l primise Maria de ziua ei când împlinise șase ani. De-a lungul anilor îl umpluse cu timbre cumpărate de la magazinul de filatelie, ba dezlipise chiar și timbrele de pe toate scrisorile și vederile pe care le primiseră vreodată din străinătate părinții ei. Pentru asta punea plicul în apă pentru câteva minute, apoi îndepărta timbrul care între timp se dezlipise și-l punea la uscat. Sigur că după această procedură timbrul nu se mai lipea pe dos, dar pe cine interesa asta? Ba chiar era mai bine, căci nu risca să se lipească de paginile clasorului, așa cum se întâmpla cu alte timbre, care stăteau prea mult în același loc și erau atinse de umezeală.

Dar acum crescuse, clasorul îl moștenise Dragoș, ea era prea mare pentru schimb de timbre. Acum avea alte pasiuni, cum ar fi croitoria. Luând exemplu de la mama ei și cu ajutorul acesteia, reușise să-și coasă cu câteva zile în urmă o fustă. Nu fusese prea greu, o fâșie de material roșu cu bobițe albe, încrețită pe o latură cu un elastic și gata fusta! Defilase vreo două zile prin fața oglinzii cu fusta ei scurtă, creață și plină de buline. Se convinsese că-i vine foarte bine și aștepta ocazia să-l cucerească pe Manu cu ea. Doar că Manu se dăduse la fund de vreo câteva zile, nu-l mai văzuse deloc. Doar Mircea îi mai ieșise în cale de câteva ori, cu zâmbetul lui nătâng. Ar fi vrut să-l întrebe de Manu, dar nu știa cum s-o facă astfel încât să nu pară prea directă. Și nici să stea prea mult de vorbă cu Mircea nu voia, să nu cumva să creadă că-l simpatizează și, Doamne ferește!, s-o placă și mai tare.

De când venise de la mare îl văzuse pe Manu de două ori scurt. O dată Maria era cu mama și se salutaseră doar din priviri, a doua oară venea cu Liana de la defilare și el stătea de vorbă cu un prieten în fața pieței. Când au trecut pe lângă ei, Manu le-a salutat, însă Maria n-a știut cum să reacționeze pe moment. Pe de o parte ar fi vrut să se oprească, doar Manu era prietenul ei, se

sărutaseră. Pe de alta, ceva în atitudinea lui o împiedicase, mâinile în buzunare, privirea pe sub breton – părea cam distant. Își spuse că, la urma urmei, era cu Liana, așa că salută fugar și trecu mai departe. Iar când prietena ei o întrebă cine erau tipii, Maria ridică din umeri cu nepăsare și spuse: „Niște vecini de bloc“.

Pe băncuță se produsese agitație, doi copii începură să se îmbrâncească și un scâncet o trezi pe Maria din visare. În fața ochilor ei, Florentin nebunul, un băiat cu vreo doi ani mai mic decât ea, bătăuș și repetent, despre care se spunea că a căzut în cap când era mic, îl împingea pe Dragoș și-i trăgea clasoare în cap. Dragoș plângea.

Într-o fracțiune de secundă, Maria sări pe pervazul ferestrei, ținându-se de tocul geamului, apoi cu fusta ei mică, roșie, creață și îmbulinată, fluturând ca o parașută în jurul șoldurilor, zbură prin aer și ateriză pe iarba din grădină. Copiii o văzuseră cum sărise pe geam, o văzuse și Florentin, care între timp îi dăduse drumul lui Dragoș și o rupse la fugă.

Florentin era un băiat slab și deșirat, cam de aceeași înălțime cu Maria. Era iute și sprinten în mișcări, dar era încă un băietan, fără mușchii și puterea pe care avea să le capete inevitabil peste o vreme, ca orice băiat. Maria știu instinctiv că încă îl poate prinde. Florentin sărise gardul și Maria după el. Băiatul alergă de-a lungul blocului, peste alei și printre bătătoarele de covoare, cu Maria pe urmele lui, fugi spre centrala termică și dădu colțul, fără să poată scăpa de fată. În urma lor, tot alaiul de puștani din fața blocului, plus alții care li se alăturară pe drum, își dădeau vestea din gură în gură, „Maria îl bate pe Flore!”, și făceau galerie „Hai, Ma-ri-a!”.

Ajunși pe terenul dintre blocuri, distanța dintre cei doi alergători se micșoră considerabil. Florentin încercă o eschivă, dar Maria era cea mai sportivă și mai rapidă din clasa ei. Îl prinse pe băiat de tricou, își înfipse degetele în ciuful lui și-l trase în jos. Cu o mână îl ținea de păr, cu cealaltă reuși să-i întoarcă brațul la spate, Florentin era îngenuncheat. Îndoit de spate, încerca să lovească zadarnic cu picioarele în jur, căci Maria îl ținea cu putere și nu-i dădea prea mult spațiu de mișcare. Fusta i se sucise anapoda, era transpirată și roșie la față, gâfâia de efortul sprintului, dar continua să-l țină, căci nu știa exact ce-ar fi trebuit să facă mai departe. Poate să-i tragă niște pumni precum Piedone, dar nu era sigură că i-ar fi ieșit. Nici să-i dea drumul pur și simplu nu era indicat, căci poate s-ar fi întors roata, și i-ar fi prins el ei mâna la spate. Copiii formaseră un cerc zgomotos în jurul lor, săreau și băteau din palme, unii strigând să-l bată, alții doar așteptând să vadă ce se întâmplă.

– Bă! încercă Maria să se răstească la Florentin pe cel mai amenințător ton de care se simțea în stare. Dacă te mai iei

vreodată de frati-miu…

Din cercul de copii se desprinseră două picioare bronzate care se apropiară de ea. O mână mare și aspră îi descleștă degetele din părul lui Florentin, apoi bătăușul prins primi un șut în fund și-un avertisment răgușit și eficient:

– Ia, hai, dispari de-aici! Și să nu te mai iei de fete, că te sparg!

La auzul glasului, Maria simți cum i se înmoaie genunchii și primul gând fu că are fusta sucită. Dar până să apuce să și-o netezească, Manu o prinse de talie, o lăsă artistic pe spate și o sărută ca-n filme. Maria aproape că leșină.

Toată povestea bineînțeles că nu rămase fără urmări. Mama Mariei, alarmată de gălăgia puștimii și de dispariția bruscă a fiicei sale pe fereastră, ieșise repede din casă și pornise în urma lor ca să calmeze spiritele. Dar ghinionul făcu să ajungă pe teren exact la scena sărutului săruturilor și nu e greu de înțeles că asta o scoase din minți. Odată ajunsă înapoi în casă, Mariei i se ținu o morală de zile mari și i se interzise cu strictețe să mai stea de vorbă cu golanul ăla. Puțin mai târziu, la ușa lor apăru și tatăl lui Florentin, cu plângerea că Maria îi bătuse fiul. Fata încremeni, fiind sigură că avea să și-o fure. Însă mama, încărcată încă de nervi pe marginea poveștii cu sărutul, se rățoi și la tatăl copilului:

– Știți ceva? Maria mea nu se bate. Probabil că băiatul i-a făcut ceva de a scos-o din pepeni.

Și-i trânti ușa în nas.

Trecu de colțul blocului vecin, gata să intre pe alee, spre casă. Unu, doi, trei pași până când ajungea în raza vizuală a ferestrei lui Manu. Botinele roz din vinilin, pe care i le cumpărase mama de la magazinul din cartier după o dispută vizavi de modă, în care Doina cedase pentru prima oară, îi îmbrăcau picioarele până la glezne și atrăgeau atenția încă de departe, mai ales că la sfârșit de august era încă destul de cald ca să porți sandale. Dar nu apucase deloc să le poarte de când le primise și, cum tot se apropia timid toamna, trebuiau rodate. Precis avea să le observe și Manu.

Maria numără pașii în gând și mai făcu încă vreo trei-patru în plus până când își luă inima în dinți și trase cu coada ochiului spre fereastra de la etajul trei. Nu voia ca el s-o creadă disperată, îndrăgostită lulea, puțină nepăsare afișată nu dăuna niciodată. Dar coada ochiului îi spuse că fereastra e pustie, așa că îndrăzni să ridice ochii către ea. Oftă adânc, nici azi nu-l vedea pe Manu.

De când cu circul de pe teren, Maria iar nu mai avea voie să stea seara cu „golanii“ în spatele blocului, chiar dacă zona se afla cu acces vizual direct din apartamentul lor. Le zărea pe vecinele de bloc stând de vorbă și râzând, îi studia pe băieți cum jucau fotbal, ascunsă după draperie. Glumeau și se distrau cu toții, doar ea era pedepsită din cauza sărutului. Faptul că erau ultimele zile de vacanță făcea totul și mai supărător.

Maria tresări când se auzi strigată de glasul mamei, care venea din partea cealaltă a blocului. Se oprise cu Dragoș agățat de fusta ei și-i făcea Mariei semn cu mâna să o urmeze. Cu plasa plină de merele pe care i le dăduse bunicul și botinele roz în picioare, Maria nu o mai luă către bloc, ci o coti pe aleea care ieșea din scuar, spre mama.

– Au băgat parizer la Alimentara, îi spuse mama când se apropiase.

Ăsta era deci motivul grabei. Mariei îi plăcea parizerul mai mult ca orice, în special când mama îl tăia felii groase și-l prăjea în tigaie. Îl punea apoi pe o felie de pâine și, cât era încă fierbinte, Mariei i se părea că nu există lucru mai gustos pe lume. Însă mama arareori tăia parizerul atât de gros, de regulă îl felia subțire, ca să ajungă la toată familia și, dacă se putea, cât mai mult timp. Dar decât nimic, erau foarte bune și feliile subțiri. Așa că se mobiliză repede când auzi de parizer.

În fața Alimentarei lor, coada se formase deja pe trei rânduri. Maria aruncă un ochi profesionist asupra mulțimii de oameni

care se buluceau la intrare și estimă din priviri că nu prea aveau să prindă parizer. Dar mama se așezase deja la coadă și, încercând să vadă peste capetele oamenilor ce se petrece în față, începu să-i vorbească Mariei.

– Nu-mi place, să știi, deloc nu-mi place ce se întâmplă cu tine în ultima vreme.

Aha, una dintre discuțiile acelea. Maria nu spuse nimic, nici nu știa la ce se referea mama exact. O lăsă să continue.

– Ești mereu cu gândurile aiurea, ești împrăștiată, nu te mai concentrezi deloc.

Era adevărat, își simțea capul uneori plin și greu de gânduri, sentimente și emoții, totul într-o dezordine colosală. Nici ei nu-i plăcea învălmășeala asta din cap și nici neliniștea fără motiv care o cuprindea câteodată. Iar gândul că în curând începea școala o speria și mai tare.

– Anul trecut ți-au scăzut și notele la învățătură, continuă mama. Tu ești conștientă că anul ăsta va trebui să zbârnâi, da? Că vine treapta întâi peste tine la anu' și tu, în loc să înveți mai mult, stai și visezi la golanul ăla.

Amintirea scenei sărutului îi trecu fulgerător prin minte și Maria roși cu ochii în pământ. Nu era vorba că s-ar fi rușinat de mama, deși o făcea. Însă aducerea în discuție a sărutului îi trezi toate acele senzații amețitor de plăcute care o copleșiseră pe teren și care acum îi încingeau obrajii. Păcat numai că experiența nu va mai putea fi repetată prea curând, se gândi Maria. La cât de pornită era mama ei, probabil că nu va mai avea voie să iasă din casă până se va mărita.

Dragoș se lăsă pe vine, obosit de la statul în picioare, iar mama îl trimise să se așeze pe niște scări din apropiere. Trecuse deja un sfert de oră de când stăteau la coadă și nu înaintaseră mai deloc. Coada se dublase ca grosime în fața magazinului, veneau persoane care se băgau în față, așezându-se lângă oameni care, chipurile, le ținuseră rândul, se iscară certuri și îmbrânceli. De la locul lor din spatele cozii, le devenea din ce în ce mai limpede că marfa se va fi epuizat până când le va veni rândul.

O rumoare trecu printre oameni. Cineva venise cu vestea că la Alimentara din pasaj mai sosise o mașină cu mezeluri, iar mulțimea începu să freamăte, oscilând între vrabia din mână și cioara de pe gard. Cum șansele lor erau oricum reduse, Doina își luă copiii și fugi în urma zvonului, câteva străzi mai încolo.

Merseră în pas alert, aproape alergau, cu Dragoș de mână între ele două. Ce mult i-ar fi plăcut Mariei să-i poată explica mamei că lucrurile nu erau chiar așa cum le credea ea. Că aproape toate fetele de la ea din clasă aveau un prieten, că despre asta și aproape numai despre asta discutau fetele zi de zi, și că nu se întâmpla nimic dacă s-a sărutat și ea o dată. Dar îi era teamă ca mama să nu i-o reteze scurt, cum făcea de obicei când nu era de

acord cu ceva sau, mai rău, să nu țipe la ea. Maria avea oroare de țipete, nu-i plăcuse niciodată să se strige la ea, iar când era mică se speria atât de tare, încât nu mai era capabilă să reacționeze în niciun fel. Nici acum, mare, nu știa cum să se apere dacă ridica cineva tonul la ea, acasă sau la școală. Singura reacție care-i venea la îndemână era să se închidă în sine și să nu mai spună nimic. Și totuși, de data asta, era vorba de ceva mai important.

– Mama! spuse Maria gâfâind, cu Dragoș de mână. Dragostea n-are legătură cu notele.

Cel mic se împiedicase de o bordură și începu să plângă, iritat de ritmul lor alert. Mama îl certă din mers, să fie atent pe unde calcă, apoi, continuând drumul în pas grăbit, îi aruncă Mariei:

– Ce știi tu cu ce se mănâncă dragostea? La doișpe ani îți vezi de învățătură, nu de dragoste!

Avea aproape treisprezece, se gândi Maria, peste câteva luni făcea treisprezece ani, dar nu îndrăzni să-și contrazică mama. Ar fi riscat s-o stârnească și mai tare, poate chiar un scandal în mijlocul străzii, specialitatea mamei, circ cu spectatori. Iar dacă cumva ar fi trecut Manu pe-acolo…

Ajunseră la magazin și găsiră o coadă mai scurtă și mai suplă. După doar cincisprezece minute se îndreptau înapoi spre casă cu o felie de parizer lată de-o palmă, jumătate de kil de cârnați Trandafir și o pungă de tacâmuri de pui. Prada fusese atât de bogată, încât mama devenise deodată numai lapte și miere. Totuși, Maria nu îndrăzni să abordeze din nou controversatul subiect, căutând să ajungă mai întâi acasă.

Când se aflau în fața scării, un copil de prin vecini veni în fugă spre ei:

– Tanti, să știți că Florentin v-a aruncat ceva mare și negru în casă. Un animal.

Geamul rămăsese deschis, ca de obicei. Găsiseră de multe ori în casă cornete și avioane din hârtie sau pietricele, într-o zi chiar un cap de păpușă, toate aruncate de copii. Dar animale?

Mama descuie ușa în grabă și păși în bucătărie. Willi stătea pe un scaun, aplecat peste masă, vorbind cu blândețe unei farfurii lângă care se afla ceva negru. Altă pisică?

Când se dădu deoparte, observară cu toții că era vorba despre o pasăre neagră ca smoala.

– Nu poate să zboare, spuse tatăl, ridicând din umeri. Ori e pui, ori are ceva la vreo aripă.

Se înghesuiră cu toții în jurul păsării care stătea nemișcată pe masă, cu capul tras între aripi, privind în gol. Ai fi zis că e împăiată dacă n-ar fi clipit din când în când.

– A mâncat? întrebă mama, arătând spre farfuria pe fundul căreia era presărat niște mălai.

– Deocamdată nu.

Mama îi aruncă o privire sceptică și ridică din sprâncene.

– Sper doar să nu fie bolnavă. Nu-i bine să-ți moară păsări în casă. Și cine știe cu ce ne mai alegem!

Se dovedi că biata pasăre nu era bolnavă. Era un pui de cioară sau de corb, nu se putuseră decide. De zburat nu zbura, umbla pe jos ca găinile, astfel că trebuiau să fie atenți să nu calce pe ea, dar începuse să mănânce din farfurie și să bea apă. Maria promisese că, dacă putea păstra pasărea, de cum va începe noul an școlar, se va concentra numai asupra învățăturii. Iar mama se învoise s-o țină până când va putea din nou să zboare, apoi s-o elibereze. Dar numai în bucătărie, căci de pe linoleum se putea șterge mai ușor găinațul.

În fiecare zi, Maria ieșea cu corbul ei în fața blocului. Îl așeza în grădină și-l veghea cum umblă de colo-colo, ciugulind prin pământ și pășind țanțoș prin iarbă. Și tot zilnic făcea exerciții de zburat cu el. Își așeza corbul pe degete și cobora și ridica mâna în aer, astfel încât pasărea să fie nevoită să desfacă aripile și să le miște. După câteva zile de asemenea exerciții corbul începu să zboare. Întâi de pe masă pe podea și retur, apoi de pe scaun pe bibliotecă, pe perdea și înapoi pe masă. Maria scăpă destul de repede de șters mizeria de pe urma corbului, căci ziua zburătăcea de-acum mai mult prin grădină, iar seara îl băga în casă doar la culcare. Avea un nou animal de casă. Pe care i l-ar fi prezentat și lui Manu, însă băiatul iar dispăruse fără urmă de câteva zile.

Maria auzise ca prin vis soneria de la intrare și deschise ochii în întunericul camerei. De trei ori scurt, era un cod al lor în familie. Când unul dintre ei își uita cheia acasă sau o pierdea, și ca să știi chiar din capul locului că la ușă nu e un străin, suna de trei ori scurt una după alta. Dar acum era toiul nopții, Dragoș sforăia încet în somn lângă Maria, iar ea tocmai visase că-i crescuse părul lung și avea un breton care-i stătea bine fără să-i facă nimic. Părinții dormeau în camera alăturată.

Clipi în întuneric și ascultă. Soneria se auzi din nou, același semnal, de trei ori scurt. O ușă se deschise la camera părinților, apoi se îndepărtară pași, probabil ai mamei, și până la Maria ajunse zgomot de voci șoptite pe hol, pași mulți, mici și mari, foșnete și clicul întrerupătorului de pe hol. Ușa la camera lor se deschise și în lumina care pătrunse din hol, Maria recunoscu silueta înaltă a Ramonei. Avea părul despletit și era îmbrăcată în pijama. Maria se ridică imediat în capul oaselor și se trezi pe loc.

– Hai, băgați-vă acolo, spuse mama în șoaptă către Ramona și fratele ei. Dă-te puțin mai încolo, Maria, să aibă loc și ei.

Copiii se cățărară în pat, Maria se mută la capătul opus, Soso se strecură lângă Dragoș la un capăt, iar la celălalt se întinseră Maria și Ramona. Traseră fiecare de câte-un colț de pătură, apoi mama închise ușa și în cameră se făcu din nou întuneric. Pe sub plapumă, picioarele celor patru copii se împletiră într-o poziție confortabilă pentru toată lumea.

– Taică-meu, îi șopti Ramona prietenei sale, ca explicație. Știi cum e.

Maria știa. Tatăl Ramonei, un omuleț vesel și aprig, cu o mustață sură și păr des, era de fapt un tată de treabă. Ieșea adesea la iarbă verde cu soția și copiii, iar uneori îi lua și pe Maria și pe Dragoș. Juca fotbal și Badminton cu ei, se stropeau cu sticle de apă și le repara bicicletele. Mariei i-ar fi plăcut ca și tatăl ei să se joace astfel cu ei, însă el nici măcar în parc nu-i dusese vreodată, cel puțin Maria nu-și amintea. Totuși, cu anumite ocazii, tatăl Ramonei obișnuia să bea mai mult decât ar fi trebuit și i se făcea chef de ceartă. Atunci soții Cocea se certau cu strigăte și înjurături, asistase și Maria într-o zi la o asemenea discuție și i se făcuse frică.

– S-a certat cu mama și ne-a dat pe toți afară din casă, continuă Ramona. A zis să ne ducem unde-om vedea cu ochii. Așa că mama a zis să venim la voi. Sper să nu dea foc la casă.

De la capătul celălalt, Maria îl simțea pe fratele Ramonei tremurând. Era cam de-o vârstă cu Dragoș, probabil că se speriase zdravăn să fie trezit în toiul nopții și dat afară din casă în urlete.

– Dormi, Soso, o auzi pe Ramona, șoptind. Bagă-te în Dragoș, ia-l în brațe și culcă-te. Hai, că aici la Maria e liniște, o să fie bine, ai să vezi!

Se întinse până la capătul celălalt și-l mângâie pe cap. Apoi se puse înapoi lângă Maria, oftă și spuse:

– Eu n-o să mă mărit niciodată.

– V-a bătut? întrebă Maria pe întuneric.

– De data asta nu, doar pe mama.

Maria oftă și ea. Se gândi la părinții Ramonei, apoi la părinții ei. La urma urmei, ai ei nu erau chiar așa răi. Sigur, mai ridicau tonul unul la altul, de fapt, mai mult mama se certa când se supăra pe tata, de cele mai multe ori pentru că n-o ajuta cu treaba în casă. Sau pentru că petrecea prea mult timp la calculator. Maria nici nu și-l putea imagina pe tatăl lor „făcând urât“ sau dându-i pe ușă afară. Poate doar pe mama, aruncând niște farfurii de pământ, ca atunci. În plus, tatăl lor nu se băga niciodată când îi certa mama și nici nu-i lovise vreodată. Motiv pentru care nici nu-i prea era frică de el. De mama însă se temeau și ea, și Dragoș. Pe Maria în special o bătuse încă de mică și loviturile ei duruseră.

Primele bătăi și le amintea de pe la trei-patru ani. Aveau în bucătărie, sprijinit de tocul ușii, sus, o nuielușă maro și subțire. Îi spuneau Sfântul Nicolae. Dacă nu era cuminte, Sfântul Nicolae cobora de pe tocul ușii și dansa pe fundul ei. Nu-și amintea niciunul dintre motivele pentru care o încasa periodic, dar își amintea de usturimea pe care o resimțea peste picioare și pulpe, și apoi de canapeaua verde, pe care stătea întinsă cu fața la perete și unde trebuia să se gândească la fapta ei. Nu înțelesese niciodată prea bine la ce anume trebuia să chibzuiască, dar liniștea aceea de după bătaie îi făcea bine, stătea nemișcată pe canapea, urmărea modelul auriu al țesăturii și mintea i se golea treptat. De cele mai multe ori adormea epuizată.

După ce crescuse, mama renunțase la Sfântul Nicolae. Maria primea acum doar palme, era mare și părea cumva rușinos să mai fii altoit cu jordia când ai trecut de-o anumită vârstă. Palmele nu erau așa dureroase, partea rea era însă că niciodată nu știai când vin, apăreau când te așteptai mai puțin. Puteau veni după o discuție mai lungă în contradictoriu, când tonul mamei devenea din ce în ce mai tăios și, dacă Maria continua să se smiorcăie după dreptatea ei și s-o enerveze pe mama, discuția se putea încheia brusc cu o palmă peste față. Astea erau situațiile în care palma putea fi întrezărită dacă ea, Maria, nu ar fi fost atât de căpoasă s-o țină pe a ei și s-o înfurie pe mama. Era numai vina ei

că o încasa și, dacă la început și-o fura des pentru că nu presimțea mânia mamei, cu timpul învățase să detecteze din timp limita la care mama își pierdea răbdarea și Maria se oprea înainte s-o încaseze. Dar mai erau și situațiile în care era plesnită brusc, din senin, fără niciun avertisment. Erau palme care dureau mai tare, pentru că nu se aștepta la ele și, de cele mai multe ori, în prima secundă păreau nedrepte. Erau acele palme după ceafă pentru că i se spusese de-atâtea ori să nu-și mai roadă unghiile sau palmele peste gură pentru răspunsuri obraznice. Uneori mai erau și caietele în cap pentru că uitase să-și facă vreo temă. Dar sigur că, de cele mai multe ori, mama avea dreptate. Maria nu mai învăța la fel de bine ca în școala primară, își uita de multe ori cordeluța acasă, își rodea unghiile, căsca ochii la pereți, era obraznică, îndrăznea să spună „nu“, iar acum mai și umbla cu golanii.

Maria se număra totuși printre copiii norocoși. Cunoștea copii pe care îi băteau și mama, și tata. Cu nuia sau lingură de lemn, curea sau furtun, făcăleț ori bătător de covoare, orice le pica în mână când se cerea aplicată corecția. Mama ei prefera să-i bată doar cu palma, spunând că „unde dă mama crește“. Hotărât lucru, se putea declara norocoasă. La ei în familie tatăl nu-i dădea afară din casă, iar mama nu-i bătea decât cu mâna. Cu acest sentiment de recunoștință în gând, Maria adormi în scurt timp.

Ceața se mai risipise de când ieșise Maria din casă, dar pe întinderea câmpului aerul era în continuare umed și rece. Îi înghețaseră mâinile în autobuz, iar acum, după ce coborâseră toți copiii, constată că îi ieșeau aburi din gură când respira. În cizmele de cauciuc rigide și reci, nici picioarele nu-i erau mai calde, în ciuda șosetelor din lână pe care mama insistase dimineață să le încalțe.

Așa se întâmpla în fiecare toamnă, înainte să înceapă școala. Aveau câteva zile în care trebuiau să meargă la câmp. Clase întregi de elevi, împreună cu dirigenții, se trezeau de dimineață, se echipau cu haine de lucru, treninguri ponosite și cizme de cauciuc, erau înghesuiți în autobuze și duși la cules de cartofi. Prima oară Maria nu înțelesese de ce mama insistase să-i dea căciulă și mănuși, șosete groase și haine urâte. Dar după prima zi la câmp realiză că mama ei, profesoară fiind, fusese des la munci agricole și știa că dimineața pe câmp îți îngheață ușor picioarele și urechile în luna septembrie, precum și că e mai bine să porți cizme de cauciuc, ca să nu-ți strici încălțările bune prin glodul câmpului, și mănuși ca să nu-ți nenorocești unghiile.

Erau apoi aliniați de-a lungul câmpului, primeau câte o găleată și, doi copii la fiecare rând, trebuiau să adune cartofii din pământul răscolit de tractor. Cei leneși, care dormeau pe ei și nu erau în stare să strângă cartofii în găleată și să-i deșerte la grămadă în ritmul general, erau certați. Cei harnici, care-și terminau rândul mai repede, erau lăudați și se puteau odihni, jucând cărți sau mâncând senvișurile aduse de acasă. Ori, dacă aveau ghinion, erau rugați să-și ajute colegii mai puțin rapizi.

Nu era o muncă prea grea, găsea Maria, era chiar distractiv să scotocești prin pământ după cartofi, mai greu era să tot care găleata. Doar de la un punct încolo activitatea devenea plictisitoare. Așa că se străduia să termine cât mai repede rândul alocat, ca să nu o apuce plictisul în toiul muncii. După care, dacă avea noroc, se tolănea în lanurile de usturoi alături de ceilalți colegi harnici, pe pături sau jachete, și mijea ochii în razele blânde ale soarelui de toamnă.

O singură dată au tras lozul cel mare cu muncile câmpului, atunci când i-au dus într-o livadă de mere. Erau fructe mari și galbene, dulci și zemoase și, cocoțați pe scări, printre ramurile copacilor, mâncaseră atunci la mere de-i duruse pe toți burta a doua zi. Poate că totuși era un sâmbure de adevăr în avertizările părinților cu fructele prea multe și nespălate. În tot cazul, când se

pregătiră să plece din livadă, copiii își umplură gențile și săculeții cu care veniseră, ca să ducă mere și acasă. Din păcate, la poartă fură controlați și obligați să lase totul acolo, cu excepția a câte două mere de persoană.

– Iiiiii! strigă deodată Andreea, colega ei de rând, și sări în sus, depărtându-se.

Maria privi în direcția în care arăta Andreea, un șoricel mic și gri alerga dezorientat peste hârtoape și cartofi. Erau mulți șoareci pe câmp, mai văzuseră câțiva și, de regulă, băieții îi prindeau și le speriau pe fete cu ei. Însă Maria nu se temea de șoricei, îi păreau mici și drăgălași și cam cât de tare putea să muște un șoarece, la ce dinți mici avea?

Se ridică iute și porni în fugă după șoricel. Două rânduri mai încolo, își smulse căciula din cap și o aruncă peste el. Se apropie încet și puse mâna pe material, simțind pulsând corpul mic și cald al șoarecelui. Îl prinse cu atenție prin căciulă și se ridică. În jurul ei, fetele începură să chirăie și să dea din mâini, privind scena cu dezgust fățiș. Maria eliberă capul animalului și îl apropie de față. Era un șoricel mic și speriat, cu blănița de culoare gri-maronie, cu ochi negri și lucioși ca niște mărgele mici. Era cu adevărat adorabil, Maria nu înțelegea cum de putea cineva să țipe de dezgust când vedea așa o ființă mică și drăgălașă. Cum să nu-ți placă un asemenea animăluț? De altfel, găsea că toate animalele au ceva frumos, simpatic, interesant sau adorabil. Chiar nu era niciun animal despre care ar fi putut spune că e urât. Mama glumise odată, spunând despre fata ei că iubește animalele mai mult decât oamenii. Gândindu-se la spusele mamei, Maria găsi că nici măcar nu era o glumă, era adevărul gol-goluț.

Întinse degetul spre căpșorul șoarecelui și încercă să-l mângâie pe nas, între ochi. Cu o mișcare iute, chiar dacă era prins în mâna fetei, animalul își întoarse brusc capul și își înfipse dinții în degetul ei. Maria scoase un țipăt scurt și dădu drumul șoarecelui din mână cu tot cu căciulă, privind în urma lui cum se pierde printre rândurile de cartofi.

– Te-a mușcat? se apropie Andreea precaută.

– Puțin, răspunse Maria și-și stoarse rana, o urmă ca de ac, acum colorată de sânge.

Știa că, dacă te mușcă un șarpe veninos, trebuie să sugi rana ca să nu-ți intre veninul în sânge. Pe același principiu, dacă a mușcat-o șoarecele, ca să nu ia vreun microb, că doar aveau microbi șoarecii de câmp, își strânse buricul degetului, până când se scurse sânge din rană.

– Doare? o întrebă una dintre colegele care se strânseseră în jurul ei.

– Neah! făcu Maria nepăsătoare, chiar dacă mușcătura o ustura puțin.

Își băgă mâna în mănușă și își continuă treaba. Se grăbi să-și ajungă din urmă colegii care căpătaseră un oarecare avans, și reuși să termine odată cu ei. La capătul celălalt al câmpului erau câțiva copaci sub care o parte din elevi se așezaseră deja. Se făcuse cald și Maria își dezbrăcă geaca, și-o aruncă printre plantele firave și se trânti pe ea. Se întinse pe spate și închise ochii. Simțea soarele cald pe față, pe pleoape, pe mâini și se lăsă mângâiată de razele călduțe. Erau probabil ultimele zile de toamnă cu soare, în curând avea să vină octombrie cu ploi și frig și, cine știe, poate chiar cu ninsoare. Erau ani în care ningea în octombrie.

– E bine? o întrebă un glas în același moment în care fata simțise că cineva îi ținea umbră.

Deschise ochii și văzu o siluetă de băiat înalt, cu un smoc de păr creț în vârf. Se ridică într-un cot și realiză că era Mircea, vecinul ei de bloc.

– Ce faci aici? Și pe voi v-au adus tot azi?

În mod normal, școlile erau aduse la câmp pe rând, dar se mai întâmpla și să vină clase de la mai multe școli în aceeași zi. Mircea luă un loc în iarbă, lângă Maria și începu să-i povestească. Dar, pe lângă faptul că nu-i era simpatic, pe Maria nici n-o interesa ce spune. Mai bine nu l-ar fi întrebat nimic, mai bine l-ar fi ignorat. Nu voia să se creadă că ar fi prietenul ei.

– Voiam să-ți spun ceva, se întrerupse Mircea deodată și luă o mină serioasă. Manu umblă cu Ramona.

Maria nu schiță niciun gest. Pe moment i se tăiase respirația din cauza unei dureri ca o înțepătură puternică în dreptul stomacului. Apoi înțepătura se transformă într-o durere difuză, care i se întinse de la gât până în dreptul șoldurilor. Respira încet și monoton, fără să se grăbească, fără să se miște, cu ochii mijiți în soare, sprijinită în cot, privind în depărtare. Doar inima îi bubuia să-i sară din piept. Înghiți în sec și spuse ridicând din umeri:

– Treaba lor.

Mircea smulse un fir de iarbă.

– Credeam că vrei să știi.

Se ridică, o salută și se îndepărtă.

Maria rămase nemișcată în soarele de septembrie, timpul parcă se oprise în loc, în jurul ei dispăruseră colegi și cartofi, doar firul de iarbă cu care se juca pe deget mai exista, firul de iarbă învârtit pe degetul ei și lumina soarelui care-i pătrundea printre pleoape. *Manu umblă cu Ramona.*

Dar poate că nu era totuși adevărat. Poate că Mircea voia doar ca ea să se certe cu Manu, ca să se bage el pe fir. Numai că acum, după ce-i spusese ce-i spusese, îi devenise cu adevărat antipatic. Da, cu siguranță că era totul o invenție menită a sădi îndoială în sufletul ei, o minciună gogonată de care se va convinge că nu

poate fi adevărată. Sigur că nu apucase să mai comunice cu Manu în ultima vreme, însă o va trage de limbă pe Ramona, va afla de la ea dacă era adevărat sau nu ce-i spusese Mircea. Nemernicul ăla lungan nu avea să fie niciodată prietenul ei!

Restul zilei îl petrecu destul de tăcută și munci concentrată. Diriginta le lăudă pe ea și pe Andreea că au terminat primele rândul, apoi copiii fură urcați înapoi în autobuze și porniră spre oraș.

Acasă o aștepta o altă scrisoare de la Vlad. Ca și prima, era prietenoasă și caldă.

„Dragă Maria! Ai primit scrisoarea mea, prima? Că nu am primit răspuns de la tine.

Ieri am fost cu toții până la Snagov, că avea tata niște treabă. Noi am rămas cu mama pe malul lacului și am făcut plajă. N-am intrat în lac, că era totuși cam rece apa. Dar afară a fost aproape la fel de cald ca astă vară, când eram la mare. Mi-a plăcut la mare și mi-a plăcut că ne-am cunoscut. Mai știi seara în care s-a îmbătat soțul gazdei și ne-am speriat de el? Dar căsuța din baloți de fân pe care am construit-o în grădină ți-o mai amintești? Alina zice că o să mucegăiască până vara viitoare și că n-o s-o mai găsim. Putem construi alta, vrei? Mâine avem o lucrare de control grea la fizică și ar trebui să învăț acum, dar mai bine îți scriu ție, că e mai plăcut. Bine, gata, termin, că mă ascultă imediat taică-meu ce am învățat. Cu drag, prietenul tău, Vlad“

Îi plăcea scrisoarea și-i plăcea că-i scrisese, se simțea măgulită că primea scrisori de la un băiat, chiar dacă nu erau de dragoste, cum fusese biletul cu inimioară de la Manu. La prima scrisoare nu-i răspunsese, dar acum își propuse s-o facă. La urma urmei, ținea la el, îi plăcea Vlad, chiar dacă nu era la fel de bărbat ca Manu. Și îi plăcea cum se semnează.

Maria își suflă în pumni, încercând să-și încălzească mâinile de la căldura respirației. De când se lăsase frigul afară, mai puseseră câte un pulover pe ei. Căldură în calorifere nu se dădea decât uneori și numai pe timp de iarnă, când afară temperaturile rămâneau constant sub zero grade. În octombrie însă, deși vremea era mohorâtă și rece, nu era cazul să se facă risipă. Așa că se obișnuiseră să stea îmbrăcați cu pulovere groase prin casă.

De cum se răcea afară, Maria își făcea lecțiile în bucătărie. Era singura încăpere în care nu-i înghețа mâna pe stilou. Dădeau drumul la cuptorul care emana o căldură molatecă și blegoasă, de-ți venea să pui capul jos și să adormi. Din bucătărie căldura se revărsa și în celelalte camere, noaptea însă îl închideau, căci mama spunea mereu că nu e sănătos să dormi cu gazul aprins. În timpul zilei deschidea din când în când fereastra de la bucătărie, să mai ia câte o oală de mâncare sau vreunul din borcanele pe care le ținea în fața geamului. Atunci Maria simțea cum înăuntru pătrunde un val de frig și cum aerul din bucătărie se împrospătează instantaneu.

– Pentru cine îl faci pe ăla? întrebă Maria, arătând spre tricotajul din mâinile mamei.

Așezată pe un scaun de bucătărie, mama tricota ca-n aproape toate serile friguroase. Firele pufoase de un albastru petrol i se învârteau sprintene între degete, ducând către două gheme moi aruncate într-o oală așezată pe podea. Mama își ținea mereu ghemele într-o oală când tricota, ca să nu i se rostogolească printre picioarele scaunului și să se încurce.

– Pentru o colegă de cancelarie, îi răspunse mama absentă, numărând în gând ochiurile de pe andrele.

De cum venea toamna, activitatea principală a mamei era tricotatul. După modele din reviste trimise din Germania sau inventate pe loc, din capul ei, îmbrăca toată familia în pulovere, căciuli, șosete și mănuși din lână, iar lui Dragoș îi tricota chiar și pantaloni de iarnă. Maria avusese și ea când era mică o pereche albastră tip salopetă și una gri cu șnur în talie, dar acum considera că era prea mare ca să mai umble cu pantaloni tricotați. Prefera să-i fie frig.

Odată îmbrăcați toți membrii familiei, mama trecea la capitolul următor, prietene și colege. Puloverele frumoase pe care le purta zi de zi la serviciu atrăgeau atenția colegelor de cancelarie, astfel că ajunsese să le tricoteze și lor contra cost. Uneori plata venea în

alimente, alteori în mici servicii și favoruri, acum însă lucra pentru bani. După ce le tricotase și bunicilor câte o vestă din lână de oaie gri, cu nasturi negri lucioși, luase mai multe comenzi de la prieteni și vecini. Sănătatea bunicului se șubrezise considerabil în ultima vreme, în case era frig, iar el căzuse la pat. Bunica, având ea însăși nevoie de cineva care s-o supravegheze, nu-l putea ajuta prea mult. Așa că mama Mariei aranjase cu o femeie din vecini să vadă o vreme de amândoi bătrânii. Pentru asta avea nevoie de bani.

Maria își făcea griji pentru bunicul ei. O crescuse de când era un boț de om și, de dimineață până seara, stătuse numai cu el prin parcuri și locuri de joacă, ori la plimbare pe promenada bulevardului central al orașului. Cu pași mărunți de copil, îl urmase peste tot. Mai târziu, cu pălărie și baston, o dusese zi de zi la grădiniță și o vreme chiar și la școală. Fusese la serbări, închideri și deschideri de an școlar. Apoi îmbătrânise și o lăsase mai moale, predând-o pe Maria părinților mărișoară și cu o puternică dragoste de bunic înrădăcinată în suflet.

– Nu mai băga aia în gură. Ai terminat? o întrebă mama, văzând-o cum roade gânditoare capătul stiloului.

– Da, tresări Maria și scoase repede stiloul din gură.

Închise caietul, puse capacul la stilou și își strânse lucrurile de școală împrăștiate pe masa din bucătărie.

– Atunci fă-ți ghiozdanul și adu-mi și mie Verena aia din teancul de după șifonier.

Maria părăsi bucătăria cu teancul de caiete și cărți în brațe și le aruncă în rucsacul-ghiozdan primit de la mătușa. Se uită la ceasul de pe noptieră, era patru după-amiaza. Dragoș dormea încă în dormitor și, la drept vorbind, și pe ea o cam luase somnul în bucătărie. Afară ploua și bătea vântul, iar lumina îți dădea senzația că e aproape seară.

În sufragerie, tatăl ei se afla la locul lui în fața calculatorului, profitând de curentul care, în mod ciudat, nu se întrerupsese încă. Tasta ceva cu ochii într-o carte deschisă lângă tastatură, învăluit într-un nor dens de fum. Din când în când privea fix în televizorul din fața lui. Cum cădea lumina veiozei de pe masă și prin ceața care-l învăluia, tatăl semăna cu un portret al lui Albrecht Dürer, în una dintre cărticelele favorite ale Mariei din seria de broșuri cu pictori. Numai coafura nu se potrivea, tatăl ei începuse să chelească.

Maria începu să scotocească în teancul de reviste și tipare înghesuite de-a valma între bibliotecă și peretele de la geam. Hârtiile erau încrețite de la umezeala de anul trecut. Peretele de-acolo se umezea mereu pe timp de iarnă și uneori se prelingeau stropi grei de apă pe tapet în jos, până la teancul de reviste. Maria își trecu mâna peste tapet, dar constată că e uscat, nu era încă destul de frig afară ca să se pornească pârâiașul de pe perete, cum

îi spuneau cu toții. O fâșie de tapet stătea desprinsă la un colț și Maria trase ușor de ea. Până să-și dea seama, rămase cu fâșia de tapet în mână, care se desprinsese fulgerător până sus cu un zgomot uscat de hârtie cerată.

– Am făcut o prostie, spuse Maria cu voce tare, dar tatăl ei era prea adâncit în treaba lui.

Maria găsi revista cerută de mama, o ilustrată cu diverse modele de pulovere tricotate și i-o duse în bucătărie.

– Am rămas cu tapetul în mână, o puse la curent și pe mama ei, arătându-i fâșia verde pal din mână.

Mama nu înțelese întâi, apoi procesă informația și oftă, fixându-și privirea înapoi în tricotaj.

– Era de așteptat la ce umezeală e în colțul ăla. Oricum, e vechi. Poate zugrăvim la vară.

Părinții ei nu zugrăviseră niciodată de când se mutaseră. Aveau tapetul ăla încă de la început, de când cumpăraseră apartamentul, și își tot propuneau în fiecare an să scape de el. Vecinii toți dăduseră tapetul jos și zugrăveau periodic – colorat, cu calciu sau sclipici – dar nu atât pentru schimbarea decorului, cât pentru a acoperi igrasia care se forma în fiecare an.

– Dar dacă ai tricota niște pulovere mari, pentru pereți, oare n-ar fi mai cald în casă? întrebă Maria.

Mama își ridică din nou ochii din lucru și o privi mirată.

– Ziceam și eu, completă Maria în chip de scuză și se retrase în cameră, încălzindu-și pumnii.

Când va fi la casa ei, se gândi, ea își va îmbrăca pereții. La Ramona, de exemplu, era mai cald când stăteai sprijinit cu spatele de perete și te uitai la TV, pentru că avea carpete agățate pe pereți. Care era problema dacă tricotai și pereților pulovere?

Afară se întuneca din ce în ce mai devreme. Cum anul ăsta învățau după-amiaza, Maria ajungea acasă de cele mai multe ori când afară era întuneric. Când venea ea, în cartier era ora obișnuită la care se întrerupea curentul. Timp de două ore era o beznă de-ți băgai degetele-n ochi, nu alta. Iluminarea stradală era defectuoasă chiar și când era curent, becurile stâlpilor nu funcționau toate, poate două-trei pe întreaga stradă. Maria se baza mult pe luminile care veneau de la ferestrele caselor și blocurilor din jur. Când însă totul era cufundat în beznă, n-o ajuta decât simțul de orientare și obișnuința de a bate străzile alea zilnic. Întâi se contura umbra clădirii spitalului și curtea cu copaci înalți, apoi urma șirul de case scunde, trecea prin fața pieței de obicei închisă la ora aceea, alt șir de case și apoi începeau blocurile. Bine că locuia și Liana în cartier și avea cu cine să vină seara, spre casă.

Fusese răcită cu o săptămână în urmă și lipsise câteva zile de la școală. Deși o usturase gâtul cumplit și făcuse febră, se bucurase de cele câteva zile de stat acasă, în căldura patului, fără școală și teme. Acum însă trebuia să recupereze materia și pentru asta, după ore, se duse până la Liana acasă, să-și copieze lecțiile pierdute.

– Cu mere, spuse mama Lianei, băgând capul în camera în care cele două fete terminaseră cu temele și stăteau de vorbă.

Le întinse o farfurie cu felii de plăcintă, iar Liana și Maria se uitară una la altă și pufniră în râs, pentru că involuntar mama Lianei tocmai le răspunsese la întrebarea pe care fetele o dezbăteau intens: care băieți sunt mai frumoși, cei blonzi sau cei bruneți? La băieți cu mere nu se gândise niciuna.

Liana sări din pat și luă platoul din mâna mamei, apoi se așeză înapoi, lângă Maria, și începură să molfăie împreună la plăcinte.

– Până la cât te lasă mama ta? o întrebă mama Lianei pe Maria, aruncând o privire îngrijorată către ceasul de pe noptieră.

Se făcuse aproape ora nouă și, chiar dacă ora întreruperii de curent trecuse deja, plimbările prin cartier seara nu erau recomandate fetelor. Maria ridică din umeri, mama nu-i dăduse o oră anume. De altfel, nici nu mai știa exact dacă i-a spus sau nu că trece astăzi pe la Liana.

– Păi, dacă nu ți-a zis ea, am să te trimit eu acasă după ce mâncați plăcinta. E destul de târziu și poate își face griji, spuse mama Lianei, retrăgându-se din cameră.

Fetele mai râseră o vreme, mâncând plăcintele și amuzându-se pe seama numelor de familie neobișnuite din cartea de telefon, apoi Maria se ridică, se îmbrăcă, își luă rămas-bun, își aruncă ghiozdanul în spate și porni spre casă.

Nici nu deschise bine ușa de la intrare, că o văzu pe mama ei dând buzna pe hol.

– Unde-ai fost până la ora asta?!

Din penumbra holului vedea conturul siluetei mamei, avea mâinile înfipte în șold și părea foarte, foarte furioasă. Maria rămase pe loc și nu îndrăzni să mai înainteze niciun pas. Încercă să îngaime o explicație, dar nu avu timp să formuleze ceva coerent, că mama se afla deja lângă ea și începu să-i tragă palme peste cap.

– Să mă lași tu s-aștept până acum, să-mi fac griji pentru tine! Umbli noaptea cu golanii în loc să vii acasă!

Maria ridică brațele în apărare și încercă să se piardă între straturile aspre ale hainelor groase care atârnau pe cuierul din hol. Se lăsă în jos, pe lângă tricicleta fratelui ei, parcată imediat sub haine, încercând să se sustragă loviturilor.

– Vrei să mor de inimă? Te-am căutat pe străzi, am sunat la toate colegele tale! Am crezut că ți s-a întâmplat ceva!

Simți o durere acută în partea stângă a capului, mama o prinsese de păr prin căciulă și o trăgea zdravăn încoace și încolo. Maria se ridică în picioare de durere, urmând mâna mamei, căciula îi căzuse pe ochi, ghiozdanul îi atârna până la coate, îi dăduseră lacrimile și nu putea spune nimic.

– Îți arde de plimbări nocturne! strigă mama și-i mai arse o palmă, de data asta direct peste obraz, iar părul care-i atârna peste față nu reuși să atenueze lovitura. Ei, lasă, că întoarcem noi foaia! Din momentul ăsta nu mai mergi decât la școală și înapoi, atât! Nu tu Ramona, nu tu Andreea, nu tu mai știu eu ce colegă de-a ta. Nici cu gunoiul nu te mai duci!!!

Maria stătea dreaptă în fața mamei, cu capul plecat și mâna dusă la falcă. Căciula îi căzuse pe jos și o durea pielea capului. Nu îndrăznea să facă nicio mișcare, rămăsese îmbrăcată și cu ghiozdanul atârnându-i de brațe.

– Și ce stai acolo așa? Acuma dezbracă-te!

Începu să se urnească încet. Urmărită de privirile mamei, își lăsă rucsacul să alunece la pământ. I-ar fi plăcut să se poată dizolva în aer. Se descheie la palton în timp ce-și descălță cizmele, apăsând cu vârful uneia pe călcâiul celeilalte.

– Nu ți-am zis să nu te mai descalți așa? se răsti mama din nou. Strici cizmele! De unde să-ți iau altele, apleacă-te, că doar n-ai oase-n burtă!

Mișcarea cu cizmele nu fusese una înțeleaptă, mama ei ura când Maria se descălța în felul ăsta. Cizme de iarnă se găseau greu, copiii purtau câte o pereche de când le erau mari până când

îi strângeau și trebuiau să reziste măcar două ierni, nu-și permiteau să le strice, descălțându-se aiurea și distrugând ștaiful din interior.

– Ia, hai încoace și spune-mi unde ai fost! începu mama pe un ton ceva mai calm și o pofti în bucătărie. Din cadrul celeilalte uși, Dragoș le privea cu ochi curioși.

– Tu treci în cameră la joacă, am de discutat cu Maria! îl expedie mama și închise ușa în urma lui, apoi se așeză pe un scaun și-și aprinse o țigară.

Trase adânc în piept și suflă fumul pe nas. Mariei i se păru că seamănă cu un dragon care scoate fum pe nări.

– S-auzim! Unde-ai fost până acum? Cu derbedeul ăla?

Maria se așeză în colțul opus al mesei și începu să-i mărturisească mamei cu glas scăzut că a fost la Liana. Mama sunase și la Liana și nu răspunsese nimeni. Aveau telefonul deranjat, explică Maria, că altfel ar fi sunat acasă. Nu, nu-i trecuse prin cap să întrebe dacă era un telefon disponibil prin vecini. Voise să se grăbească, dar nu observase cât de repede a trecut timpul. Apoi mama Lianei le dăduse plăcinte.

Mama fuma și o asculta în liniște. Apăsă mucul de țigară în scrumieră până se stinse și spuse:

– Știi, se pot întâmpla tot felul de lucruri rele noaptea, pe stradă. Oricum stau cu grijă în fiecare zi când vii de la școală și mă uit la ceas, număr minutele până când intri pe ușă. Dar dacă mai și întârzii, simt că-mi pierd mințile.

Făcu o pauză, oftă și continuă:

– Umblă tot felul de nebuni pe stradă. Bărbați care se iau de fete și cred că știi ce le fac. Doamne ferește să te prindă vreunul! Nu se umblă noaptea pe străzi! Fetele tinere n-au ce căuta singure pe stradă după ce se lasă întunericul! Vii de la școală direct acasă și, dacă e să întârzii pe undeva, mă suni și vin eu după tine, ne-am înțeles?

Maria dădu din cap afirmativ chiar în momentul în care se auzi ușa de la intrare. Era tatăl ei, care își scoase haina în liniște și păși în bucătărie.

– A fost la Liana după lecții, spuse mama, ridicându-se de pe scaun. I-am explicat eu cum stau lucrurile.

Maria nu îndrăzni să ridice privirea din pământ când tatăl trecu mai departe în cameră, îi văzu doar partea de jos a pantalonului și șosetele, dintre care una era găurită în vârf. Tatăl ei n-o lovea, responsabilă cu bătaia era mama. În schimb, tatăl avea prostul obicei de a da pedepse: nu te uiți la televizor, nu ieși la joacă, n-ai voie la Ramona sau faci cinci pagini de exerciții din culegere. Sau, dacă era ceva grav, toate deodată.

După cum era de așteptat, pe lângă bătaia încasată, în zilele care urmară Maria fu nevoită să suporte și chinuri suplimentare, care de data asta nu veniră sub formă de exerciții din Petrică, culegerea de matematică pe care o ura cu patimă, ci deghizate în informații utile pentru viitorul omenirii. Tatăl ei hotărâse că a sosit momentul să se ocupe de instruirea fiicei sale, căci progresul le bătea la ușă în plicuri pătrate, din plastic negru.

– Știi ce e asta? o întrebă el pe Maria, ținând între degete un asemenea plic, cu o gaură de mărimea unei mingi de ping-pong în mijloc.

Stăteau amândoi în sufragerie, la masa transformată în birou, în fața calculatorului, cu televizorul care ținea loc de monitor. Maria privi plicul și spuse:

– O dischetă.

– Foarte bine, sigur că știi ce este. La ce este bună o dischetă?

Maria se simți ca la școală, când era scoasă la tablă și nu învățase lecția. Nu că de data asta ar fi știut ce era de învățat. Ridică din umeri.

– O dischetă, spuse tatăl pe un ton pedagogic, stochează informații.

De fapt, știa. Sigur, nu s-ar fi exprimat chiar așa, cu „stochează informații“, dar se prinsese că pe dischete era ceva ce se transfera în calculator, căci tatăl ei întruna băga și scotea dischete într-o cutie gri, care își avea locul ei lângă calculator.

– În plicul ăsta de plastic se află un disc – ca cele de la *pick-up*, dar mai mic și mai subțire. Dar tot cu linii. Și pe fiecare linie din asta se poate scrie o informație. Informația este stocată în biți, care sunt o unitate de măsură. Iar opt asemenea biți formează un bait.

Maria îl privea ușor încruntată, încerca să pară interesată și să afișeze o figură inteligentă. De fapt, nu numai că nu înțelegea toată teoria tatălui ei cu biții și baiții, dar nici n-o interesau câtuși de puțin. Nu era suficient că era duminică și ea era pedepsită, trebuia să mai și asculte prostiile tatălui despre biți și baiți. Toate informațiile astea n-aveau nicio treabă cu ea, nici măcar cu matematica n-aveau legătură. Pe care o ura oricum. Și fizica, dacă se gândea mai bine. Numai formule și calcule, la ce-i foloseau?

Înțelesese în sfârșit scopul literaturii, îți deschidea mintea, după cum îi predicase mama de atâtea ori. Dacă la început, când

era mai mică și mama o tot bătea la cap să citească, nu găsise nicio plăcere în a buchisi literele, în ultima vreme începuse să capete apetit pentru lectură. În afară de *Cuore*, *Singur pe lume* și alte câteva cărți de copii din literatura universală, citise deja și câteva cărți de adulți, pe care le găsise prin bibliotecă. Cel mai mult îi plăceau romanele polițiste, nu găsise decât două, de Agatha Christie, dar împrumutase altele de la Liana, niște ediții vechi pe care scria „Colecția de 15 bani".

La fel ca cititul, erau și alte lucruri care începuseră să-i trezească interesul și care nu erau neapărat folositoare, dar erau frumoase și-i dădeau o stare de bine. De pildă, albumele de pictură ale mamei, pe care le răsfoia ore în șir. Studia chipurile albe și visătoare din tablourile renascentiste sau se lăsa vrăjită de contururile șterse ale impresioniștilor. Cuvintele, culorile, muzica – chiar și anumite melodii din muzica clasică, deși n-ar fi recunoscut niciodată – o făceau să viseze, o mișcau mai mult decât niște cifre înșirate una după alta, legate între ele cu liniuțe și paranteze. Iar acum, biții și baiții.

– …și asta deoarece valoarea bitului poate fi ori un 0, ori un 1, ai înțeles?

Maria privi lung foaia de matematică, pe care tatăl ei mâzgălise cu creion mai multe șiruri de 0 și de 1 fără nicio noimă. Multe pătrățele completate cu 0 și 1. Mai lipsea câte-un X pe alocuri și ar fi arătat ca biletele de pronosport ale bunicului.

Dădu din cap și încercă să nu ridice privirea spre tatăl ei. Dacă i-ar fi văzut ochii, și-ar fi dat seama că s-a gândit tot timpul la altceva și că n-a înțeles nimic. O întrebare isteață pentru a-l convinge de interesul ei n-avea, așa că preferă să privească gânditoare hârtia, rumegând informația biților unu și zero.

Undeva la picioarele lor apăru Dragoș în patru labe, plimbând pe covor o mașină de pompieri și scoțând sunete stridente, ca de sirenă. Ajunse la piciorul Mariei și mașina roșie o luă pe papucul ei în sus, apoi pe picior, până la genunchi. Maria se uita gânditoare la foaie, sub privirile încântate ale tatălui, în timp ce mașina de pompieri i se urcă pe braț în sus, spre umăr. Ca să-i ajungă până la cap, Dragoș i se cățără în brațe. Era plin de gem în jurul gurii.

– Drag'șe, mă murdărești, spuse ea, se ridică brusc și fugi la baie, prefăcându-se că frate-său i-a pătat bluza.

În baie învârti de robinet și-și dădu ochii peste cap – sistemul binar o plictisise de moarte. Hotărât lucru, matematica nu era de ea. La vară o aștepta un examen greu, de treaptă, cu probă și la matematică. N-avea cum să facă față fără niște muncă suplimentară, îi era clar. Sigur că tatăl ei ar fi putut-o ajuta, dar explicațiile lui erau atât de alambicate și de plicticoase, că nu înțelegea nimic și o apuca somnul. Probabil că vor trebui s-o dea

la un meditator, vreun coleg de cancelarie al mamei, așa se obișnuia.

Își dădu părul după urechi, apoi îl aduse înapoi. Oare să-și facă totuși breton? Cum i-ar sta blondă? Oare lui Manu i-ar plăcea? Dar lui Vlad?

Mai zăbovi o vreme în baie, apoi ieși încet și se strecură în dormitor. Tatăl ei pesemne că uitase de ea și se luase cu altceva, era bine.

În dormitor, Dragoș, în continuare plin de gem, amenajase o parcare pe canapea. Mașini mici, din plastic colorat, unele cu ușile rupte sau fără roți, așteptau frumos aliniate pe modelul canapelei, ca într-o parcare. Maria se aruncă pe pat și mașinile se deplasară de la locurile lor.

– Nuuuu! strigă Dragoș, către ea.

Maria rânji.

– N-am vrut. Hai, că le pui la loc.

– Idioato! șuieră printre dinți băiatul.

Nu era prima oară când o făcea idioată, în ultima vreme culesese niște cuvinte și expresii destul de colorate din fața blocului, observaseră și părinții asta.

– Auzi? îi șopti Maria la ureche. Dacă-mi mai zici o dată așa, la noapte chem vampirii.

Dragoș ridică o privire îngrozită spre ea. Orice, numai nu vampirii. Nu-i era frică de baubau, de doctor sau de țigani, sperietorile curente, însă era îngrozit când auzea de vampiri. Nu știa, bineînțeles, ce sunt vampirii, de altfel, nici Maria nu știa prea bine. Dar auzise el de undeva despre ei și că ar face rău. Într-o seară, pe când încercau să adoarmă, Maria îl auzise scâncind în pernă. Când îl întrebase ce-a pățit, băiatul se ridicase ușor și-i indicase cu degetul geamul dulapului în care se reflecta de afară lumina lunii și niște umbre ale mesteacănului din fața ferestrei. Și o întrebă dacă erau cumva vampiri acolo. Maria pricepu imediat, întregul tablou oglindit în dulap arăta destul de spectaculos, felul în care vântul mișca crengile și luna licărea printre ele. Dar de-aici și până la vampiri era cale lungă, ceea ce-i și explicase lui Dragoș amănunțit. Îl luase în brațe și-l liniștise, descriindu-i fenomenul imaginilor reflectate și exemplificându-i cu lumina de la veioză și umbre pe pereți. Însă de-atunci îl și speriase în câteva rânduri cu venirea vampirilor. Uneori pentru că o enerva, alteori doar din plictiseală. Dar numai pe timp de zi, căci seara parcă nici ei nu-i venea să vorbească despre vampiri.

Lui Dragoș i se lăsase buza inferioară în jos, gata să plângă. Maria se ridică din pat la fel de brusc cum se așezase, deranjându-i din nou mașinile și spuse:

– Hai, că am glumit, Dragonț, nu există vampiri, știi foarte bine!

Dragoș o urmări cum se duce la fereastră și se uită afară, ascunsă după draperie. În întunericul serii care se lăsa peste oraș, se conturau siluete de copii mari, cocoțați pe platforma din beton ce servea drept masă de ping-pong. Mariei i se păru că două dintre siluete erau Manu și Ramona.

Unul dintre avantajele anotimpului rece, cu serile sale lungi și plicticoase, era faptul că lumea socializa intens. Odată cu venirea iernii se organizau seri video, cinema-uri mici, improvizate în sufragerii de bloc, unde se strângeau câte o mână de vecini cinefili, dornici să vizioneze ultimul Rambo sau vreun film cu Chuck Norris. Asemenea seri se țineau de cum se lăsa iarna și până la sărbători. Odată intrați în febra sărbătorilor, urma o altă perioadă veselă, în care vecinii se vizitau zilnic cu câte-o sticlă de tărie sau vin primit de la țară și se întindeau la vorbe, vecinele își împrumutau una alteia căni de zahăr, ouă sau ulei și făceau schimb de rețete pentru prăjituri, iar copiii blocului colindau pe la toate ușile, luându-le la rând și primind bani, mere sau nuci. Se socializa intens până la revelion, când perioada euforiei generale atingea apogeul, pe scară soneriile zbârnâiau toată noaptea, ușile se deschideau și se închideau încontinuu, iar vecinii circulau din casă în casă pentru a ciocni un pahar și pentru a-și ura „La mulți ani!“, sfârșind abia spre ziuă, ușor chercheliți. Apoi, după revelion, mai sărbătoreau vreo doi sfinți și începeau din nou munca, școala, frigul și lipsurile. Dar până atunci era o perioadă frumoasă, iar Maria se bucura că sezonul tocmai se deschidea prin anunțarea primelor seri video.

Vizionările se întâmplau, de regulă, mai multe seri la rând, în funcție de durata perioadei pentru care împrumutai aparatul video. Nu erau mulți care aveau asemenea aparate, fie erau primite de la rudele din străinătate, fie cumpărate pe bani grei, dar erau și mulți care cunoșteau pe cineva, care știa pe altcineva care avea video. Astfel că aparatul era împrumutat pentru câteva zile, până se vizionau toate casetele, împrumutate și ele, apoi era returnat proprietarului. Casetele video, cutii mari și negre din plastic, de dimensiunea unei cărți, care aveau înăuntru o bandă magnetică, conțineau de obicei filme înregistrate de la posturile TV ale altor țări, peste care se suprapunea o traducere românească, făcută de cineva la prima mână. Majoritatea filmelor erau traduse de aceeași voce feminină, ușor nazală și tare nesuferită Mariei la început. Nimeni nu știa cine era doamna sau cum se numea, Maria și-o imagina mereu cu o coafură creață, înaltă și roșcată. Cu figură severă de doamnă directoare de școală și rujată puternic. Treptat, se obișnuise cu timbrul vocal, îi devenise familiar și n-o mai deranja, ba chiar începuse să-i devină simpatic și, când întâlnea câte-un film dublat de altă voce, simțea o vagă dezamăgire.

– Maria, ajută-mă, te rog, cu scaunele astea! se auzi vocea mamei din hol.

Vizionarea se organiza de data asta la vecinii de vizavi. Aveau o sufragerie la fel de mare ca toți ceilalți, dar mai puțin mobilată decât a Mariei, de exemplu. Dacă strângeau masa din mijloc și o împingeau la perete, în afară de canapeaua îngustă și cele patru scaune ale mesei, mai încăpeau cu ușurință alte zece scaune, adunate din bucătărie sau aduse de pe la vecini.

Maria prinse câte un scaun pliant, din lemn, sub fiecare braț și păși în urma mamei, ea însăși încărcată cu alte două, spre apartamentul vecin. Le lăsă la intrare, sprijinite de perete, căci o zări pe Ramona, care se apropia de ea cu pas grăbit.

Își propuse să facă pe indiferenta dacă avea să aducă vorba de Manu.

– Vezi că mi-a zis tanti Olga de la trei că pasărea ta stă de azi dimineață pe geamul lor și n-a plecat deloc. Poate-i bolnavă.

De când învățase să zboare, corbul stătea mai mult pe-afară, zbura din copacii anemici până pe centrală și uneori se odihnea pe la ferestrele oamenilor. Maria se așteptase ca, odată ce și-a recăpătat independența, pasărea să plece, dar nu se întâmplase așa. Corbul devenise blând, ciugulea pâine de pe pervazurile unde puneau oamenii pentru porumbei și, în general, părea că-i place cartierul. Apoi Maria crezuse că, odată cu venirea toamnei, corbul ei avea să migreze în țările calde. Doar că, pe lângă faptul că nu avea stol, poate că nici nu era pasăre călătoare. Când întrebase adulții din jur, Maria primise răspunsuri contradictorii, unii susțineau că ar fi, alții că n-ar fi pasăre călătoare. De altfel, nu se deciseseră nici dacă era corb sau cioară. Maria era sigură că era un corb.

– Mama! strigă Maria spre holul vecinei. Mă duc cu Ramona până la trei! și o apucă în urma Ramonei pe scări, în sus.

Fetele pășeau pe câte două scări odată, ținându-se cu o mână de balustradă, ca într-o cursă. Când ajunseră la trei, gâfâiau amândouă și le umflă râsul.

Sunară la tanti Olga, care le permise să intre încălțate până în dormitor, la fereastra pe pervazul căreia stătea corbul încă de dimineață. Pe drum, femeia o puse și pe Maria în temă: pasărea nu mâncase și nu băuse nimic toată ziua, stătea cu capul tras și ochii închiși, părea bolnavă. Nu încercase s-o ia de acolo, sperase toată ziua să plece, îi era frică de ea și nici nu-i plăceau ciorile.

Maria deschise încet fereastra și se întinse după corb. Îi prinse trupul cu ambele mâini și-l aduse la piept. Pasărea nu opuse rezistență deloc. Sau nu era foarte prezentă.

Fetele mulțumiră și o luară pe scări în jos.

– Crezi că-i bolnav? întrebă Ramona.

– Habar n-am, poate că e doar obosit, ridică Maria din umeri, mângâind cu degetul capul mătăsos al corbului.

Poate că zburase prea mult zilele astea. Poate că era totuși o pasăre călătoare și-l amețise frigul, cine știe prin ce aventuri trecuse săracul. Maria se hotărî să-și convingă părinții să-l țină o vreme în casă, la urma urmei se străduia să învețe bine și nici cu Manu nu se mai întâlnise. Altfel, poate că bietul corb avea să moară. Doar că nu era momentul de negocieri pentru animale. Prea erau toți agitați să se organizeze pentru video.

Maria profită de o clipă de neatenție și se strecură cu corbul în camera ei. Sub birou, după placa de lemn din spate, între calorifer, o cutie cu jucării și două pungi cu lucruri vechi amenajă iute un culcuș din cârpe moi. Îi lăsă corbului un vas cu apă și niște pâine, mască ascunzătoarea cu scaunul de birou și-o bluză de trening și fugi la vecini. Auzise că urmau să pună un film cu extratereștri.

În sufrageria vecinilor lumina era deja stinsă. În jurul unui televizor se înghesuiau mai mulți bărbați și femei, pe scaune, pe canapea sau unii așezați direct pe covor. Părinții ei stăteau pe canapea, tatăl ei fuma. Cineva crăpase fereastra ca să nu se facă prea mult fum. Dragoș fugise din camera alăturată, în care se jucau mai mulți copii, și se refugiase în brațele mamei, cu degetul mare în gură, pesemne i se făcuse somn. Maria se strecură printre scaune până la capătul canapelei și se așeză pe covor, la picioarele mamei. Ramona era pedepsită, rămăsese cu mama și fratele ei, doar domnul Cocea se prezentase la vizionare.

Prea mult din acțiune nu se înțelegea, deși nu era genul de film cu multă vorbărie. Însă totul era mai mult negru, se petrecea noaptea, iar pe ecranul vecinilor, soldații care vânau extratereștri erau doar niște umbre albastre. Numai când trăgeau cu puștile, dar mai cu seamă când exploda câte o grenadă, ecranul se lumina și puteai vedea extratereștrii, niște lighioane îngrozitoare cu dinți ca dinozaurii, cleioși și înspăimântători. Maria se speriase în câteva rânduri, tresărind, iar mama o întrebase dacă nu vrea să se ducă mai bine acasă.

După ce se termină filmul, aprinseră luminile și se ridicară cu toții, unii cu frica-n oase după filmul SF, alții făcând pe grozavii că nu există așa ceva. Unii plecară acasă, alții se retraseră în bucătăria vecinilor să fumeze și să-și dezmorțească oasele, căci urma alt film.

Maria fugi acasă înaintea tuturor să pregătească patul și mama veni cu Dragoș adormit în brațe. Îl întinse așa, îmbrăcat în pat, îi scoase doar pantofii, apoi o întrebă pe Maria dacă nu-i e frică să rămână singură cu Dragoș, și fugi înapoi să vadă al doilea film.

Mariei nu-i era frică propriu-zis, știa foarte bine ce este un film, era mare. Totuși, după ce ieși mama pe ușă, se ridică și aprinse lumina pe hol. Verifică sub birou ce face corbul, constată mulțumită că era în viață și se întinse apoi lângă Dragoș. Se

simțea mai în siguranță cu lumina aprinsă, de parcă becul chior din fața băii ar fi putut ține departe extratereștrii-dinozaur.

A doua zi foarte devreme, când abia se luminase de ziuă, o trezi un cârâit de sub birou. Sări din pat ca arsă și dădu deoparte scaunul cu bluza de trening. Corbul ciugulea din bucata de pâine, se chinuia să-și scoată o gheară agățată în cârpele din culcuș și croncănea. Maria îi eliberă piciorul, îl scoase în liniște de sub birou, luă și bucata de pâine și deschise încet fereastra. Frigul dimineții îi zgribuli pielea. Când se văzu în libertate, pasărea deschise aripile și își luă zborul. Maria așeză bucata de pâine pe pervaz și închise la fel de încet geamul. Apoi se strecură înapoi lângă Dragoș.

Puțin mai târziu o trezi mama, zgâlțâind-o ușor. Avea o figură ciudată, cu ochi mari și roșii, de parcă visase toată noaptea numai extratereștri.

– Îmbracă-te repede, spuse cu glas scăzut. S-a întâmplat ceva cu bunicul.

Trecuseră mai bine de două săptămâni de la înmormântare. Maria își amintea de ea ca printr-o ceață densă, din care se conturau siluete de oameni și chipuri îndurerate, acțiuni precise și ochii înlăcrimați ai mamei.

Ea nu putea să plângă. Îl iubise enorm pe bunicul ei, dar nu vărsase nicio lacrimă când aflase de moartea lui. Asistase tăcută la toată desfășurarea de forțe pe care o implicase înmormântarea, executase cuminte fiecare instrucțiune trasată de mama ei, numărase batiste și lumânări, avusese grijă ca Dragoș să nu-i încurce pe părinți, făcuse ordine, teme, cumpărături, încălzise apă cât părinții ei alergaseră de colo până colo.

În ziua înmormântării bătuse un vânt tăios cu un ger uscat. În capela cimitirului era frig, toată lumea rămăsese îmbrăcată cu haină și mănuși. Maria auzea vorbele preotului și nu le înțelegea, în timp ce-și plimba ochii pe chipurile oamenilor. Unii priveau în jos, alții aveau ochii roșii ca mama. Mirosea a flori și a încă ceva dulceag, n-ar fi putut spune ce. Apoi au așezat capacul pe sicriu și au început să bată cuiele. Loviturile ciocanului se auzeau aproape obscen în capelă și atunci Maria a realizat că nu avea să-l mai vadă niciodată pe Tata. Îi țâșniră lacrimile ca două izvoare.

Se bâțâia de pe un picior pe celălalt, își lovea botinele una de alta și vârfurile lor de asfalt. Îi înghețaseră picioarele de când stătea la coadă, să fi tot fost vreo oră de când auzise de la un copil din vecini că au băgat banane la Alimentara de la blocul turn. Banane nu mai văzuseră de trei ani, când primise cadou una de la un student străin, un arab cu pielea ciocolatie, venit în vizită la centrul de calcul la care lucra tatăl ei. Maria se nimerise pe acolo și, când i se oferise banana, rămăsese fără grai. O păstrase intactă până când ajunsese acasă, apoi o împărțise solemn cu Dragoș, care era mic pe-atunci și gusta pentru prima oară din fructul cu coajă galbenă. Atât de mult îi plăcuse puștiului noul gust, că Maria își rupse bucata ei încă o dată în două. Iar acum, că aduseseră banane în cartier, trebuia neapărat să ia și ea câteva.

Coada înainta încet, dar măcar era un singur șir de oameni. Nu era o coadă groasă, pe mai multe rânduri, să nu poți vedea ce se întâmplă în față, dacă mai aveau sau nu marfă. Era în mod surprinzător o coadă la care toți oamenii stăteau unul după altul, în șir indian, cuminți, nu se împingeau și nici nu se înghesuiau. Sau poate că înghețaseră.

Pașii se făceau mărunt, oamenii înaintau încet și Maria își lovea întruna cizmele, înfundându-și mâinile tot mai adânc în buzunare. Mai bine și-ar fi luat totuși cojocul, mama ei îi adusese într-o zi un cojoc din piele verde închis, garnisit cu blană albă la tiv, la mâneci și la guler. Îi povestise cu mândrie că așa un cojoc purtase și ea în studenție și se aștepta ca Maria să aprecieze haina călduroasă. Mariei însă îi plăceau gecile din fâș, cu capse și fermoare colorate, măcar cu un imprimeu vesel dacă nu cu totul și cu totul roz sau verde fosforescent. Avea o colegă de-a ei o asemenea geacă, o primise din Franța, și toate fetele din clasă o invidiau. Cojocelul verde zăcea și acum pe un umeraș în debara, poate că-i rămăsese deja mic.

Ajunsese destul de aproape de gemulețul pătrat, decupat în ușa din spate a magazinului alimentar, să mai fi avut vreo douăzeci de persoane înaintea ei și putea pleca acasă. În spatele ei, coada se făcuse cel puțin dublă. Maria se vedea deja pășind în casă cu un ciorchine de banane, unul asemănător acelora cu care se îndepărtau fericiții care cumpăraseră deja. Ar fi deschis ușa de la intrare și, după ce Dragoș va veni în fugă pe hol să vadă cine a sosit acasă, își va ține bananele ascunse la spate și-l va pune să ghicească ce i-a adus. La gândul că fratele ei n-ar fi ghicit nici

într-o mie de ani ce surpriză îi pregătea, Maria râse în sinea ei și gândul o mai dezmorți. Paisprezece persoane.

De fapt, habar nu avea cum creșteau bananele. Despre portocale știa că cresc în copaci precum merele, da, era cumva logic, căci erau rotunde și cam de aceeași dimensiune. Dar nu-și amintea să fi văzut în vreun manual vreo descriere despre banane, cum și unde creșteau. De fapt, nici poze nu prea erau în manuale. De câte ori se gândea la ele, și le imagina pe vrejuri, precum castraveții, la urma urmei aveau cam aceeași formă. Fusese surprinsă să constate că unele persoane plecau de la coadă cu banane prinse în ciorchine, precum strugurii. Sau poate că totuși creșteau pe pământ, ca dovlecii? O tulpină ca de castraveți le-ar fi susținut oare greutatea în cazul în care creșteau mai multe, lipite pe aceeași plantă? Oricum, varianta copacilor era exclusă, bananele nu creșteau în copaci! Nouă persoane.

Cu coada ochiului i se păru că vede trecând fesul verde și jacheta gri ale lui Manu și inima începu să-i bată mai repede. Poate că se așezase și el la coadă sau poate că doar trecuse mai departe. Maria nu îndrăzni să se uite în spatele cozii, dacă-l vedea nu știa cum ar fi trebuit să reacționeze. Să-i facă semn să vină lângă ea, mai în față? Sigur ar fi venit, cine n-ar veni mai în față la o coadă la banane? Dar oamenii de la coadă ar fi vociferat că s-a băgat în față. Ar putea spune că e fratele ei mai mare, că i-a ținut rândul, atunci n-ar mai fi zis nimeni nimic. Sau ar putea spune că e soțul ei, se gândi Maria, și se întrebă dacă Manu ar accepta să-i fie soț pentru câteva banane. Și oare i-ar fi crezut cineva, nu erau prea tineri? Citise într-un almanah că existau triburi prin Africa unde oamenii se căsătoreau de la opt sau zece ani. La cei aproape treisprezece ani ai ei, putea trece drept bătrână. Își luă inima-n dinți și aruncă o privire ca din întâmplare spre capătul cozii.

Nu, nu era Manu. Un fes verde în capul unui băiat o indusese în eroare. Dar coada se micșorase vizibil, oamenii din spate de tot renunțaseră la banane, pesemne că era totuși prea frig.

Cinci persoane mai erau înaintea ei și Maria se trezi din visare, cotrobăind prin buzunare după bani. Avea mereu niște bani la ea, mama avea grijă să nu ducă lipsă, pentru că nu știai niciodată ce surpriză plăcută te putea aștepta în drum spre casă, ce coadă îți ieșea în cale și cu ce bucurie te puteai alege. Ca acum, cu bananele, când venea de la bunica.

De când plecase bunicul la Cer, de bunica avea grijă vecina de palier. Îi gătea și îi spăla, îi dădea să mănânce și se jucau „Război“, un joc de cărți destul de simplu, la care jucătorul cu cartea mai mare ia restul de cărți. Îi făcea piața și o scotea la plimbare pe bulevardul care trecea prin fața blocului. Mama aranjase lucrurile în felul ăsta. Avusese noroc, vecina era pensionară, femeie singură, fără copii și cu mult timp liber. Maria

nu mai trecuse pe la bunica de când murise bunicul. Azi era prima oară și uite că îi purtase noroc.

În fața ei mai era doar o femeie. Maria o urmări cu privirea cum întinde banii către vânzătoare și primește în schimb cinci banane. Separate, nu ciorchine. Își pipăi banii în buzunar și își dori ca bananele ei să fie prinse una de alta. Când îi veni rândul, întinse mâna cu bani spre vânzătoare, plină de așteptări. Privirea goală a vânzătoarei avea culoarea halatului de pe ea, un bleu spălăcit.

– S-au terminat, o anunță femeia sec.

Maria rămase cu banii în aer, părând să nu priceapă. În spatele ei, oamenii se înghesuiră pe lângă gemuleț, încercând să vadă înăuntru.

– Nu mai sunt, strigă vânzătoarea cu glas strident, cât să o audă toată lumea, și Maria simți o arsură ascuțită pe interior.

Focul îi urcă fulgerător din stomac până în timpane, își simți urechile cum se înfierbântă, și tâmplele cum îi pulsează. Deodată nu-i mai era frig, fierbințeala îi cuprinsese și obrajii. Își retrase încet mâna cu banii și o băgă în buzunar. Se îndepărtă câțiva pași și rămase locului, nehotărâtă parcă dacă să plece sau nu, cu privirea spre ferestruica pe care vânzătoarea se pregătea s-o închidă. Poate femeia mai găsea totuși vreo banană pierdută într-o ladă și avea s-o strige înapoi. Dar vânzătoarea trânti oblonul geamului cu un zgomot metalic.

Oamenii de la coadă se risipiseră deja, femeia care cumpărase ultimele banane în fața ei se opintea să-și îndese o plasă în alta la câțiva metri distanță. Maria simți un puternic val de invidie la adresa femeii, în timp ce o studia cum își bagă mănușile în buzunare și scotocește prin sacoșă. Dar, când trecu pe lângă ea, femeia îi întinse o banană.

Maria se opri locului și nu știu dacă să o ia sau nu, dacă femeia face o glumă sau dacă vrea să i-o vândă. Îi căută privirea să vadă dacă vorbește serios și femeia o îndemnă:

– Hai, ia-o! Că ai stat destul la coadă degeaba.

Maria simți un nod în gât, luă banana și, mulțumindu-i femeii în grabă, o rupse la fugă spre casă cu lacrimi în ochi.

După cele câteva zile de ger, în care toate vecinele începuseră să se vaite de dureri de șale, de reumatisme, de frigul din case și de igrasia care se va fi format până la sfârșitul iernii pe pereți, aerul înghețat se mai înmuie și în locul așteptatei zăpezi începu să plouă. Peste oraș părea că se adunaseră toți norii din lume și se îmbufnaseră deasupra lui, smiorcăindu-se încet, dar constant. Umezeala pătrunse până în cele mai îndepărtate unghere ale apartamentelor, iar durerile de șale se porniră și mai abitir.

Maria se pregătea pentru petrecere. O dată pe an, toamna târziu, când zilele deveneau scurte și gri, și orice prilej de distracție era binevenit pentru ridicarea moralului, aveau loc serile dansante. În fiecare clasă exista de obicei câte o familie mai înstărită, cineva cu o sufragerie mai mare, un hol spațios sau un garaj. N-aveau nevoie de prea mult loc; o masă pe care să încapă câteva sendvișuri și un casetofon, plus câțiva metri pătrați pentru dans erau de ajuns. În teorie, serile dansante ar fi trebuit să se țină la școală cu întreaga clasă. În practică, școala nu se mai implica demult și elevii se organizau între ei. Cam ca la o zi de naștere obișnuită, se adunau la câte unul dintre copii acasă, mâncau prăjituri, beau suc, ascultau muzică și cei mai îndrăzneți dansau. Copiii mai puțin populari ori nu erau invitați, ori se autoexcludeau singuri, pretextând că sunt ocupați cu altceva. Sau poate că nu-i lăsau părinții. Nici pe Maria n-o lăsaseră anul trecut, iar acum era prima oară când mergea la o asemenea serată.

Mama preparase niște sărățele cu o zi în urmă, jumătate mâncaseră ei, jumătate urma să le ducă Maria la chef, împreună cu o sticlă de suc, preparat din sirop de brad.

– Până la urmă pot să iau pălăria? întrebă Maria, rotind pălăria bunicului în vârful degetului.

Mama o privi ușor descumpănită, nu găsea în regulă că fiica ei voia să meargă la petrecere cu pălăria bunicului mort de nici o lună. O pălărie neagră, din fetru, bărbătească, pe care bătrânul o ținuse de bună și o purtase doar la ocazii speciale. Nu știa dacă se cade sau dacă nu cumva aduce ghinion. Dar fata avusese întotdeauna o relație specială cu bunicul ei și, dacă asta o făcea fericită, fie! Mama dădu din cap spre Maria că da.

Fata își îndesă pălăria pe cap, apoi o lăsă pe spate după moda vremii și se privi admirativ în oglindă. Îmbrăcase o cămașă lungă și gri, cu pătrățele, pe care și-o încinsese în talie cu o curea subțire, își suflecase blugii și purta, bineînțeles, botinele roz.

Pălăria bunicului îi încununa costumația, iar dermatograful ascuns în buzunar – un creion mic, găsit într-un colț de baie – avea să-i întregească ținuta. Tot ce mai trebuia să facă era să găsească o oglindă înainte să-și facă apariția la petrecere.

– Unde mergi pe vremea asta? se trezi tatăl s-o întrebe în timp ce ieșea din cameră să-și golească scrumiera.

– Merge la dans, strigă Dragoș, care se strâmba în oglindă pe lângă Maria.

– Pe ploaia asta?

– Ei, las' că nu dansează în ploaie, îi luă mama apărarea.

– Să nu stai mult! strigă tatăl în timp ce dispărea în bucătărie.

Era tipic. Mereu cufundat cu nasul în treburile lui, nu era niciodată la curent cu activitățile cotidiene ale familiei, uneori trecea și câte o zi întreagă fără să schimbe o vorbă cu copiii. Dar din când în când i se declanșa brusc simțul patern, avea impresia că trebuie să devină mai responsabil, și atunci le dădea sfaturi complet inutile, împărțea pedepse sau ridica tonul. Era ridicol în încercarea lui de a face pe tatăl implicat. Ca în dimineața aceea, mai demult, când Maria se pregătea de școală și mama o certa că nu-și găsea cordeluța obligatorie pentru păr. Tatăl ei ieșise din dormitor în chiloți, ciufulit și somnoros, vizibil deranjat că fusese trezit din somn de cearta lor. Pe lângă faptul că mama deja o făcuse cu ou și cu oțet, se luă și el de Maria, mormăind ceva despre școală și cordeluță. Dar atunci Mariei îi plăcuse de mama, care întorsese brusc armele, precum românii în Al Doilea Război Mondial. Strigase la el că nu se face educație la șapte dimineața, în chiloți, când zile în șir habar n-ai ce-ți fac copiii. Cu asta îl pusese cu botul pe labe.

Seara dansantă se ținea la Florina. Părinții ei stăteau la casă, sus pe deal și, între zidul exterior al casei și garaj, aveau o mică terasă închisă, un spațiu liber, ferit de ploaie, nu foarte călduros, dar potrivit pentru două-trei ore de dans.

Odată ajunse la destinație, înainte de a păși în sala „balului", Maria și Andreea se opriră în fața casei și se fardară într-o oglinjoară de buzunar cu ciotul de dermatograf al Mariei. Andreea adusese și ea un strugurel cu aromă de căpșună și nuanță roz și, astfel pregătite, cele două pătrunseră în atmosfera de petrecere a clasei a opta B.

Rezemate de perete erau o canapea veche și două fotolii, peste care mama Florinei, sau poate chiar Florina, așternuse în grabă niște pături uzate. Vizavi, pe peretele din geamuri, care despărțea spațiul de dans de curtea exterioară, pe o masă la fel de veche, acoperită cu o mușama și o față de masă în carouri, erau aranjate farfurii cu sendvișuri, prăjiturele și pahare cu suc. Maria își despachetă sărățelele și le așeză alături de celelalte vase. Într-un colț de cameră duduiau piesele lui Michael Jackson dintr-un casetofon.

Liana veni în pași de dans spre cele două fete și le făcu semn în spate:

– Ghici cine-i aici!

– Cine, cine? sări Andreea.

Liana ridică misterios din sprâncene, rânji complice și spuse cu glas scăzut și senzual:

– Dumbravă, de la A. Mă gândesc să-l invit la dans.

Andreea izbucni în râs de emoție, era proaspăt îndrăgostită de Dumbravă. Și chiar dacă el nu-i acorda nicio atenție încă, era foarte posibil să fi venit pentru ea.

Liana se îndepărtă de ele, schițând două mișcări de Michael Jackson, iar Maria nu încetă să se minuneze de colega lor, care n-avea nicio reținere să danseze singură și să intre în vorbă cu băieții. Ba ar fi fost în stare să-l invite pe Dumbravă la dans, chiar dacă el o refuza. Maria se așeză pe canapea împreună cu Andreea și așteptă să vadă cum decurge seara.

În principiu nu decurgea rău, doar că, spre deosebire de Andreea, Maria nu fusese invitată la dans decât de două ori. O dată de clovnul clasei, despre care știa că o place, dar sentimentul nu era reciproc, și altă dată de un coleg scund, cu coșuri și care mirosea urât. Îi era complet antipatic tipul și Maria își cam dăduse ochii peste cap în timpul dansului, arătând astfel colegelor cât de greu suportă obligația de a fi fată de treabă și de a nu-i refuza pe cei mai puțini populari. De fapt, la sfârșitul serii se contorizau întotdeauna dansurile cu băieți și fiecare fată căuta să obțină un scor cât mai mare. Așa că nu prea era de refuzat nimic în condițiile în care băieții mai grozavi, precum acest Dumbravă, nu aveau ochi pentru ea.

Dumbravă stătea cu alți doi băieți lângă casetofon, tot scoteau și băgau casete în carcase, făceau glume și râdeau. Era ciudat că n-o invitase pe Andreea încă la dans, poate că totuși nu pentru ea venise.

Din casetofon se auzea acum o melodie de-a Madonnei. Andreea sări de pe canapea, o luă pe Maria de mână și o trase pe ringul de dans. Râzând și țopăind exagerat, cele două fete se țineau de mână și dansau, și ochii nu numai ai celor trei băieți, ci ai tuturor erau îndreptați spre ele. Liana le încuraja de pe margine cu un sendviș în dinți. Andreea o conducea pe Maria, zbânțuindu-se ca în transă, cu ochii închiși și capul dat pe spate, în timp ce Maria era atentă să nu alunece cu botinele roz pe podeaua umezită de pașii uzi de-afară.

– Pssst! se auzi dinspre grupul de băieți.

Mariei i se păru că Dumbravă se uită la ele și le face semn:

– Hei!

Andreea, cu ochii închiși și părul fluturându-i în jurul capului, nu auzea nimic. Dădea din mâini și mânecile bluzei o făceau să arate ca un liliac negru.

– Fluturaș! se auzi din nou. Fluturaș!

Era clar, o striga Dumbravă și ea nu auzea. Maria se uită când spre Andreea, când spre Dumbravă.

– Fluturaș! încercă Dumbravă din nou.

Maria se opri din dans și îi făcu băiatului semn că nu se aude din cauza muzicii.

Dumbravă dădu din mână a lehamite și-i spuse, exact când muzica făcu o pauză, să audă bine toată lumea:

– Nu tu, molie!

Cine, ea? Molie? Știa că nu se compară cu Andreea, nu răspunsese la *Fluturaș*, voise doar să îl atenționeze…

– Nu tu, păduche! plusă amicul lui Dumbravă și izbucni în râs, amuzat de propria-i glumă.

Melodia porni mai departe cu o explozie de sunete, care însă nu reuși să acopere hohotele de râs ale băieților și mustăcelile celorlalte fete care asistaseră la scenă.

Andreea râse și ea, fără să prindă exact gluma. Maria rămăsese ca o stană de piatră, simțind dezgustul acelor perechi de ochi, la fel ca atunci, în tabără. Demascată că a avut păduchi. O molie păduchioasă.

Liana se năpusti spre Maria, o înșfăcă de gât amical și-o târî spre masa cu mâncare:

– Mi s-a făcut o foame de lup! spuse și mușcă jumătate de felie dintr-o plăcintă cu mere. Hai, ia și tu! și îndesă cealaltă jumătate în gura Mariei.

Maria înghiți nodul rușinii cu plăcintă, se înecă și fu cuprinsă de un acces de tuse. Liana îi trase două palme peste spate:

– Aoleu, nu-mi muri aici! Hai, liniștește-te, uite, ți-au dat lacrimile de la atâta tuse. Ia cu suc!

Și-i întinse paharul ei cu sirop.

De când se dăduseră ceasurile înapoi cu o oră, se întuneca semnificativ mai devreme. Când plecau de la școală era aproape beznă. Partea bună era că școala scurta orele pe timpul iernii, din cincizeci de minte, cât erau normal, deveneau de patruzeci și cinci. Partea mai puțin bună era că tot pe întuneric ajungeau acasă, mai ales în ziua în care li se înghesuiau șase ore una după alta. Maria și Liana veneau acasă mai mult pe bâjbâite.

Mergeau una lângă alta, vorbind încet, chiar și Liana, parcă pentru a nu atrage atenția întunericului. Ploile de zilele trecute încetaseră, acum se lăsase din nou frigul și aerul începuse să miroasă a iarnă. Maria își scosese mănușile la purtare, o pereche de mănuși cu degete, tricotate de mama ei, din lână brută, gri. O cam înțepa lâna, dar avea mâinile calde, spre deosebire de Liana, care își înfundase mâinile goale în buzunare și se tot chinuia să țină la subraț un sul de carton și să nu-i alunece nici ghiozdanul de pe umăr.

– Vrei să-ți dau o mănușă? o întrebă Maria.

Maria întotdeauna o plăcuse pe Liana. Colega ei zâmbi și își săltă ghiozdanul mai bine pe umăr.

– Neah, spuse, mă descurc.

Merseră o vreme în tăcere, una lângă alta, apoi Liana spuse dintr-odată:

– Îmi pare rău de povestea aia cu păduchii.

Maria înghiți în sec. Subiectul era încă dureros, rana prea proaspătă.

– A fost înainte de vacanță, de-atunci n-am mai avut, se disculpă Maria.

– Știu, și eu am avut.

Mărturisirea Lianei îi încălzi inima. Era un semn de încredere și prietenie, dar și un punct comun pe care-l găsise la prietena ei, ca o complicitate.

– Mi-a dat maică-mea cu gaz și am scăpat, continuă Maria.

– Și pe mine la fel. Normal, ce mare brânză să ai păduchi? Pun pariu că mai mulți au avut și nu recunosc.

– De unde crezi că au aflat? întrebă Maria și simți crescând un val de furie pe interior.

– Ei, chestiile astea se află.

Crezând-o cea mai bună prietenă, Maria îi mărturisise Andreei și o rugase să păstreze secretul. Iar prietena ei se jurase că de la ea nu va pleca nimic mai departe. Știa ea de ce nu prea avea

încredere în Andreea, de ce nu-i spunea chiar totul. Simțise în mai multe rânduri că nu îi e loială, dar trecuse peste, era totuși prietena ei. De-acum însă, își jură Maria, nu-i va mai împărtăși nimic. Își simțea furia până-n gât. Și nici la ziua ei n-o va mai chema!

– Hai, pe mâine! o salută Liana.

Trecuseră de șirul de case, ajunseseră la gardul negru, zona cu blocuri. Liana o coti la dreapta.

– Pa, pe mâine! strigă și Maria în urma ei, continuându-și drumul.

În mai puțin de o lună avea să vină ziua ei. Își făcuse o listă de invitați în minte, majoritatea erau fete: Ramona și fratele ei, Liana, Andreea, dar pe care acum n-o va mai chema, Carmen, Brigitta și Bettina, alte două colege, și Rareș, băiatul unei prietene de familie, pe care nu-l suferea, dar care venise, împreună cu mama lui, dintotdeauna la ziua ei și nu vedea cum ar fi putut să-l evite. Pe Manu nu avea cum să-l cheme, era exclus. În primul rând că nu i-ar fi permis părinții, și oricum n-ar fi avut curaj să-l întrebe.

Maria traversă ultima stradă înainte de a coti și ea la dreapta, printre blocuri, pe aleea care ducea șerpuind printre petice de grădină cu boscheți, spre scară. În zilele în care nu se lua curentul, în colțul străduței lumina puternic becul al unui stâlp, de care se țineau copiii și se roteau iarna, când pe trotuar se forma ghețușul perfect. Adulții ocoleau iarna trotuarul, chiar și când nu se vedea ghețușul, se obișnuiseră cu ideea că sub stratul de zăpadă se poate ascunde oricând o capcană dureroasă. Copiii, la fel, simțeau încă de departe prezența ghețușului dimineața, în drum spre școală, și, de la distanță, își luau avânt cu ghiozdanul în spinare și alunecau cât era ghețușul de lung, până se opreau în stâlpul de iluminat, care acum era cufundat în beznă.

Maria înaintase deja câțiva metri pe străduță, când auzi pași în urma ei. Vreun vecin care se îndrepta spre același grup de blocuri. Fata coborî de pe trotuar, traversă pe partea cealaltă a străduței și intră pe aleea lată, mărginită într-o parte de gard viu, înalt cât ea, și de cealaltă de o parcare mai mult goală, cum aveau și ei pe teren. De obicei o lua pe aleea îngustă, care ducea până la scara lor, însă între gardul viu și bloc era atât de întuneric, că nu vedeai nici pe unde calci, iar unii maidanezi își făceau nevoile chiar în mijlocul aleii. I se mai întâmplase să ajungă acasă mânjită pe talpă cu rahat de câine. Prin parcare spațiul era mai larg, parcă se conturau mai bine umbrele în lumina lunii. Era, de altfel, ceva firesc să schimbe drumul în funcție de sezon și de oră, toată lumea proceda la fel, până și pașii din urma ei preferau drumul prin parcare.

Când ajunse în apropierea scării, o coti din nou la dreapta, intrând pe alee. Pesemne că e un vecin de bloc, din moment ce

merge tot spre scara noastră, îi trecu Mariei prin gând când auzi pașii ajungând-o din urmă și întoarse capul, aruncând o privire peste umăr, să vadă cine este. Silueta se afla deja lângă ea și, înainte ca Maria să se dumirească, bărbatul o cuprinse cu mâna stângă pe după umeri, peste ghiozdan, dreapta i-o înfipse în gât și o împinse cu putere în gardul viu.

Maria deschise gura să spună ceva, dar nu-și auzi glasul. Încercă zadarnic să strige, dar nu-i ieșea niciun sunet. Căciula îi alunecase pe ochi, bărbatul continua s-o împingă în gard. Maria căută să se smulgă din strânsoare, dar ghiozdanul i se agățase între crengile gardului viu. Vocea tot n-o asculta. Abia când simți mâna străină încleștându-i-se între picioare, începu să se smucească și să se zbată cu disperare. Un urlet puternic îi tâșni deodată din gât, mai gros și răgușit la început, dar care urcă și se ascuți într-un țipăt strident și prelung. Strigătul de ajutor al Mariei îi luă prin surprindere pe amândoi. Bărbatul își descleștă strânsoarea și privi în jur. Maria scoase repede încă un țipăt, nu la fel de spectaculos ca primul, dar suficient ca străinul să facă doi pași înapoi și să dispară pe aleea pe care venise.

Maria se smulse iute dintre crengile tufișului, își culese căciula agățată în gard, și-o îndesă pe cap și o luă la fugă spre scară. Ajunsă în fața ușii, constată că-i tremură picioarele și că are lacrimi în ochi. Și le șterse, inspiră adânc înainte să sune la ușă, de trei ori, scurt, semnul de familie.

Îi deschise tatăl ei, cu o lumânare în mână. Maria intră, își lăsă ghiozdanul și se dezbrăcă de haină.

– Ce-i cu tine de gâfâi așa? o întrebă mama din bucătărie. Ai alergat?

Maria își săltă ghiozdanul pe umăr și, îndreptându-se spre camera ei, spuse doar:

– Da, am alergat.

A doua zi s-a decis să-i scrie lui Vlad. *Dragă Vlad,* începu Maria pe foaia imaculată pe care o avea în față. Stătea la birou și privea în gol pe fereastră. Nu apucase încă să-i răspundă la ultima scrisoare, care, de altfel, o și amuzase copios. Vlad îi relatase detaliat o întâmplare de la ore, în care un profesor nou-venit confundase preț de o oră întreagă doi elevi cu același nume, colegi de-ai săi, timp în care toată clasa se prăpădise de râs, căci confuzia inițială dusese la un întreg lanț de situații comice. Maria se simțea datoare cu un răspuns pe măsură, dar nu găsea nimic vesel în viața ei.

La mine lucrurile n-au fost prea amuzante în ultima vreme. Luna trecută a murit bunicul meu, pe care l-am iubit foarte mult. Era bolnav, se pare că inima lui n-a mai rezistat și a cedat. De-atunci n-am mai fost decât de două ori pe la bunica, nu e nici ea prea bine și stă cu o vecină care are grijă de ea în fiecare zi.

Nu știa de ce-i înșira lucrurile astea triste, la urma urmei Vlad nici nu-i cunoștea bunicii. Dar așa-i venea și era sigură că el nu va strâmba din nas, plictisit de poveștile ei cu bunici morți sau bolnavi.

La școală am dat-o în bară cu ultimul test la mate, ai mei nici nu știu, va trebui să iau o notă uriașă la teză ca să-mi iasă media, nu cred că voi fi în stare.

În fața colegelor făcea pe indiferenta vizavi de note. Acasă nu se putea exprima, căci era mai bine ca părinții să nu afle. Dar notele contau până la urmă și era plăcut să te poți destăinui cuiva.

Despre seara cu petrecerea de la Florina, în care fusese umilită de Dumbravă și în care aflase toată lumea că a avut păduchi, nu pomeni nimic. Ar fi fost totuși prea mult. Dar își aminti de altă petrecere care stătea să vină.

În curând va fi ziua mea, de fapt, nu chiar așa de curând, că mai e o lună până atunci. O să-mi invit câteva prietene la mine, mama o să-mi facă un tort bun, o să bem sirop și o să ascultăm muzică și o să dansăm.

Cel puțin, așa spera că se vor desfășura lucrurile. Nu prea vedea unde s-ar fi putut dansa în dormitorul lor strâmt, care pe lângă canapeaua extensibilă, pe care dormea cu fratele ei, adăpostea și un șifonier uriaș, aproape cât un perete, în care toată familia își avea hainele, vitrina adusă din sufragerie, după ale cărei uși cu geamuri erau înghesuite multe jucării și ale cărei oglindiri îl speriau pe Dragoș noaptea, plus biroul și un raft, plin

cu cărți de copii, jocuri și cutii în care găseai cuburi de tot felul. Dar dacă ridicau canapeaua și împingeau biroul până la geam, dacă scoteau scaunul și, bineînțeles, dacă strângeau toate jucăriile lui Dragoș de pe jos, ar fi avut loc să și danseze, mai ales dacă ar fi renunțat la Andreea, care avea un stil de dans cu capul pe spate și mâinile în aer, de îți scotea ochii dacă veneai prea aproape de ea și pe care era oricum supărată din cauză că trădase secretul păduchilor.

Păcat că nu poți veni și tu la ziua mea, cred că ți-ar plăcea. Mai vine un băiat, adăugă Maria. Chiar i-ar fi făcut plăcere să-l aibă pe Vlad în preajmă, pentru că se înțelesese foarte bine cu el, mai bine chiar decât cu sora lui. De fapt, dacă se gândea bine, Vlad semăna pe undeva cu Liana. Era prietenos și vesel, n-avea aere, o asculta și nu făcea mișto, ca alții. Era isteț și se putea râde cu el. Când adăugase faptul că mai vine un băiat, Maria se gândise la Rareș, băiatul prietenilor de familie, care ar fi putut fi un partener de discuții pentru Vlad, în caz că s-ar fi plictisit printre atâtea fete. Însă apoi, recitind scrisoarea și încercând să privească prin ochii lui Vlad, i se păru chiar misterioasă mențiunea cu băiatul. Era curioasă ce-i va răspunde. Dacă va întreba cine-i băiatul, atunci însemna că o mai place. Gândul ăsta o incita și-i dădea fiori, chiar dacă ea avea prieten. Dar oare mai avea? Mai era Manu prietenul ei sau nu?

Șirul gândurilor îi fu întrerupt când se dădu ușa de perete.

– A venit Ramona! strigă Dragoș, care alergase din hol să-i dea de veste.

Maria ascunse repede scrisoarea sub niște caiete de pe birou și se ridică să-și întâmpine prietena. Ramona păși în cameră cu aer grav. Se întâmplase ceva.

– Ce-i? întrebă Maria.

Prietena ei se trânti pe canapea, oftă și luă o mină și mai gravă.

– Ți-a omorât cineva corbul.

Maria simți un gol în stomac.

– Ce? Cine? De unde știi?

Ramona începu să povestească cu viteză amețitoare despre tatăl lui Florentin, pe a căror fereastră obișnuia corbul să mai zăbovească, cum l-a luat în casă într-o zi, să-i arate pasărea îmblânzită și lu' ăla micu, fratele lui Flore, care n-avea mai mult de doi ani, și cel mic o luase în brațe și încercase s-o pupe și corbul se zbătuse și dăduse cu ciocul și-l ciugulise pe băiat, care începuse să plângă și atunci taică-său a luat corbul și i-a sucit gâtul. Și l-a aruncat la gunoi. Asta-i povestise Flore într-o dimineață, dar se petrecuse cu câteva zile în urmă. Și după ce-și spusese povestea ca din pușcă, Ramona păstră o liniște solemnă, urmărind reacția Mariei. Dar când văzu că aceasta nu izbucnește în lacrimi și nu schițează niciun gest care să anunțe vreo manifestare dramatică a durerii, se ridică și spuse:

– Trebuie să fug, mai am de învățat la bio. Voiam doar să-ți spun ca să știi. Pa!

Și dispăru pe ușă. Maria se așeză încet la birou și își reluă privitul în gol, pe fereastră. Nu, în mod surprinzător nu-i venea să plângă, n-avea niciun nod în gât, lacrimile nu-i urcaseră în ochi. Deși se atașase mult de corbul ei. Încercă să-și imagineze scena în care corbul îl ciugulește pe fratele lui Florentin și cum tatăl acestuia îi sucește gâtul păsării. Așa simplu era să sucești un gât? Așa simplu se omora o vietate? Oare trosnise ceva și pasărea murise imediat sau avea gâtul elastic și se străduise puțin tatăl băiatului până o omorâse? Oare ea ar avea putere să frângă un gât cu mâinile goale? Poate un gât de vrabie, sau chiar de porumbel. Dar oare un corb? Un vultur? Un om?

Scoase scrisoarea de sub teancul de caiete și își reluă scrisul. De data asta fără a se mai gândi prea mult cum să-și formuleze propozițiile, fără să-și aleagă cuvintele.

Tocmai am aflat că cineva mi-a omorât corbul pe care l-am găsit astă vară, un vecin idiot care i-a sucit gâtul. L-am învățat să zboare și să fie blând, să vină la oameni, și venea la noi și la cine-l chema și-i punea pâine pe geam. Și prostul ăsta l-a omorât. Era prietenul meu corbul, aveam și eu un animal. Pisicile au fugit, broasca au pierdut-o bunicii, câine nu vor să-mi ia că face mizerie. Toate îmi merg prost în ultima vreme. Scuză-mă că îți spun toate astea, tu n-ai nicio vină.

Maria nu mai reciti scrisoarea, împături foaia, o introduse în plic, umezi marginea acestuia cu limba și o aruncă în ghiozdan. Avea să cumpere a doua zi un timbru de la tutungerie și să o pună direct la căsuța poștală. Își aminti că nu s-a semnat, se gândi pentru o clipă dacă era cazul să deschidă plicul, însă renunță. La urma urmei Vlad știa că e de la ea, nu era musai să se semneze.

În uscătorie mirosea a umed și rece. Maria așeză coșul cu rufe ude pe jos și împinse ușa cu piciorul în urma ei. Târî coșul până sub sârmele de lângă geam, erau libere. Celelalte sârme erau pline de hainele vecinilor.

Uscătoria se afla la ultimul etaj, o cameră cât sufrageria lor, cu pereți din beton gri și un calorifer rece sub geam, plină de la un cap la altul de sârme și cârlige. Femeile din bloc urcau până la ultimul etaj cu ligheanele cu rufe, în special lenjerie de pat și alte lucruri voluminoase, atârnau hainele pe sârme și după vreo zi, două, trei, în funcție de anotimp, veneau să le ia. Vara se uscau repede, însă iarna, în lipsa căldurii, le lăsau și câte o săptămână.

Maria luă câteva cârlige de plastic din coșulețul de răchită așezat pe calorifer, urcă pe scăunel și agăță un prosop pe sârmă. Pentru fiecare rufă cobora de pe scaun, îl muta puțin mai încolo, lua două cârlige, următoarea rufă și urca din nou pe scaun. Altfel, n-ar fi ajuns la sârme.

După ce termină de agățat toate rufele, ridică ligheanul de pe jos, scurse apa adunată în el direct pe ciment, stropindu-se din greșeală pe pantaloni, și se pregăti să iasă. În timp ce-și căuta cheia prin buzunar, aruncă o privire pe geam. De la etajul patru priveliștea era cu totul alta decât de la ea, de la parter. Puteai vedea până pe teren, peste centrala termică, pe acoperișul căreia Maria numără două mingi de tenis verde deschis și una de fotbal, spartă. Ajungeau des mingile copiilor pe acoperișul centralei, noroc că exista o scară de acces undeva în spate, cu intrare printr-o grădină de bloc, pe care te puteai urca până sus, pe acoperiș. Dacă te cățărai cu picioarele pe gardul din spate al grădinii și erai suficient de înalt să te prinzi cu mâinile de bara de jos a scării, te puteai cățăra pe zid până ajungeai cu picioarele la ea, iar de-acolo era simplu. Maria nu încercase niciodată, doar băieții mari făceau asta. Oricum era prea mică, i-ar fi trebuit un scăunel, ca la uscătorie.

În partea dreaptă panorama se întindea până la strada principală, se putea vedea lesne peste grupul de alei mărginite de gardul viu, până la blocul lui Manu. La scara lui, chiar jos, în fața intrării, parțial ascunse de ușa metalică a scării de bloc erau două siluete îmbrățișate. Maria clipi și privi mai atentă. Păreau a fi Manu și Ramona. Le recunoștea hainele de iarnă și fesul roșu al Ramonei. Maria simți că n-are aer.

Încercă să se amăgească, să-și spună că poate era cu altă fată, nu ar fi fost la fel de dureros. Însă fesul Ramonei și părul blond și creț care ieșea de sub el erau inconfundabile. Apoi se gândi că poate era Ramona cu altcineva, alt băiat de la scara aceea, care semăna cu Manu, la urma urmei nu-l mai văzuse de când se lăsase frigul, poate că-l confunda. Însă oricum încerca s-o dea, nu reuși să se amăgească. Nu, nu încăpea nicio îndoială, erau chiar ei. Prietena ei din bloc, poate prietena ei cea mai bună, fosta ei prietenă. Împreună cu prietenul ei, cu care se ținuse de mână și care o sărutase în ploaie și care o lăsase pe spate pe teren și o sărutase a doua oară în văzul tuturor. Fostul ei prieten. Doi trădători.

Nodul din gât crescu tot mai mare cât timp închise și încuie ușa de la uscătorie. Coborî treptele în fugă, cu ligheanul aproape fluturând în urma ei și, ajunsă acasă, se închise în cameră. Se băgă în pat, pretextă că e obosită, și își puse perna pe cap. În minte i se învârteau imagini și i se înghesuiau vorbe, i se învolburau gânduri furioase și emoții copleșitoare. Maria rămase așa, nemișcată, în speranța că haosul din ea se va domoli și va putea gândi din nou limpede. Sau că va adormi. Pentru totdeauna.

Se vedea întinsă pe un catafalc, îmbrăcată în rochie albă, în jurul ei multe vaze cu crini. Pe sus, pe jos, numai crini albi, înfloriți, mirosind amețitor. Auzise undeva că mirosul de crini e toxic și, dacă dormi în cameră cu foarte mulți, e posibil să și mori. Ar fi fost o moarte ușoară, ar fi intrat lin în ea, adormită în miros de flori. Dar de unde atâția crini? Varianta mai plauzibilă era cum văzuse într-un film vechi, american, alb-negru, în care o femeie încerca să se sinucidă prin asfixiere cu gaz. Întâi lipise toate ușile și ferestrele cu bandă adezivă, apoi dăduse drumul la gaz, la toate ochiurile aragazului, fără flacără. După care se întinsese pe o canapea, așteptând ca gazul să-și facă efectul și să moară. Maria nu-și mai amintea dacă femeia nu cumva luase și un somnifer înainte să se lungească pe canapea, ea însă sigur așa ar proceda, probabil că de emoții n-ar adormi suficient de repede, astfel încât gazul s-o intoxice în somn. Și s-ar fi temut să nu simtă lipsa de aer ori vreo tuse înecăcioasă care s-o trezească, și totul s-ar fi dus naibii. La ei aragazul funcționa bine. Dimineața era singură acasă și n-ar fi trebuit decât să izoleze bine fereastra și ușa de la bucătărie. Și să facă rost de un somnifer.

Adormi cu capul sub pernă și se trezi abia spre seară. Dragoș adormise și el undeva pe lângă ea. Maria se ridică ușor din pat să nu-și trezească fratele și își căută papucii. Voia să meargă la bucătărie, i se făcuse sete. În timp ce pipăia cu piciorul pe sub birou, ochii îi căzură pe o foaie scrisă, așezată la vedere lângă lucrurile de școală, mâzgălită toată de semne roșii. Testul la matematică la care luase trei! Maria împietri.

Voise să-l arunce încă de la școală la gunoi, dar uitase. Apoi îl băgase în ghiozdan, cu gândul să scape de el pe drum. Își amintise în drum spre casă, uitase apoi din nou, îl lăsase în ghiozdan, ascuns, nu cumva să i-l descopere mama prin lucrurile de pe birou. Cum de-l găsise? Îi căutase prin ghiozdan?

Îi era frică să iasă din cameră, bănuia ce o așteaptă. Era mereu certată pentru notele proaste, poate avea s-o și încaseze de data asta, nu era prima oară când ascundea un test. Școala era pur și simplu prea grea pentru ea sau poate că ea era prea proastă de nu făcea față anumitor materii, de nu înțelegea logica șirurilor de cifre una după alta. Chiar nu putea mai mult, încercase. Probabil avea să pice la treapta întâi, urma să intre la un liceu profesional, apoi să lucreze în fabrică, în trei schimburi, ca toți vecinii lor. Nu va ajunge nici profesoară ca mama, cu atât mai puțin inginer ca tata. Cel mult, vânzătoare. Dar și pentru aia trebuie să știi să socotești, îi aruncase mama într-una din nenumăratele lor certuri pe același subiect.

Ieși tiptil din cameră și închise încet ușa în urma ei, să nu se trezească Dragoș. Își găsi ambii părinți în bucătărie, fumând în liniște. Când apăru în cadrul ușii, două perechi de ochi încruntați o fixară și o puseră la zid.

– Nu mai ieși afară tot anul, spuse mama pe un ton calm în timp ce-și stingea țigara.

– Și vom lucra zilnic la matematică, adăugă tatăl, arătând spre cartea de pe masă, cu coperte cafenii.

Maria înghiți în sec, avea gâtul uscat și îi era foarte sete. Citi în gând titlul cărții cu litere de-o șchioapă, *Exerciții și probleme de matematică pentru concursurile de admitere la licee*, Gr. Gheba. Ar fi vrut să-și pună un pahar cu apă, dar rămăsese țintuită de privirile părinților, nu îndrăznea să se miște.

– Și, domnișoară, cu povestea asta te-ai lins pe bot și de ziua ta, încheie mama pe un ton plin de satisfacție, se ridică și părăsi bucătăria.

Îi dăduse lovitura de grație.

Maria încremenise lângă ușă, cu ochii umezi. Abia după ce trecură ambii părinți de ea, reuși să se miște. Se îndreptă spre robinet, își turnă o cană de apă și începu să soarbă încet din ea, privind în gol prin păienjenișul lacrimilor.

Puse cana pe masă, se duse pe hol, își luă cizmele și haina și ieși încet pe ușă, cu lacrimile scurgându-i-se șiroaie pe obraz. Și le șterse cu mâna și ieși din scară. Nu știa încotro se îndrepta, dar în casa aceea nu mai era de stat.

Maria deschise încet ochii. Prin crăpăturile jaluzelelor pătrundea lumina mohorâtă a după-amiezii. Se trezise de dimineață, băuse un pahar cu apă, apoi se întorsese pe partea cealaltă și dormise aproape toată ziua, până acum. Aruncă o privire către ceasul de perete, era aproape patru. Închise ochii și-și aminti.

Umblase toată seara pe străzi, până se făcuse întuneric. Luase autobuzul care ducea spre oraș, se plimbase prin parcul central, se dăduse în leagăn, traversase zona pietonală, căscase gura în magazinul universal și se uitase la oameni. Apoi i se făcuse frig, îi înghețaseră mâinile și picioarele, și nici căciulă nu avea. Se lăsase noaptea, dar nu voia să se întoarcă acasă. Așa că se dusese la bunica. Îi deschisese vecina, ca de obicei, o văzu înfrigurată, îi făcu un ceai și-o băgă în pat, în camera bunicului. De-atunci Maria dormise aproape întruna.

Se ridică într-o rână și se întinse după ursul de pluș ros de vreme, așezat la loc de cinste în vitrina de deasupra patului, probabil de bunica, între un bibelou lucios care înfățișa un elefant și o vază roz, cu floricele aurii. Îl strânse în brațe și-și aminti de zilele în care locuise la bunici, când bunica era încă în stare să-i pregătească pâine cu gem de prune și lapte cald. Își aminti de felul în care ofta bunicul de fiecare dată când se apleca să se încalțe. De grija cu care îi ducea gentuța de grădiniță într-o mână, iar pe cealaltă o ținea căuș în jurul pumnului ei mic, să-l încălzească în diminețile răcoroase. De înțelepciunile lui de bunic, de poveștile din război, de locul de joacă de lângă stadion. Maria își cufundă nasul în urs și plânse înfundat.

Se opri când auzi ușa de la intrare. Cineva venise în vizită la bunica. Sau poate era doar vecina? Dar în curând se auziră glasuri în surdină, două femei vorbeau încet, aproape în șoaptă. Bunica nu putea fi, ea nu prea mai vorbea, stătea aproape toată ziua la fereastra care dădea spre bulevard și privea mașinile cum trec. Seara se bucura de strălucirea farurilor în întuneric și exclama din când în când: „Ce minunat se văd luminițele!“.

Maria se dădu jos din pat, se apropie de ușă, recunoscu glasul mamei și înghețată de spaimă. N-ar fi trebuit să fugă de acasă, acum probabil că o așteptau pedepse de neimaginat. Și o mamă de bătaie cum mai auzise doar în poveștile altora care fugiseră de acasă.

Vocile celor două femei se auzeau slab din bucătărie, poate că se așezaseră la o cafea. Era un lucru bun, însemna că mama nu era chiar atât de furioasă din moment ce stătea la cafele. Maria crăpă ușa, ca să audă mai bine conversația.

– Erau mulți, vecină! auzi glasul mamei. Am auzit că erau foarte mulți și strigau *Vrem mâncare!*, și *Vrem căldură!*

– Ai, lasă-mă! făcea vecina.

– S-au adunat în fața consiliului și au strigat *Jos Ceaușescu*.

Ultimele două cuvinte le spusese în șoaptă.

– Unii au intrat cu forța în consiliu, continuă mama. Au spart geamuri, au aruncat totul pe geam.

– Nț, nț, nț, se auzea vecina, și Maria și-o imagina dând din cap.

– Tot au aruncat, tablouri cu Ceaușescu, cărți. Le-au călcat în picioare pe toate. Au găsit cașcaval și nes și salam, și câte și mai câte, le-au aruncat pe toate în mulțime, la oameni, să ducă la copii.

Se lăsase liniște, apoi mama continuă.

– Asta nu rămâne așa, cred că o să iasă rău. Mi-a zis Aurelia de la patru că deja se adunase miliție când a trecut ea pe-acolo.

Făcură din nou pauză.

– Oricum, o iau acasă. Aș mai lăsa-o, dar mi-e frică, vreau s-o știu lângă mine.

Maria auzise destul. Alergă înapoi în pat, se strecură repede sub pătură și o trase până sub bărbie. Poate că mama n-avea s-o bată, totuși. Poate scăpa doar cu niște pedepse mai aspre.

Un sfert de oră mai târziu mergeau una lângă alta fără să spună nimic. Nu luaseră tramvaiul, care le-ar fi dus câteva stații până aproape de casă, pesemne că simțeau amândouă nevoia să meargă puțin pe jos, să facă împreună câțiva pași.

Nu se grăbeau și mama n-o luase înainte, întinzând pasul, cum făcea de obicei. Mergeau aproape umăr la umăr și Maria realiză cu coada ochiului că mai avea două palme până când umărul ei s-ar fi aliniat cu cel al mamei, ajungând-o din urmă. Poate că în doi, trei ani va fi cât mama ei de înaltă.

– Știi, taică-tău și cu mine ne-am mai gândit, rupse mama tăcerea deodată.

Maria simți cum începe să-i bată inima mai repede. Ura genul ăsta de discuții, niciodată nu se terminau bine pentru ea.

– Poate că am fost cam duri cu tine, poate că nu trebuia să te pedepsim așa pentru testul ăla.

Inima îi bubuia deja în urechi. Ce însemna asta? Că nu va fi pedepsită suplimentar? Că i se mai reducea din pedeapsă? Avea voie să iasă? Sau va uita tata de Gheba? N-avea curaj să întrebe. Merse în tăcere mai departe, așteptând detalii.

– O să-ți luăm pe cineva cu care să faci meditații la matematică. Verișoara lui Toni, îl știi, e studentă pe colină și e

fată de treabă, o să-ți placă de ea. Vă vedeți o dată pe săptămână, de două ori, dacă e cazul, și o luați de la capăt, cu materia dintr-a cincea. Numai să vadă ce ai înțeles și ce nu. Să te ajute să recuperezi. Ca să intri la treaptă.

Maria expiră de ușurare. O știa pe Nela, verișoara lui Toni, un prieten de familie, o cunoscuse mai demult la o petrecere. Îi plăcuse de ea, o tipă veselă și blândă.

– Și o să-ți ții și ziua, încheie mama.

Maria fu atât de surprinsă, încât nu se manifestă în niciun fel, pur și simplu nu mai știu cum să reacționeze. Însă în sufletul ei fericirea se umfla ca un balon de gumă, mare și roz, care căpăta proporții și amenința s-o sufoce. Binecunoscutul nod îi apăru din nou în gât, ochii i se umeziră, de data asta însă de bucurie. La atâta generozitate din partea alor ei nu îndrăznise să spere.

Scoase mâna stângă din buzunarul cald și prinse mâna înmănușată a mamei. Mai făcură doi pași, apoi se opriră amândouă și mama o îmbrățișă. Maria își cufundă nasul în haina rece și aspră a mamei, și acolo, în mijlocul trotuarului, în brațele mamei, simți că timpul s-a oprit în loc.

De la fereastra camerei lor, Maria văzu primii fulgi cum dansează în aer și se îndreaptă încet spre pământ. Erau mărunți, dar hotărâți să aducă cu ei iarna și, chiar dacă la început veniră mai timizi, treptat coborâră tot mai repede, mai mulți și mai mărișori. Maria se uita pe geam și măsura din ochi pudra albă care se așternuse pe pământul din grădină, din care ieșeau răzleț smocuri de iarbă veche, rămasă din toamnă. Încerca să urmărească din priviri câte un fulg mai mare, dar era prea sprinten și se ascundea repede printre frații lui, așa că-l lăsa să plece și căuta altul și altul. Pe măsură ce pudra albă se transforma în strat pufos, o ciudată liniște interioară i se depunea ca o pătură moale și caldă peste inimă.

– Ce faci? auzi glasul mamei în spatele ei.

Pentru o secundă tresări, amintindu-și că mama ei ura s-o găsească cu ochii agățați în gol și se gândi s-o mintă repede că a văzut ceva în zăpadă, vreun inel, o jucărie mică de-a lui Dragoș, orice.

– Am făcut clătite, spuse mama. Vrei?

Se dădea în vânt după clătite, le adora în special pe cele cu dulceață de vișine, făcută de bunica ei. Anul ăsta nu aveau, căci bunica nu mai știa să pună borcane pentru iarnă, dar făcuse mama o altă dulceață care era aproape la fel de bună ca a bunicii. În secunda următoare Maria se afla deja în bucătărie și întindea dulceața neagră și groasă, cu fructe, pe clătita din vârful teancului cald. Mama își reluă activitatea lângă aragaz și continuă să întoarcă clătite în tigaie. Pe ochiul alăturat, o oală Kukta scotea aburi.

– Dragoș nu mănâncă? întrebă Maria molfăind clătita, mirată că fratele ei nu era deja călare pe masă, mânjit cu dulceață până la urechi.

– E dincolo, cu taică-tău. Unge-le și lor câteva și du-le.

Maria umplu cu dulceață câteva clătite, le împături și le așeză pe farfurie. În camera părinților Dragoș stătea în brațele tatălui și bătea în tastatură. Maria se apropie încet, puse farfuria pe masă lângă cei doi și rămase cu ochii pironiți în ecran. Pe micul televizor rula un joc cu o navă ca un submarin, care mergea de-a lungul unei peșteri și care trebuia să ocolească stalactitele și stalagmitele din pereți. Dragoș apăsa pe două taste și mișca submarinul în sus și-n jos, în funcție de drum. Din când în când, în cale îi apăreau și alte obstacole, răsărite din senin. Aici avea

dificultăți și atunci intervenea repede tatăl, prelua cele două taste, îl trecea de obstacol și îi preda înapoi comanda.

– Pot să încerc și eu? întrebă Maria și își trase un scaun mai aproape de cei doi.

O ținură așa toată după-amiaza, mâncând clătite și ocolind obstacole. Mama le prepara în bucătărie, Maria le umplea cu dulceață și le aducea în cameră, mai făceau un joc, mai mâncau o clătită, prin rotație. De la picioarele mesei, din colț, rezistențele roșii ca focul ale radiatorului aruncau o lumină portocalie și emanau o căldură prietenoasă. Maria se bucură de pacea caldă a după-amiezii până când o strigă mama. O căuta iar Ramona.

Își găsi prietena pe hol, zgribulită de frig, cu găleata de gunoi în mână. N-avea haină de iarnă pe ea, doar un pulover tricotat. Din buzunar scoase un plic alb, cu timbru.

– Am fost cu gunoiul și, când m-am întors, am văzut pe jos, la poștă, un plic. Voiam să văd ce-i în el și am văzut că e pentru tine. Era deschis, să știi, nu eu l-am deschis.

Maria luă plicul și-l cercetă. La destinatar erau trecute numele și adresa ei, la expeditor era desenat un cerc cu doi ochi, un nas și o gură zâmbitoare. Scoase scrisoarea din plic și recunoscu imediat scrisul lui Vlad.

Maria zâmbi în sinea ei, probabil că Ramona o citise deja, precis că o găsise când ieșise din bloc, o luase cu ea și o citise în drum spre container, abia apoi i-o adusese. De-aia era așa înfrigurată, ieșise fără haină și pierduse vremea pe drum, citind scrisori care nu-i erau adresate. Îi furase iubitul și acum îi fura și scrisorile.

– Ai citit-o? întrebă Maria.

Ramona fu surprinsă de întrebare.

– Nu, spuse ea cu jumătate de gură.

Maria n-o crezu, dar nu spuse nimic. În schimb îi propuse altceva:

– Știi, săptămâna viitoare e ziua mea. Vreau să te invit. Mi-o țin duminică, de la unu.

Ramona fu și mai surprinsă. Erau prietene vechi, de mic copil venise la ziua Mariei în fiecare an, dar anul acesta era convinsă că Maria n-o va mai chema, nu după ce Ramona o trădase și-i suflase iubitul.

– Da… sigur, vin, spuse Ramona, luă găleata și ieși pe ușă.

Maria închise în urma ei, apoi despături scrisoarea. Era mai degrabă un bilețel decât o scrisoare.

Dragă Maria. Îmi pare foarte rău că nu pot fi de ziua ta acolo, mi-ar fi făcut mare plăcere. Cred că prietenele tale de care îmi povestești mereu sunt fete simpatice, ca tine.

Dar hai să-ți spun un secret. Ne vom vedea în vacanța de iarnă. De Crăciun vom veni la munte, întreaga familie, și te vom vizita. Dacă nu mă crezi, întreab-o pe mama ta, cred că a pus ceva la cale împreună cu ai mei. Nu-ți pot scrie prea mult azi, că am de învățat. La mulți ani și tot ce-ți dorești (sper că scrisoarea ajunge înainte de ziua ta, am s-o duc chiar astăzi la poștă!). Cu drag, Vlad. P.S. Cine este băiatul care vine la ziua ta?

Maria împachetă repede scrisoarea și o strânse la piept, râzând. Țopăi de bucurie până în cameră, unde se aruncă pe pat și începu să citească foaia de mai multe ori. Era fată simpatică, spusese Vlad. Și o întrebase la sfârșit cine este băiatul care vine la ziua ei. Însemna că o mai place. Maria nu-și mai încăpea în piele de bucurie.

Sări în capul oaselor și dădu fuga la bucătărie:

– E adevărat că vin Alina și Vlad de Crăciun? își întrebă mama pe un ton cât putu de indiferent.

– Da, așa spuneau.

Maria închise încet ușa în urma ei, dar pe interior îi crescură aripi și începură să-i vâjâie urechile de fericire.

Pentru prima oară după mult timp mama făcuse curățenie în toată casa. Nu doar la suprafață, ci o curățenie mare, generală, când fiecare colțișor strălucește și gospodina radiază de mulțumire. În cazul acesta se putea vorbi chiar despre mai multe gospodine, căci la curățenie contribuise întreaga familie. Desigur, greul îl dusese tot mama, secondată îndeaproape de Maria. Doina curățase fiecare centimetru pătrat al casei, spălase perdele și draperii, cuverturi și pături, în timp ce Maria se dedicase detaliilor, făcând ordine prin dulapuri, sertare și unghere care de obicei erau mascate cu ceva. Între timp, Dragoș mișuna printre picioarele lor, îndeplinind mici sarcini pe măsura lui, întâi cu solemnitate, apoi cu din ce în ce mai multă plictiseală. Ca o premieră, tatăl Mariei bătu toate covoarele din casă pe barele din fața blocului, repară robinetul din bucătărie și înlocui becul de pe hol. În ciuda efortului depus și al muncii de câteva zile, Maria traversa o perioadă de încântare familială cum nu i se mai întâmplase de mult timp.

În duminica cu pricina, emoțiile se arătară încă de dimineață. Întâi se trezi prea devreme, amintindu-și că e ziua ei și, chiar dacă nu avea să primească cine știe ce cadouri, mama îi pregătise un tort spectaculos, iar după-amiază aveau să vină prietenele ei în vizită. Sări din pat, se spălă și se îmbrăcă frumos. Apoi începu să trepideze, să facă ture dintr-o cameră în alta, să mai aranjeze câte un lucru, să se asigure că totul era perfect. Din când în când se oprea, privea în jur și suspina mulțumită, găsind că locuința lor, așa mică cum era, arăta destul de drăguț.

Chiar înainte de a sosi invitații, Willi începu deodată să mute lucrurile prin sufragerie. Masa o trase într-o parte, scoase cabluri, mută prize, împinse calculatorul și televizorul într-o latură a mesei, făcu loc și scoase din colțul lui de cameră, o geantă mare și neagră de sub niște cutii cu dischete și planșe electronice, suluri de hârtie și reviste tehnice.

– Ce-i acolo? Ce faci? întrebă Maria cu teamă, urmărindu-și tatăl cum extrage din geantă încă un calculator cu monitor mic, tastatură și joystick.

Simți cum i se pune un nod în stomac. Cum îi putea face una ca asta? Era ziua ei, doar nu avea să se apuce să lucreze chiar acum, la două calculatoare.

– M-am gândit, spuse tatăl după ce introduse și ultimul cablu în priză, că prietenele tale nu s-au jucat niciodată pe calculator.

Poate nici n-au văzut vreodată unul. Ai putea să le arăți tu cum se face. Am pregătit și câteva jocuri care-ți plac, sigur vor fi încântate și ele.

Mariei nu-i venea să-și creadă urechilor. Tatăl ei îi punea la dispoziție ce avea el mai scump pe lumea asta, calculatorul lui. Plus încă unul, împrumutat probabil. Pentru ca invitații ei să se joace. Era posibil una ca asta, oare visa?

– Pe ăsta l-ai împrumutat? întrebă ea încet, neîndrăznind încă să se bucure prea tare.

– Mi l-a dat un coleg, era stricat. A zis că, dacă reușesc să-l repar, îl pot păstra. Mă gândeam să vi-l dau vouă, mi-a șoptit o vrăbiuță că azi e ziua ta.

Pe chipul Mariei se ivi un zâmbet care se lăți iute de la o ureche la alta. Avea să urmeze o zi de naștere cum nu se mai pomenise încă printre colegele ei. I-ar fi sărit tatălui de gât, dar nu prea mai știa cum, n-o mai făcuse de mult. În schimb, șopti un „mulțumesc“ și alergă într-un suflet la bucătărie, să-i spună și mamei.

Și avu, într-adevăr, o zi mai frumoasă decât și-ar fi putut închipui. Toată lumea fu veselă și nimeni nu se certă. Într-o cameră se jucau la calculatoare, în cealaltă ascultau muzică și dansau. Tatăl încărca jocuri și dădea explicații, mama îi aproviziona pe toți cu sucuri, prăjituri și tort. Maria pendula efervescent dintr-o cameră în alta, fericită cum nu mai fusese vreodată.

După tort, mama bătu cu o linguriță într-un pahar și ceru un moment de liniște. Toate capetele se întoarseră spre ea. Mariei i se strânse inima. Făcuseră prea multă gălăgie? Greșise cu ceva?

– Dragă Maria! începu mama și fetei i se puse un nod în gât, nu-i plăceau deloc surprizele neanunțate.

– Pentru că astăzi împlinești treisprezece ani, continuă mama, și pentru că știm cât de mult ți-ai dorit un prieten, tata și cu mine ne-am gândit să-ți facem unul cadou.

Maria îngheță. Cum adică să-i dăruiască un prieten? De față cu toată lumea?! De parcă ea nu era în stare să-și găsească singură un prieten! De unde știa mama cât de mult își dorea ea un prieten? Și ce prieten? Pe idiotul de Manu? Nu-i mai trebuia. Pe Vlad? Cum să i-l dea pe Vlad? Altul?!

Cam așa îi începură gândurile s-o ia razna, când mama se aplecă și ridică din spatele ei o cutie. Destul de mare, dar nu foarte mare, cam cât cutiile pe care le primeau ei din Germania. În rest, din carton, maro, obișnuită. I-o înmână fetei în timp ce prietenele se îmbulziră în jurul ei curioase.

Maria luă cutia, era destul de grea. Într-o parte observă că avea niște găuri, ca niște împunsături de andrea. O puse pe canapea și-i deschise încet capacul, sperând ca înăuntru să nu fie ceva de care să-i fie rușine. Apoi nu mai spuse nimic.

– Vai, ce drăguț! exclamară toate fetele aproape în cor, îmbulzindu-se deasupra cutiei, care mai de care, încercând să vadă mai bine.

În cutie, un pui de cățel mic, lungit pe niște cârpe, își ridică botul spre ele, trezit din somn, și căscă să-i trosnească fălcile, arătându-le o limbă mică și roz.

Maria întinse mâinile, luă ghemotocul negru în brațe și-și îngropă fața în el. Nici nu mai încercă să se abțină, de data aceasta lăsă lacrimile să curgă în voie, erau lacrimi bune, de fericire. Voise un prieten, sigur, mama ei o cunoștea doar atât de bine. Își ridică ochii din blana ondulată și începu să râdă cu poftă când simți limbuța moale și caldă lingându-i lacrimile de pe obraz.

Câmpul din apropiere era acoperit cu un strat gros de omăt. La marginea lui, imediat lângă stradă, copiii construiseră oameni de zăpadă, cu morcovi în loc de nas și bețe din gardul viu înfipte în chip de mătură, și ridicaseră cazemate solide din adăpostul cărora aruncau seara cu bulgări în alte cazemate dușmane. După ce treceai de construcțiile copiilor, mai încolo, pe câmp, zăpada era neatinsă. Puteai lăsa urme oblice cu tălpile cizmelor, orientate cu vârfurile spre exterior, ca urmele de tractor, te puteai întinde pe spate să desenezi îngeri, puteai scrie în zăpadă numele persoanei iubite sau, dacă erai câine, te puteai tăvăli până ți se formau bulgărași pe blana lăbuțelor.

Pe câmp se plimbase și Maria cu Negru, care trăgea acum dezordonat de lesă, purtându-și stăpâna dintr-un gard în altul, bifând toți stâlpii și fără a rata vreo roată de mașină sau orice movilă mai înaltă decât el. Cu obrajii pișcați de ger, Maria aluneca în urma lui pe zăpada bătătorită.

În fața intrării din bloc își lovi botul cizmelor înzăpezite de scări, scuturând zăpada. Când deschise ușa casei, o învălui un miros cald de mâncare. Părinții ei erau în bucătărie.

– …că doar n-o să lucrez chiar toată vacanța! își auzi tatăl prin ușa închisă.

– Așa ai zis și data trecută și trei săptămâni nu te-ai mai ridicat din fața ecranului!

Aceeași poveste veche, se gândi Maria. Tata nu se îndura să piardă nicio clipă din vacanța de iarnă, voia să lucreze la progresul omenirii chiar și de sărbători, iar mama găsise prilejul ideal să-l desprindă de aparat măcar pentru câteva zile și să-l integreze în familie. Progresul îl trăgea de o mână, mama de cealaltă.

Își scoase cizmele, apăsând cu vârful uneia pe călcâiul celeilalte. Negru se oprise cu nasul lipit de ușa bucătăriei, așteptând să-i deschidă careva.

– Da’ nu te gândești și tu că vin oamenii ăia în vizită? Ce să vadă, pe tine stând ca o statuie acolo? atacă mama din nou.

– Numai cât sunteți voi plecați, spuse întruchiparea progresului.

– Care suntem noi plecați? Mergem împreună, le arătăm orașul, Poiana, mergem la schi cu toții, nu așa ne-a fost vorba?

Maria intră în bucătărie și o găsi pe mama sprijinită de chiuvetă, cu o cârpă în mână. Ștersese dulapurile din bucătărie pe

exterior și acum se pregătea să abordeze frigiderul. Tatăl stătea la masă și alegea boabe de fasole uscată, cele bune în castron, pietricelele și bucățile de pământ în gunoi.

– Eu nu schiez, mă cam ține spatele, spuse el.

Mama se opri din șters și îi aruncă o privire pe sub sprâncene, apoi o umflă râsul. Tatăl ridică din umeri, zâmbind nevinovat.

– Eu ce să fac dacă te-ai măritat cu un geniu care simte nevoia să lase lumii o parte din cunoștințele sale?

De data asta râseră cu toții. Până la urmă, părinții ei erau chiar în regulă. Se mai certau ei, dar se împăcau de fiecare dată. Sigur, erau cam duri uneori, țipau sau pedepseau, dar asta era în firea lucrurilor, toți părinții pe care-i cunoștea făceau la fel.

– Ia, amestecă și tu în mâncarea aia să nu se ardă, spuse mama către Maria, făcând semn cu capul spre aragaz.

Pe foc era o cratiță mare, roșie, în care se călea încetișor niște varză murată, tăiată fâșii. O lingură de lemn, înnegrită la un capăt, se sprijinea peste cratiță. Maria prinse urechea vasului cu cârpa și cu cealaltă mână amestecă vârtos. Mirosul sărat-acrișor care invadase bucătăria îi urcă puternic în nări, până la creier. Simți că-i lasă gura apă și gustă din varză direct de pe lingură, frigându-și limba.

– Ei, lasă, o să vedem noi cum ne împărțim, spuse împăciuitor tatăl. Le arătăm și orașul, îi plimbăm pe unde vor ei, îi urcăm și-n Poiană, numai să nu mă pui pe schiuri, atunci chiar o să mă doară spatele. Și poate seara facem totuși niște jocuri cu toții, am primit unele grozave, pot juca mai multe persoane, e ca la…

Dar nu apucă să mai spună nimic, căci o cârpă zbură din direcția mamei spre el. Și, pentru că se ferise, cârpa aterizase fix în capul câinelui. Izbucniră cu toții în râs și-l urmăriră cu privirea pe Negru cum pășea țanțoș spre strachina cu mâncare, cu cârpa care i se lăsase pe spate și atârna precum mantia unui cavaler.

Fulguise puțin în ajun, însă peste noapte se lăsase ger peste oraș, iar dimineață tot cartierul părea încremenit de frig. Maria nu prea avea chef de plimbări până la bunica, însă mama ei insistase să-i ducă niște caserole cu prăjituri și alte bunătăți de care era plină bucătăria.

Trecuse bine de miezul zilei și aerul de afară nu se încălzise deloc. Maria își trase fesul adânc pe ochi, își înfășură fularul de câteva ori în jurul gâtului, apoi puse pe ea cojocelul verde, luă plasa, strigă din hol că a plecat și porni spre bunica. La colțul blocului, o gașcă de copilandri de toate vârstele, cu obrajii înghețați și mănușile ude, se agitau să facă ghețușul de lângă stâlp și mai alunecos. Când ajunse în apropierea lor, Maria își luă avânt și alunecă de la un cap la altul al ghețușului, oprindu-se în cineva.

– Un' te duci, Scufiță Roșie? o întrebă Mircea dintre copii.

Maria izbucni în râs, chiar avea căciulă roșie.

– La bunica, lupule! strigă ea, râzând, și își continuă drumul.

– Vezi că a trecut și Ramona mai devreme! îi strigă băiatul în urmă. Mergea la piață.

De fapt, Mircea era un tip de treabă, se gândi ea și întinse pasul să-și ajungă prietena din urmă. Oare de ce-i fusese atât de nesuferit?

Două sute de metri mai încolo zări silueta prietenei ei în capătul străzii și o strigă. Ramona se opri și o așteptă. Avea în picioare cizmele noi. I le cumpăraseră părinții pentru Crăciun, dar i le-au dat mai repede, pentru că venise zăpada.

– Unde-alergi așa?

– Să te prind din urmă. Mă duc la bunică-mea să-i duc niște lucruri. A făcut maică-mea o tonă de mâncare.

Și ridică plasa, făcând semn spre ea.

– Și maică-mea, spuse Ramona. Zice că e ultimul Crăciun pe care-l facem aici.

Maria o privi întrebător.

– Adică cum?

– Ne mutăm. La Constanța.

Fetele încetiniră pasul, parcă încercând să tragă de timp până la piață, unde drumurile li se despărțeau. Zăpada le scârțâia sub cizme.

Ramona avea să se mute, să plece pentru totdeauna. Se va muta în alt oraș și altă casă. Nu vor mai locui în același bloc, nu

vor mai fi vecine. Ramona își va face altă prietenă. Brusc, dintr-odată, fără niciun avertisment.

– Dar cum așa? întrebă Maria.

Ramona ridică din umeri a neputință.

– Nu știu. Mi-au zis doar că la primăvară o să ne mutăm, probabil în vacanța de Paște. Că a primit tata transfer acolo și aranjează și pentru mama. Și o să fac ultimul trimestru la Constanța. Și dau treapta tot acolo.

Era puțin ciudat să n-o mai știe în apropiere. Crescuseră împreună, se jucaseră veri întregi în spatele blocului, petrecuseră bune și rele, vacanțe, sărbători, revelioane, mâncaseră și dormiseră împreună, ba chiar mai mult. În fine, erau foarte apropiate. Ca niște surori. De fapt, Ramona era cea mai bună prietenă a ei, realiză Maria deodată. Acum, că urma s-o piardă, chiar simțea asta. Înghiți în sec.

– Tu, dar nu face mutra asta! izbucni în râs Ramona. Că doar o să ne scriem!

Maria zâmbi, Ramona avea dreptate. Exista poștă, își puteau scrie zilnic dacă aveau chef. Își puteau spune în continuare toate secretele, doar că în scris.

– Și poate vii în vizită, spuse Maria.

– Da, normal! Și vii și tu la mine. Tu-ți dai seama?

– Ce?

– Păi, vii la mine și ești la mare. Eu vin la tine și sunt la munte. Stăm jumătate de vacanță la mine și jumătate la tine!

Sigur că da, existau și poștă și trenuri și totul avea să fie bine. Fetele grăbiră pasul, bucuroase că stabiliseră deja cum avea să funcționeze prietenia lor pe viitor, și în curând ajunseră la răscrucea cu piața.

– Și cu Manu cum rămâne? o întrebă Maria chiar înainte ca drumurile să li se despartă. N-o să-ți fie dor de el?

Ramona oftă și privi într-o parte.

– Am auzit că e la școala de corecție.

– Ce?

– Da, s-a înhăitat cu niște unii, cică au dat o spargere. Nu l-am mai văzut de vreo două săptămâni, nu știu nimic de el. Mi-au zis băieții din cartier.

Era deja a doua veste care o lua pe nepregătite în ziua aia. Întâi plecarea Ramonei, apoi Manu. Auzise că școala de corecție era un fel de pușcărie pentru copii. Nu știa ce să creadă. Așa că ridică și ea din umeri, își salută prietena din mers și coti spre bunica.

Pe drum încercă să se gândească la Manu. Îi părea rău de el, sigur, dar nu era ca și cum ar fi impresionat-o prea tare vestea. Dacă stătea bine să chibzuiască, un pic parcă se aștepta la povestea asta, ca și cum „pușcărie” era ceva care se potrivea cu Manu. Ar fi trebuit să sufere pentru că fostul ei prieten era la

pușcărie? Închise ochii și se concentră câteva secunde. Nu, nu prea suferea.

Circula printre copii zvonul că bărbații tatuați au făcut pușcărie. Unul dintre vecinii de scară avea un tatuaj pe mână, cinci puncte, ca un zar. Dar Mariei nu i se părea că are față de pușcăriaș. Oare se va tatua și Manu? I-ar fi stat bine. Oricum, vestea plecării Ramonei o afectase mai mult decât cea despre Manu.

Maria se scutură de frig și lungi pasul. Trecu pe lângă niște copii care făceau un om de zăpadă și o femeie care bătea covoare. Pe o bancă doi îndrăgostiți se încălzeau înlănțuiți. Cineva căra un brad care lăsa în urmă dâre de crengi în zăpadă.

În ajun de Crăciun toată lumea fu cuprinsă de euforie. Se împachetau cadouri, se împodobeau brazi cu globuri colorate, se făcea schimb de rețete și ingrediente, se gătea și se pregătea. Pe la ferestrele caselor se strecurau mirosuri de sarmale și cozonaci, fripturi și piftii. Întreg cartierul forfotea pe ultima sută de metri și fremăta de nerăbdare.

Cu o seară în urmă sosiseră prietenii de la București, cu mașina încărcată de schiuri, bețe și clăpari, bagaje multe și cadouri. Urmau să locuiască în apartamentul bunicii și să facă sărbătorile la familia Mariei. Să schieze cu toții și să se plimbe prin aerul de munte. Doar că adulții se întinseseră la o vișinată cu ocazia revederii și de dimineață nu păreau decât copiii apți de coborâri pe schiuri.

Maria, Alina și Vlad stăteau în stație la autobuzul de Poiană și așteptau nerăbdători să încerce zăpada. Peste noapte ninsese zdravăn. Gerul se înmuiase și zăpadă proaspătă și afânată se așternuse peste stratul înghețat cu o zi în urmă. Era vremea perfectă pentru schi.

Mașina de Poiană sosi și se deschise ușa. Doi controlori stăteau de-a stânga și de-a dreapta ușii și verificau biletele. Coada care se formase se puse încet în mișcare, în timp ce primii oameni dispăreau în burta autobuzului. Cei trei prieteni ocupară locurile din spate de tot.

– Ce schiuri ca lumea aveți! spuse Maria după ce se așezară.

Alina și Vlad aveau amândoi câte o pereche de schiuri Combi R, de un galben aprins. Ale Mariei erau portocalii, scria pe ele Ceahlău și funcționau cu bocanci de schi din piele. Aveau legături vechi, care trebuiau închise apăsând cu mâna, nu erau din cele de tip nou, care săreau din picior când cădeai. Alina și Vlad schimbară o privire între ei.

– Știi, spuse Alina, n-ar trebui să-ți spunem, dar diseară o să primești schiuri și clăpari.

– Da, confirmă și Vlad, așa e.

Maria îi privi întrebător și Alina o lumină:

– E simplu, ai tăi voiau să-ți facă o surpriză de Crăciun și ne-au rugat pe noi să le cumpărăm de la București.

– Le-am adus cu noi, sunt în mașină, continuă Vlad.

Pe chipul Mariei se lăți un zâmbet care-i dezveli aproape toți dinții. Numai parte de surprize avea la sfârșit de an. Unele mai neplăcute, dar altele de-a dreptul grozave.

Cei trei mai povestiră o vreme despre schiuri, apoi autobuzul opri și toată lumea coborî. Aerul era mai rece sus, culorile păreau mai vii și ieșise și soarele între timp.

Ziua trecu repede pe pârtie. Urcară cu telescaunul și făcură două coborâri, până când li se făcu foame. Își scoaseră din rucsacuri sendvișurile și termosurile de ceai, apoi se pregătiră pentru tura următoare. La prima urcare, Alina stătuse cu Vlad, iar Maria singură. La a doua, Maria stătuse cu Alina și urcase Vlad singur. Acum era rândul Alinei să urce singură, iar Maria urma să stea lângă Vlad.

Se așezară comod în telescaun și admirară peisajul care se așternea la picioarele lor. Brazi, zăpadă cât cuprindeai cu ochii, soarele blând mângâind crestele. După o vreme, Vlad își aranjă căciula și o întrebă:

– Te bucuri că am venit?

Se bucura, da. Chiar dacă nu se aruncase în brațele lui, se bucurase mult. Și mai ales, era încântată să redescopere acea familiaritate dezvoltată la mare, pe care doar prietenii o au.

– Da. Vouă vă place aici?

Îi era totuși un pic teamă, discuția putea lua o direcție prea intimă. Mai bine vorbeau despre frumusețile patriei.

– E marfă la voi. Aveți zăpadă cât China… munți și pârtii… puteți schia în fiecare zi…

– Ei, nu mergem chiar în fiecare zi la schi, spuse Maria bucuroasă că deviase discuția.

– Dar ați putea, râse Vlad.

– Am putea, râse și Maria.

Apoi nu mai zise niciunul nimic și se lăsă liniștea.

– Știi, spuse Vlad deodată. Mi-a fost dor de tine.

Ei, și acum ea ce trebuia să spună? Maria se uită în jos, de parcă ar fi căutat un răspuns în zăpada sclipitoare și albă care trecea pe sub picioarele lor. De fapt, poate venise momentul să fie curajoasă.

– Și mie, îi răspunse și închise ochii, prefăcându-se că i-a intrat soarele în ochi.

Vlad întinse mâna și mănușa lui prinse mănușa ei. O ridică precum ridică arbitrul de box mâna învingătorului și strigă:

– Ieeee, și acum suntem împreună!

Apoi îi dădu repede drumul pentru că telescaunul ajunsese sus și urmau să coboare. Atât de simplu fusese.

Mai târziu, în timpul coborârii, Maria se gândi la gestul lui Vlad. Vâjâiau pe lângă copaci, Alina prima, apoi venea Vlad și, la urmă, Maria, luau viraje și opreau când și când, așteptându-se unul pe altul, fără să vorbească, înțelegându-se doar din semne.

Îi plăcea Vlad, de fapt, îi plăcea mult. Poate că nu avea el ochii prea verzi în spatele ochelarilor și nici maiourile nu se mulau pe el ca pe alții, dar avea un fel de-a fi tare plăcut, prietenos, sincer

și deloc complicat. Și nu se ferea de cuvinte, părea că-i ies spontan și bine. Mariei nu-i venea greu să aibă încredere în el și, deși o speria puțin acest lucru, îi plăcea că Vlad era foarte direct.

Și acum suntem împreună, spusese. Ce bine sunau cuvintele astea! Simplu, firesc. Și nu conta dacă se referise la ei doi sau la toți, doar la vacanța de iarnă sau pentru totdeauna. Era bine cum era și Maria savura fiecare clipă.

Soarele dispăruse de mult după crestele munților și în Poiană se lăsase ceață. Cei trei își scoaseră din picioare schiurile și, obosiți, dar satisfăcuți, luară autobuzul înapoi spre oraș. În curând urmau să cânte *O, brad frumos!* și să despacheteze cadouri. Aproape că se făcuse întuneric când ajunseră acasă.

În seara de Revelion începu să ningă din nou. Nori mari se strânseră deasupra orașului, părând ferm hotărâți să nu plece prea curând. Fulgi mărunți cădeau încet și se depuneau silențios unul peste altul, formând o pătură moale peste întreg cartierul. Oamenii începură să se adune cu chef de petrecere pe la case. Toate ferestrele erau luminate, toate mesele îmbelșugate.

În camera Mariei, doi băieți se înghesuiau pe un scaun cu spătar înalt, în fața unui ecran mic. Dragoș și Vlad apăsau în același timp pe butoanele unei tastaturi, râzând și lăsându-se când într-o parte, când în alta, de parcă ar fi pilotat ei înșiși micul pătrat care încerca să se ferească de parapeții unei străzi formate din linii. Din când în când chiuiau și băteau palma.

În sufragerie, doi bărbați stăteau fiecare pe câte un fotoliu, iar pe măsuța rotundă și joasă din fața lor abureau căni cu vin fiert. Tatăl Mariei fuma țigări fine, primite cadou de la prietenii lor. În colțul dinspre ușă, o bunică stătea pe canapea și privea la un televizor la care începuse în surdină programul de revelion. Lipit de coapsele ei, un câine negru, creț dormita și scotea mici icnete în somn. Puțin mai departe, chiar lângă fereastră, un brad scund și mai mult chel gemea de globuri desperecheate, beteală îngălbenită de vreme și câteva lumânări stinse.

În bucătărie, femeile aranjau sendvișuri pe farfurii. Mama Mariei felia pâinea, Alina o ungea cu icre și pastă de pește, apoi mama acesteia decora, împreună cu Ilinca, fiecare felie cu măsline tăiate mărunt și cu gogoșar murat. Maria transporta spre cameră, rând pe rând, farfurii, pahare și tacâmuri.

– Aaa, să-ți zic unu' bun, spuse Willi către amicul său, în timp ce fata aranja masa din sufragerie.

Trase puternic din țigară, expiră încet și se aplecă spre interlocutorul său, care la rândul lui veni mai aproape. Willi aruncă iscoditor o privire prin cameră, apoi spuse:

– Zice că Prunariu i-a lăsat maică-sii un bilet pe masă: „Am plecat în Cosmos. Vin peste o săptămână".

– Așa.

– Și când vine găsește pe masă un bilet de la maică-sa.

Willi făcu o pauză:

– Pe care scria: „Am plecat după brânză. Nu știu când vin".

Izbucniră amândoi în râs și Maria mustăci și ea, amintindu-și de toate cozile din viața ei.

– Da' pe-ăsta îl știi? contracară tatăl lui Vlad. Cică la coadă la carne, un cetățean face către vecinul său: „Ține-mi și mie rândul! Mă duc să-l omor pe Ceaușescu.“ După o vreme se întoarce. Cum îl vede, vecinul îl întreabă: „Ei, și, cum a fost? L-ai omorât?“ „Încă nu“, zice tipul, „Da' mi-am lăsat rând.“

– Hahaha! râseră din nou.

Tatăl Mariei ridică în aer cana de vin și spuse, ciocnind cu prietenul său:

– Hai, sănătate și excursii în străinătate!

Bărbații luară câte-o înghițitură din licoarea fierbinte și-și văzură mai departe de povești.

Afară ningea tihnit și în casă era cald, cineva se îndurase de oameni și le dezmorțise caloriferele. Maria se apropie de bunica, se așeză lângă ea, o pupă pe obraz și-l mângâie încet pe Negru. Bunica zâmbi. Câinele se trezise și începu să dea vesel din coadă, lovind de fiecare dată un glob care atârna din brad.

– Hai, mergem afară? îl întrebă Maria.

Negru se ridică îndată, dând frenetic din coadă, sări de pe canapea și o luă spre bucătărie, lătrând. Maria traversă bucătăria odată cu câinele și le auzi pe femei schimbând păreri.

– Grozavă e maioneza asta!

– Cred și eu, ouă de țară.

– Să-ți spun eu cum nu se taie maioneza. M-a învățat și pe mine cineva…

Dar Maria nu ascultă mai departe. Sări în cizme, își aruncă haina pe ea, îi prinse lui Negru zgarda și plecă să scoată câinele la plimbarea de seară.

Fulgii căzuseră necontenit, abia dacă se mai distingeau aleile din jurul blocurilor. Maria scoase lesa câinelui și Negru dispăru ca din pușcă în întuneric, spre bătătorul de covoare.

Fata păși în grădină și se îndreptă spre băncuță. Mătură cu brațul stratul de zăpadă de pe masă și se așeză cu fundul pe un colț, cu fața spre ferestrele luminate ale blocului. În întuneric, dreptunghiurile ferestrelor aruncau o lumină galbenă spre grădina înzăpezită. La aproape fiecare etaj se distingeau umbre de siluete în spatele perdelelor sau se vedeau oameni pe sub jaluzelele doar pe jumătate trase. Ici, colo sclipea câte-o instalație de beculețe multicolore în câte-un balcon.

La doi, la Ramona, se vedea vârful bradului în geamul de la dormitor, draperia din sufragerie era trasă complet, dar lumina trăda activitate. La Olga, dreptunghiul ferestrei pâlpâia albastru, semn că cineva se uita la televizor cu lumina stinsă. Florentin părea să aibă casa plină de musafiri, se vedea multă mișcare. La Gică și soția sa era întuneric, plecaseră la rude de sărbători. Gemenii de la unu se culcaseră deja, pentru că era întuneric și la ei, dar la tanti Maia era geamul întredeschis și se auzea muzică tare. De geam erau lipite niște litere decupate stângaci din hârtie

colorată: *La mulți ani 1988!* Pe casa scărilor de la blocul vecin un cârd de copii colindau gălăgioși din ușă în ușă.

La fereastra Mariei, mai multe siluetele ciocneau pahare, doi copii mari râdeau. Doi mai mici săreau pe canapea și o bunică se uita la televizor. În curând avea să se pornească forfota urărilor de revelion, La-mulți-ani-urile între vecini, pupăturile și urările de mai bine.

Maria zâmbi și se gândi că mai era puțin și începea un an nou, proaspăt și imaculat precum zăpada din jur. Se spunea printre copii că, așa cum te simți de revelion, așa îți va merge tot anul. Se gândi la bunicul ei care nu mai era, la bunica ei, care era, dar altfel, la părinții care erau pur și simplu, la Manu care era altundeva, la Ramona care va fi și ea în alt loc în curând și la Vlad care era acum aici. Și știu că, într-un fel sau altul, până la urmă totul avea să fie bine, chiar și la școală. 88 părea un număr optimist și simetric, aproape perfect.

Un bot umed o împinse ușor în picior. Se aplecă și mângâie capul rotund al câinelui. Așa imprevizibilă cum era, viața era totuși frumoasă. Un singur lucru nu-i era foarte limpede, dacă i se ceruse sau nu prietenia. Dar, de fapt, nici nu mai conta prea tare.

Table of Contents

Despre autor
În spatele blocului

Table of Contents

Despre autor 2
În spatele blocului 7